Féláru előadások a Vígszínházban és az Uránlában

VASÁRNAP, 1933 JUNIUS 18. XXXI. ÉVFOLYAM 136. SZÁM. 20 FILLÉR

debreceni független Ujság

politikai napilap

előfizetési ár: egész évre 26.– félévre 14.– negyedévre 7.– egy hóra 2·40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

felelős szerkesztő: farkas lajos

felelős kiadó: Thury Levente

a debreceni független Ujság: független politikai napilap. — Szerkesztőség és kiadóhivatal Ferenc József út 49. — Telefonszám 29 és 32-12

Közbeszólás

Mi lesz véletek, gyerekek?...

A világ lelkiismeretének kell most megszólalni a londoni konferencián.

Hány konferenciára, ankétra, gyülésre, találkozásra jött már össze az emberiség azóta, hogy elvesztette önmagát, hány konfernciától várta már azt, hogy becsületes megtalálója lesz az elveszett világnak? Hányszor virágzott már ki a reménység a konferenciák előtt s a kinyilt virág hányszor hullott már le konferncia után kókadtan és sárgán?

Mennyit kellett ennek a világnak vérben, aranyban és verejtékben fizetni azért a mondatért, amit MacDonald a londoni konferenciát megnyitó beszédébe foglalt: „nacionalista politikát csak mások rovására lehet folytatni". A mi világunkat a nacionalista politika torzitotta el. A világ urai eddig tömjéneztek a nacionalizmusnak s hódoltak annak a szellemnek, amelyik nem tudja elháritani magától a felelősséget a világ állapotáért. Minden országban azt hirdette a nacionalista-militarista szellem, hogy itt él a világ legelső népe s ez az elsőség kell, hogy hódolatra birja a világ minden más népét. A miltarizmus nagyobb hazát akar, nem boldogabb és elégedettebb népet, nem dolgozó polgárságot s kenyérrel s munkával pacifikált tömeget, hanem nagyobb hazát. A nemzeti érzésből a militarizmus nevelt nacionalizmust s a nacionalizmus teremtette meg azt a szellemet, amelyik a nemzet nagyságát a legyőzöttek számával méri, amelyik a háboruról az erkölcsi posztulátumok valóraváltását várja s amelyik himnuszt zeng az erőszaknak.

Csak nézzünk körül s meglátjuk, hogy ez a szellem hogyan rombolt szét mindent, ami az emberiség békéjének s közös munkájának feltétel lehetett volna. Ennek a szellemnek üzent most harcot MacDonald megnyitó beszéde s az a taps s az az ünneplés, amelyik ezt a beszédet fogadta, eléggé meggyőző bizonyság amellett, hogy nem pártmeggyőződés s nem egyéni nézet szólalt meg ezekben a szavakban. A londoni konferenciára az a feladat vár, hogy kezdjen a jóvátételhez, kezdje jóvátenni mindazt, amit a nacionalizmus és a militarizmus elpusztitott. Az egész versaillesi koncepció a nacionalizmus és a militarizmus vadházasságából származott s Trianon is egyik szörnyszülötte e romboló erők nászának. Aki a nacionalizmus ellen küzd s aki a militarista szellem ellen harcol, az a reviziót is sürgeti. Ezért nekünk magyaroknak, kétszeres okunk van arra, hogy tapsoljunk MacDonald szavainak s minden állásfoglalásunkkal azok törekvéseit erősitjük, akik a jog uralmát, az erkölcsi szabályok érvényesülését akarják az erőszak tiszteletének s a háboru imádatának helyébe tenni.

Az uccán, korzón már feltüntek az „érettek". Csoportosan sétálnak, karonfogva, minden mondat végén kacagnak, mintha csiklandoznák őket. A fiuk hetykén forgatják a sétabotot, Mirjam füstölög a szájukban; a lányok csakazértis félrecsapták a Nor-Coc sapkát, annyira félre, hogy jóformán csak a balfülük tartja, mint egy fogas és alaposan felkentek ruzst, pudert és a sötétkék, izetlen Klebi-ruha helyett felvették a legszinesebb selyemruhájukat kevéssé diszkrét dekoltázzsal. Tizennyolcévesek. A szivarzseb alatt vagy a retikülben már ott lapul a bizonyitvány, amely szerint ezek a lányok és fiuk megértek. Mehetnek tovább. Ki, ki az életbe! Most már álljanak a saját lábukra, ha tudnak. Keressenek állást, keresenek pénzt vagy erőszakolják ki otthon, hogy az apjuk még öt esztendeig izzadja a tandijat, a tankönyvek árát, a vizsgadijakat, a zsebpénzekt, amig keresztül rágják magukat az egyetem kásahegyén.

Szegény gyerekek...

* * *

A középiskolai végbizonyitvány tanusága szerint ezekkel az frissen megérett lányokkal és fiukkal most nincs beszélnivalónk. Kegyetlenség lenne kiüzni szemükből az öröm csilogását, szivükből annak a könynyü, aranyos mámornak a szédületét, amit csak 18 éves korában érezhet egy fiu, vagy egy leány, épen a sikeres érettségi vizsga után. Még csak most jöttek haza az érettségi bankettről, ahol lehörpintettek néhány pohár bort, koccintottak a tanár urakkal, tósztoztak és éjfél felé a fiuk tüntetően rágyujtottak egy gyürüs szivarra is. Ezek a fiuk és a lányok most át szeretnék ölelni az egész világot, fent érzik magukat az élet tetején, az izmaik ugy feszülnek, mint megannyi acélrugó. Az iskolai fegyelem tilosra állitott piros szemaforjai tegnapról-mára fehér fénybe fordultak: szabad az ut. Szabad az ut a kávéházakba, az éttermekbe, a tánchelyiségekbe, a szinház pikáns francia bohózataihoz és este addig flangérozhatnak a korzón, amig csak meg nem csömörlenek belé.

Holnap mi lesz?

Ki törődik ma azzal? Majd csak lesz valahogy! A gyomruk jó, fogaik épek, idegeik elhasználatlanok és ereikben ugy ficánkolt a vér, mint egy megvadult csikó. A Nagyerdő már zöld, a strandon remekül feszül majd a trikójuk, délig lustálkodhatnak az ágyban, ha ugy tetszik, hagyjuk őket békében. Tisztelt Apák és Anyák, nagyon kérlek titeket, legalább néhány hétig ne beszéljetk *komolyan*, felnőtt módjára a tegnap érett fiaitokkal és lányaitokkal. Ne keseritsétek meg a szájuk izét, ne gyürjetek ráncokat a homlokukra, ne borzoljátok fel az éjszakai álmaikat. Ezek a gyerekek most bucsuznak a gondtalan örömöktől, a kétgarasos boldogságaiktól, a bolondosan merész reményeiktől, a patyolat-fehér naiv hitüktől. Négy hét vagy négy hónap mulva ugyis rájuktapos majd az élet minden kegyetlenségével, durvaságával, hétköznapi szennyeivel, vágygyilkos könyörtelenségével. Tisztelt Apák és Anyák, néhány hétig ne diskuráljatok a lematurált kisasszonykákkal és legénykékkel arról, hogy milyen keskeny, rideg és fojtó tömlöc a mai magyar élet, amelybe — akár tetszik, akár nem — be kell lépniük s amelyről ma még azt hiszik, hogy egy végtelen paradicsomi kert, sikerekkel és virágokkal teleültetve.

* * *

Mi szülők, azért beszélhetünk róluk. Üljünk csendesen félre, ide a sarokba és csukjuk be az ajtót, nehogy az érett Baby, Liczy, Csiby, Pista és Tomi meghallják a szomszéd szobában. Ők gramofonozzanak és rumbázzanak csak tovább a bő uzsonna után és vitatkozzanak két rumba között a legujabb athletikai rekordokról. Ne rontsuk most el a szórakozásukat.

No igen, arról van szó, hogy most mit csináljunk. Persze, azt sem tudjuk biztosan, hogy velünk mi történjen? Lesz-e holnap még állásunk, tudjuk-e a lakást fizetni, hogy halasszuk el az adóárverést, mi történjen a villanyszámlával, hitelez-e tovább a hentes? Kellemetlen kérdések. Kapcsoljuk hát ki? Az igazi szülő sajátmagával mindig csak tizedsorban foglalkozik. Első a gyerek. Legelső! Igen ám, de a gyerekek sohsem ragadtak annyira az apjukhoz, anyjukhoz, mint most. Valami láthatatlan, de karvastagságu köldökzsinór köti őket hozzánk, amelyet még fejszével sem lehet elvágni. Békeidőben, hajdanában? A fiu, matura után négy héttel már bankgyakornok volt, vagy egy kereskedelmi áruházban tanulta a szakmát, vagy tollnok lett a városházán, megyeházán, vagy felvették a postához, vasuthoz, vagy százegy más helyre. Hajdanában matura után négy héttel már megkereste a zsebpénzét, a ruháravalót és ha okos, szolid, tehetséges gyerek volt, akkor már 18 esztendős korában matematikai pontossággal meg lehetett állapitani, hogy a karriér szamárlétráján meddig viheti fel 60 éves koráig? És mi történt a lányokkal? Néhány tenniszszezon, néhány bál, néhány piknik, néhány majális és egy-két év alatt megjelent a kérő, a jólfésült, a családi otthonra vágyó fiatalember, aki oltár elé vezette a háziasan nevelt, zongorázni és főzni is tudó érettségizett leányunkat, akiért csak azért fájt a szivünk, mert tulfiatalon repült el uj fészket rakni a szülői házból.

És ha a gyerekek egyetem után vágytak? Tandijmentesség, ingyenmenza volt százféle cimen, de ha fizetni is kellett, a mellényzsebünkből fedeztük a költségeket.

* * *

Mondjátok, mélyen tisztelt Apák és Anyák, mit adtok utravalóul a tegnap maturált lányaitoknak és fiaitoknak, mert a hamuba sült pogácsa, az már nem elég. Királyi külsőségek és királyi szavak nyitották meg a londoni konferenciát. Mi csak azt szeretnénk, ha a méltóság ünnepi külsőségei mellett a gyakorlati élet tartalma is szerephez jutna s ha nem végződne addig a konferencia, amig feladatát meg nem oldotta. Be kellene falazni a delegátusokat, mint ahogy befalazzák a konklávé résztvevőit s nem lenne szabad őket kiengedni addig, amig feladatukat meg nem oldották. Ez a világ nem bir már el több csalódást s a válságot nem mélyithetné el semmi jobban, mint ha a londoni konferncia eredmények nélkül végződnék.

MANDEL LIPÓT R. T.

Elsőrendü cipőáruk raktára.

Bevésett szabott árak! 5% készpénzfizetési engedmény!

gácsával nem mehetnek el még a szomszéd határig sem, nem ugy, mint a mesék szegény vándorlegénye, aki hetedhétországot bejárt vele. Üres a bugyellárisotok, üres az életetek és üres a holnapotok. Mivel segithetitek előbbre a gyerekeket? Ők már azt hiszik, hogy elvégezték az iskolát, pedig az igazi iskola csak most kezdődik. Állás után futkároztok? Összeköttetésekre, protekcióra van szükség? Majd szóltok a képviselő urnak, a felsőházi tag urnak, a méltóságos urnak, a kegyelmes urnak, a vezérigazgató urnak, a főtanácsos urnak? Rendben van, szóljatok csak, koptassátok az előszobák kilincseit, járjátok le térdig a lábaitokat, alázkodjatok és görnyedjetek és hajbókoljatok és könyörögjetek a legduruzsolóbb hangon. Hátha sikerül imitt-amott... Lehet, hogy Baby véletlenül leülhet egy irógép mellé havi 30 pengőért kattogni élete végéig és esetleg Jancsi is álláshoz jut valamelyik büróban, hol reggel nyolctól körmölhet adóintéseket, vagy fölszólító körleveleket havi negyvenért. Lehet, de nem biztos. Nos és ha sikerült a csoda, akkor meg van oldva az életük? Vagy ha bepréselitek Liczyt és Pistát az egyetemre és na öt éven keresztül tudjátok etetni, ruházni, pénzelni őket, akkor mi történik velük, ha majd öt év mulva a fiatal ügyvéd urfi vagy doktorkisasszony tengernyi tanulás után kibujik az egyetemi tojásból és csipogni kezdi: „Most mi legyen vélem?" A szemüveges orvoskisasszony és a sok tanulástól meggörbült hátu ifju prókátor vagy tanár ráülhet a diplomájára vagy elmehet Kukutyinba zabot hegyezni. Öreg, nagymultu, tekintélyes ügyvédek és orvosok számára manapság egy nyakkendővétel akkora probléma, mintha huszonöt esztendővel ezelőtt egy sarokházat akart volna venni és az is gyakorta előfordul, hogy a szemtelen és lusta cselédet csak azért nem tudják elkergetni, mert hónapok óta tartoznak a bérével. Hát az jobb lesz-e, ha ipari pályára megy? ezt is kérdik sokan azzal érvelve, hogy iparosra mindig szükség van. A gyakorlatban azonban ez az okoskodás is megbukott, mert a pompásan képzett cipészek, szabók szobafestők és ácsok ezrei, tizezrei ödöngenek rongyosan, kiéhezve, munkanélkül szerte az országban.

* * *

De csodatételek azért mégis történnek néha... Wolff Károly fia 30 éves korára a Rókus-kórház igazgató főorvosa lett, európaihirü orvosprofesszorokat ugrott keresztül az érvényesülés meredek sziklafalán. A kormánypárt budapesti vezérének, Kozma Jenőnek, az ujdonsült veje tavaly még helyettes napidijas volt az Elektromos Müveknél és ripsz-ropsz, egyszerre osztályvezető-főmérnök lett. Látni ilyen szemkápráztató büvészmutatványokat tucatjával vidéken is, közhivatalok, városi és állami üzemek környékén, dehát sajnos az életbe kikerülő magyar ifjuságnak alig egy százaléka az, amely ilyen szerencsésen választotta papáját, az apósát, az onkliját vagy a tántiját.

* * *

Igazságtalanság volna azt állitani, mintha az ifjuság problémájával nem foglalkoznának az illetékes nagyurak. Az ifjuság kap hazafias vezércikkeket, lelkesitő buzditásokat, sőt tavaly óta néhány derék egyetemi professzor tiszteletreméltó buzgalommal már eljutott a statisztikai adatgyüjtésig. Feldolgozzák statisztikailag, hogy hány végzett magyar diák koplal és nyomorog. Mindenesetre ez is valami... És az is valami, hogy tavaly kreáltak ideiglenes megbizatással néhány száz malomellenőri állást, amely közül ugyan feltünően sokat juttattak a két és három előnévvel rendelkező ariszokrata és nagybirtokos ifjaknak, akik éppen ezeken a nyomoruságos kis stallumokon keresztül akarták bebizonyitani, hogy a munka nemesit, különösen, ha fixfizetés is jár érte.

* * *

A helyzet komoly, sőt komor. Ha baj van, ne a gyerekeket ültessük a vádlottak padjára, ne legyünk velük szemben idegesek, kelletlenek, mert százszázalékig mienk a felelősség. Mi hivtuk őket életre, mi vesztettük el Nagy-Magyarországot. Szeressük őket jobban, mint eddig, áldozzunk értük még többet, mint amennyit eddig áldoztunk, mert ha büneink, gyengeségeink, hazugságaink és könnyelmüségeink révén meg is buktunk a multból, de lányainkon és fiainkon keresztül mentsük meg legalább a jövőt.

Egy bajai főhadnagy és szerelmese a halálba mentek,

mert vallási akadályok miatt nem köthettek házasságot

Baja, junius 17. Megdöbbentő kettős szerelmi dráma történt ma éjszaka Baján. A dráma két áldozata *Weindrich* Helmuth 29 éves főhadnagy és *Auer* Edit 17 éves bajai urileány, *Auer* Emil volt főjegyző, bajai törvényhatósági bizottsági tag leánya.

A főhadnagy régi udvarlója volt a leánynak s már többször is megkérte a kezét, de a szülők vallási okokból ellenezték a házasságot, mert a főhadnagy evangélikus vallásu volt, a leány pedig zsidó.

Tegnap este a leány nem ment haza a rendes időben. Az izgatott szülők mindenütt keresték, de seholsem találták. Erre inasukat küldték a főhadnagy lakására, hogy ott tudakozódjék a leány után. Amikor az inas benyitott Weindrich főhadnagy lakására, megdöbbentő látvány tárult elője: egyszékben bekötözött szemmel, holtan találta Auer Editet, előtte pedig a földön elnyulva feküdt a főhadnagy. Mindkettőjük szivéből vér szivárgott. Az inas azonnal közölte gazdájával a borzalmas eseményt, rögtön értesitették a katonai és rendőri hatóságokat. *Csoór* Andrea dr. tisztiorvosnő már csak a halált konstatálhatta. A szerelmesek hátrahagyott levelükben azt irták, hogy közös elhatározással követték el tettüket.

Bagdi Antal hölgyfodrászt az osztrák törvényszék mint Pokorny Vilmost már 1921-ben 8 hónapi börtönre itélte

A debreceni nyomozóhatóságoknak és a törvényszéknek nagyon sok munkát adott már Bagdi Antal hölgyfodrász és hónapokon át kutatták a detektivek az előéletét. A napokban a bécsi rendőrigazgatóságtól értesités érkezett Debrecenbe, amelyben közölték, hogy *Bagdi* Antal ujjlenyomata azonos az osztrák biróság által 1921-ben csalásért és sikkasztásért 8 hónapi sulyos börtönre itélt Pokorny Vilmossal, akit ki is tiltottak Ausztria területéről. Az ujjlenyomat igy leplezte le Bagdi gondosan titkolt előéletét.

Féláru szelvényes vasárnapi előadások

VIGSZINHÁZ

MA UTOLJÁRA

Jég, hó, szerelem

„ENGADIN"

Vidám sportfilm.

Előadások: 3—5—7—9 óra.

és URÁNIÁBAN

MA UTOLJÁRA

Tauber Richard egyetlen idei nagy filmje:

„Hazug csókok"

Többi szereplők: Szőke Szakáll és Ida Wüst.

Előadások: 3—5—7—9 óra.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG. FÉLÁRU-SZELVÉNY EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE a VIGSZINHÁZ vagy URÁNIA junius 18-iki bármelyik előadására.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG. FÉLÁRU-SZELVÉNY EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE a VIGSZINHÁZ vagy URÁNIA junius 18-iki bármelyik előadására.

Hétfőtől: Vigszinházban: MATA HARI" Gréta Garbóval.
Hétfőtől: Urániában: „VOLGA-VOLGA" és „A NYUGATI FRONT".

Istentiszteleti rend

Vasárnap, junius 18-án.

A református templomokban: Nagytemplom d. e. 10 óra: Siposs Imre, d. u. 5 óra: Kiss Antal. Kistemplom d. e. 9 óra: Uray Sándor, 11 óra: Kalas Ferenc, d. u. 5 óra: Kovács József. Kossuth ucca d. e. 10 óra: Lukács László, d. u. 5 óra: dr. Módis László. Árpádtér d. e. 10 óra: dr. Dancsházy Sándor, d. u. 3 óra: Nagy Sándor. Ispotály d. e. 10 óra: Molnár Ferenc, d. u. 5 óra: Kulcsár Ferenc. Homokkert d. e. 10 óra: dr. Farkas Pál, d. u. 3 óra: Bertalan Zoltán th. Szegényház d. e. 10 óra: Kovács József. Csapókert d. e. 10 óra és d. u. 3 óra: Halász András. Szikgát d. u. 3 óra: Mezei Béla. Kösélyszeg d. e. 9 óra: vitéz Szabó Endre. Kerekestelep d. u. 3 óra: Szabó Gábor th. Fancsika d. e. 10 óra: Vajda László. Wolaffkatelep délután 3 óra: Kalas Ferenc. Téglaskert d. u. 3 óra: Farkas Miklós th. Hegyes d. e. 10 óra és Elep d. u. 2 óra: Benke Tibor. Egyek d. u. 3 óra: Siposs Imre. Nyulas d. e. 10 óra: Murányi Árpád th. Sámsoni uti iskola d. u. fél 3 óra: Nagy Dezső th. Dombos-tanya d. e. 9 óra és Pallag d. e. 11 óra: Mezei Béla. Haláp d. e. 9 óra: Kántor József.

A kormányzó születése napján, vasárnap a hivatalos istentisztelet a Nagytemplomban délelőtt 10 órakor a rendes istentiszteleti időben lesz. A hivatalok, testületek és iskolák ezuton hivatnak meg erre az istentiszteletre.

Vasárnapi rend a róm. kath. templomban és az iskolakápolnákban. Reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed tizenkettő és félegy órakor csendes szentmise. Féltizkor ünnepélyes nagymise, utána szentbeszédet mond Somogyi Ferenc káplán. Délután 6 órakor litánia. Csapókertben 10 órakor szentmisét mond Kummergruber Emil kegyesrendi tanár. Nyilastelepen 10 órakor Szabó Imre káplán. Homokkertben 10 órakor Szilassy Ferenc kegyesrendi tanár.

Vasárnapi rend a gör. szert. róm. kath. templomban. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. 8 órakor diákmise, a szentmise után Te Deum az iskolaév befejezése alkalmából. 9 órakor katonamise. 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délután fél 4 órakor rózsafüzér áitatosság. 4 órakor vecsernye. Az évzáró ünnepélyt, ha alkalmas lesz az idő, a Nagyerdőn a szokott helyen tartjuk, esős idő esetén az iskola emeleti nagytermében. — A Téglaskertben a szentmisét délelőtt 10 órakor Fodor Antal s.-lelkész tartja.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. szám alatt lévő imaházban vasárnap délelőtt 9—10-ig imaáhitat, 10—11-ig bibliamagyarázat, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos estély vegyeskar- és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig prédikáció. — Péntek este fél 8-tól fél 9-ig bibliaóra szabadhozzászólással.

EGÉSZSÉGES-RAGYOGÓ HAJ

FEKETE FEJU SHAMPOON
által „Tükörfénnyel"

Elkeseredett szóharc az elcsábitott férj körül az asszony és a csábító között a járásbiróság előtt

Különös családi botrány epilógusa folyt le szombaton délelőtt a debreceni járásbiróságon Gyöngyössy büntetőbiró előtt. A vádlott Tóth Juliánna dohánygyári munkásnő volt, akit Nagy Mihály szobafestő- és mázolómester felesége jelentett fel könnyü testisértés cimén. Tóth Juliánna ellen az volt a vád, hogy május 10-én, fényes nappal az uccán megtámadta és esernyővel megverte a szobafestő feleségét.

A tárgyalás megkezdése előtt a biró békülésre szólitotta fel a feleket, de Nagy Mihályné kijelentette, hogy kivánja a leány megbüntetését.

— Elcsábitotta az uramat, megvert az uccán — sirta el magát —, hát ezt csak nem lehet némán eltürni!...

Tóth Juliánna 29 éves, Kar ucca 36. szám alatt lakó dohánygyári munkásnő rendkivül elegánsan jelent meg a biróság előtt. Elmondotta, hogy a feljelentés szemenszedett valótlanság s különben is neki soha semmi köze nem volt Nagy Mihályhoz.

— Nem igaz! — kiált közbe az asszony — most is együtt élnek! Hát ha együtt laknak, akkor csak van valami közük egymáshoz!

Tóth Juliánna dühösen a kiáltozó asszony felé fordul, aztán meggondolja magát és a birónak mondja:

— Egy szó sem felel meg a valóságnak. A multkor sem én voltam a támadó, ő dobta utánam az esernyőjét s én csak önvédelemből ütöttem meg. Erre tanum is van, egy Keresztes nevü férfi...

— Akivel, azt mondják, éppen olyan jóban volt, mint most az urammal! — vág közbe Nagyné.

— Kikérem magamnak, hogy ilyeneket mondjon!

— Maga csak ne kérjen ki magának semmit! Maga, ha tisztességes nő volna, akkor nem vetette volna ki a hálóját nős emberre! Maga az oka annak is, hogy a férjem fillér nélkül hagyott otthon a gyermekeimmel együtt és most kilakoltatnak bennünket, mert nem tudom kifizetni a házbért...

Az utolsó szavakat már sirva mondja, ugy hogy a biró rá is szól, ne idegesitse fel magát.

Ezután az asszony adja elő az uccai jelenet lefolyását. Szerinte ő semmivel nem szolgáltatott okot arra, hogy a leány megtámadja, de amikor a Szent Anna uccán szembetalálkozott Tóth Juliannával, akit Nagy Mihály kisért, odaszólt a férjének: „Azért lakoltatnak ki bennünket az uccára, mert neked csak a sétára van gondod!" Erre a leány nekiugrott és többször egymásután a fejére vágott az esernyővel. Ő csak ezután vágta felé az esernyőjét védekezésül, de különben is nem érte el, ugy hogy nem okozott kárt a leányban.

A tanukihallgatások igazolták, hogy a leány volt a támadó s a bíróság ennek alapján hozta meg itéletét, amelyben bünösnek mondotta ki Tóth Juliánnát könnyü testi sértés vétségében és 20 pengő pénzbüntetésre itélte, amely 10 napi fogházbüntetésre változtatható át. Azonkivül kötelezte a leányt 35 pengő perköltség megtérítésére is.

Az itélet ellen Tóth Juliánna felmentésért, Nagy Mihályné pedig sulyosbitásért jelentett be fellebbezést.

Soha ilyen olcsón
CIPŐT
nem vásárolt.
NEUMANN MIKSA
cipő üzletét áthelyezi
Költözködés miatt olcsó árusitás! • Ragadja meg az alkalmat!
Takarékossági könyvecskére is.

Ismét a vádlottak padjára került Rosenfeld Endre csalások miatt

Ismét a vádlottak padjára került Rósenfeld Endre ügynök. *Rósenfeld* Endre ügynök, akinek a konjunktura idején virágzó banküzlete volt, alig töltötte ki büntetését, már ismét a debreceni fogház lakója lett. Több rendbeli csalással vádolva került a törvényszék *Jeney* Sándor tanácsa elé. Szuronyos fogházőr vezette elő a fogházból, hol hónapok óta várja ügyének tárgyalását. A vádirat szerint, amelyet dr. *Bényey* Zoltán ügyész szerkesztett, Rósenfeld Endre, mint a Termelők Országos Szövetkezetének debreceni megbizottja, alkalmazottakat szerződtetett kaucióval és a kauciót saját céljaira forditotta. Rósenfeld Endrével együtt kerültek a vád alá *Gibiszer* Dénes magántisztviselő, *Neugabauer* Béla bankigazgató és Neugabauer István magántisztviselő, akik a szövetkezetnél voltak tisztviselők. A vád szerint a szövetkezet nem volt abban a helyzetben, hogy alkalmazottakat tudjon szerződtetni és megtévesztették az embereket azzal, hogy a Debreceni Első Takarékná! a szövetkezet céljaira két millió pengőt utalnak át abból a 20 millió pengőből, mely budapesti bankokban rendelkezésükre áll kitünő export és import üzletek lebonyolitására.

Rósenfeld Endrét azzal is vádolják, hogy hamis garancialevéllel 10.000 pengős vásárlásokat eszközölt debreceni nagykereskedőkné! hitelre. A garancialevélben az Astra biztositó vállalt kezességet és ezt a levelet nem ismeri el valódinak a biztositó. A garancialevél ügyében dr. *Dobler* Ferenc orvos ellen is vádiratot adtak ki, mert ő irta alá a levelet, mint a biztositó debreceni megbizottja.

A tárgyaláson dr. Dobler Ferenc nem jelent meg, Alexandriában lakik, a körözés már nem találta magyar földön. A két Neugabauer sem jelent meg, betegségükke! mentették ki magukat. Az elnök elrendelte a betegek törvényszéki orvossal való megvizsgálását, hogy tényleg betegségük miatt maradtak-e távol a vádlottak padjáról.

A tárgyaláson Rósenfeld ártatlanságát bizonyitgatta. Az alkalmazottakat a szövetkezet vezetői szerződtették, ő csak a kirendeltségnek volt a vezetője. A garancialevelet dr. Dobler adta ki és ő nem tudta, hogy nincs meghatalmazása a levél kiadására. Jóhiszemüen használta fel a levelet, annál is inkább, mert alkalmazottja volt a biztositónak és 30.000 dolláros üzletet csinált.

A bíróság délután 12 tanut hallgatott ki a bonyolult ügyben és este 8 órakor a tárgyalást elnapolta. A folytatólagos tárgyalást egy hét mulva tartják meg.

Az idén is megtartják Debrecenben a Nyári Egyetemet

Tudvalevően. Debrecenben tartja tanfolyamait az egyetlen magyarországi Nyári Egyetem. Ezekre a tanfolyamokra messze földről sereglenek a hallgatók, de Magyarországon és közelebbről Debrecenben is közkedveltségnek örvend a Nyári Egyetem. Ezt az is bizonyitja, hogy az elmult évben tizenegy vidéki városából jöttek a Nyári Egyetem legkülönbözőbb foglalkozásu hallgatói és Debrecenből is igen sok hallgatója volt.

A Nyári Egyetemre az idén Budapest is bejelentette igényét, de az ennek ellenére is Debrecenben marad, bár igazgatóját, *Hankiss* Jánost megkérték, hogy Budapesten szervezzen Nyári Egyetemet.

Ez évben augusztus 22-ig tart és az istvánkirálynapi ünnepeken Budapesten fog befejeződni

Felvilágositást készséggel nyujt a Nyári Egyetem titkársága, központi egyetem 347., francia intézet.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy
KRAJNIK JÓZSEF
a felejthetetlen férj és apa, életének 67-ik évében f. hó 16-ikán pénteken rövid szenvedés után elhunyt.
Temetése f. hó 18-án, vasárnap délután 3 órakor az izraelita temető halottas házából lesz.
Gyászolják:
Felesége:
Krajnik Józsefné
szül. Preiser Sarolta
és fia: László,
valamint az egész rokonság.

Rádiók, kerékpárok
alkatrészek, gumik
legolcsóbban
Soltész Kálvin-tér 2

Debreceni tornászok a junius 18.-i tokajhegyaljai ünnepségeken

Tokaj-Hegyaljának Tokajban székelő propaganda nagybizottsága vasárnap, junius 18-án nagy tokaj-hegyaljai ünnepséget rendez a hivatalos körök bevonásával. Budapestről filléres gyorsak ontják Tokajba az érdeklődők ezreit, kiknek feledhetetlenné akarják tenni a tokaji napot. A délutáni látni valók programjából kiemelkedik a nagyszabásu sportünnepély, amelynek fénypontja bizonyára Debrecen város reprezentáns hölgy és férfi tornászcsapatainak szereplése lesz. A hölgyek zenés buzogány-, ritmikai és partrregyakorlatokat végeznek, mig a férfitornászok tudásuk szinét-javát mutatják be nyujtón, korlátón, gyürün és müszabadgyakorlatokban. Szerepel azonkivül az országos hirü férfi parterrecsapat is. A debreceni sportnap hatása alatt hivta meg Debrecen reprezentáns tornászcsapatait a tokaji propaganda nagybizottság illusztris vezére, *Ciffer* Jenő mérnök, régi volt debreceni sportember, hogy Tokaj-Hegyalja és a filléres gyorsok budapesti közönségének bemutassa a debreceni tornászok országos hirü munkáját, amely hivatott ujabb dicsőséget szerezni Debrecen városának, annak magas szinvonalu sportjának.

— Makacs székrekedés, vastagbélkatarus, gyomorbaj, puffadás, vértorlódás, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfájás eseteiben a természetes „Ferenc József" keserüviz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkivül becses háziszer. Klinikai megfigyelések tanusága szerint a Ferenc József viz még ingerlékeny belü betegeknél is fájdalom nélkül hat.

ÖN is
nálunk fog vásárolni.
ha megkérdezi ismerőseit, akik mind
„METEOR"
Csillár-ral
ékesitették fel lakásaikat,
mert ezek elsőrendü masszív
kivitelüek és legolcsóbbak
4 lángu modern csillár . . P 10·50
1 lángu ampolna . . P 7·30
Kedvező részletfizetési feltételek.
ÁRJEGYZÉK INGYEN!
Piac u. 9. (Bika mellett.)

Láthatatlan strandmelltartók

párisi modellek már készülnek a GOLDSTEIN KAROLIN cégnél, Miklós u. 5. Apolló mozi után.

MA VAN TISZA ISTVÁN TÁRSASÁG KÖZGYÜLÉSE

A debreceni Tisza István Tudományos Társaság ma ,junius hó 18-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a Déri-muzeum előadótermében tartja évi rendes közgyülését, amelynek tárgysorozata a következő: 1. dr. Tóth Lajos egyetemi ny. r. tanár, felsőházi tag, elnök a közgyülést megnyitja. 2. Dr. Wodetzky József egyetemi ny. r. tanár előadása: „Ujabb nézetek a világegyetem szerkezetéről" cimen. 3. Dr. Bodnár János egyetemi ny. r. tanár, főtitkár h. jelntése az 1932—33. évről. 4. Gaszner Géza pénztárosi jelentése az 1932. évről; felmentvények megadása, költségvetés 1933. évre. 5. Főtitkár választása. 6. Pénztárnok választása. 7. Uj tagok választása.

MISKOLCIAK DEBRECENBEN

Junius 25-én több, mint ezer miskolci készül dr. Hodobay Sándor polgármester vezetésével a Hortobágyra s onnan Debrecenbe. A vendégek között lesz Miskolc egész intelligenciája.

A Hortobágyról délben érkeznek be és a vasuttól egyenesen a Magyar Fájdalom szobrához vonulnak zenekisérettel, hogy azt megkoszoruzzák. A koszorut maga Hodobay polgármester teszi le a szoborra.

A rövid időközben ez már a második vasáranpi vonat Debrecenbe, az Idegenforgalmi Bizottság közbenjárásának eredménye.

Az egyetem évzárója

A debreceni tudományegyetem ma tartotta évzáró közgyülését, amelyet a református Nagytemplomban hálaadó istentisztelet előzött meg. Az istentiszteleten a közének és a kollégiumi Kántus éneke után *Csikesz* Sándor egyetemi tanár mondott prédikációt, majd az istentisztelet a Himnusszal ért véget. Ezután az egyetem központi épületének diszudvarán Debrecen város és a Tiszántul egyházi, katonai és polgári előkelőségeinek jelenlétében kezdődött meg a diszközgyülés. A kollégiumi Kántus a Himnuszt énekelte el, majd pedig dr. *Rugonfalvi* Kiss István lelépő rektor magnifikus mondott nagyszabásu beszédet, amelyben az öregebb és ifjabb generáció közötti ellentétekkel foglalkozott, tudományos alapon fejtve ki ennek odait. Majd rámutatott, hogy uj célkitüzés: uj, igazságosabb politikai, társadalmi és gazdasági élet programja ad erkölcsi alapot az ifjuság mozgalmának. Ma még negativumoknál tart a fiatalság, azonban el fog jutni pozitiv programjának megtalálásához. A legnagyobb hibát azzal követi el az idősebb generáció, ha lekicsinyléssel, ellenséges indulattal, vagy sötét kétségbeeséssel tekint az ifjuság törekvései felé. Az idősebb generációnak soha semmi körülmények között nem lehet feladata a harc az ifjuság ellen, hanem annak szeretetteljes vezetése és jövendő boldogulásának előmozditása.

Reklám! Divatkalapok minden színben **egységáron P 1·98** Fővárosi Kalapház Széchenyi-u. 24.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után dr. *Milleker* Rezső egyetemi tanár „A meteorolgiai kutatások és megfigyelések praktikus ismeretei" cim alatt rendkivül érdekes, tudományos előadást tartott. Végül kiosztották a pályadijakat és az ünnepség a Szózat eléneklésével véget ért. Az ünnepség befejezése után a Turul bajtársi szövetség vezetősége tisztelgő látogatást tett dr. Rugonfalvi Kiss István rektornál és az egyetem jövő évre megválasztott uj rektoránál, dr. *Vargha* Zsigmondnál.

Beszélgetés korunk hőseivel a 18 éves fruskákkal,

akiket nem érdekel most más, csak az érettségi

Érettségiző lányok 1933-ban. Világégésben született, kemény harcokban megedzett generáció érkezett el életének egy uj állomására. Régen, nagyon régen, ezt ugy mondták „kilép az életbe". Ez a mai ifjuság azonban már ott nőtt, növekedett künn az életben, ezer viharral dacolva, kemény ököllel törve utat magának. Most elérkeztek a nagy fordulóponthoz: az érettségihez. Alig lehet a közelükbe jutni, éjjel-nappal tanulnak. Borzasztóan komolyan veszik a dolgukat, mint általában mindent a mai ifjuság. Öntudatosak, okosak, de mindig megremeg a hangjuk ,ha szóbakerül az érettségi. Nem is lennének diákok, ha nem drukkolnának. Most lesz életük első szüretje, nyolc évi munka, kitartás eredménye.

— Csak már utána lennénk — sóhajtják mindnyájan.

— És mi lesz utána? — vetem fel nem sok optimizmussal a kérdést.

— Oh, utána remek lesz — meséli nevetve egy szőke kislány. Nagy kék szeme csupa életöröm, derü.

— Én orvos leszek Chicagóban — folytatja büszkén. Itt végzem el az egyetemet, aztán megyek ki Amerikába, ott él a nagybátyám, szintén orvos, együtt fogunk praktizálni. A nagybátyámnak nagyon jól megy odakint, már saját szanatóriuma van. Rengeteget keres. Pénzem lesz hát bőven. De ez még nem minden. Nagyon, nagyon rossz lesz elmenni hazulról. Élni viszont kell és Isten tudja mikor kapnék itthon állást. Nehogy azt gondold rólam, hogy pénzéhes vagyok. Ha itthon amerikai lehetőségeimnek csak egy százalékában reménykedhetnék, soha eszembe se jutna elmenni. Na de odáig még van egy pár évem — nevet megkönnyebbülten, megszabadulva a közvetlen veszély gondolatától.

— És férjhezmenés nincs a programodban? — kérdeztem utóljára.

Ugy csilingel a nevetése, mint sok-sok kis ezüst harang, miközben szőke fejével erélyesen nemet int.

— Az igazgat megvallva, eddig nem is gondoltam rá. Terveimből tökéletesen kifelejtettem a férjet. Nehéz dolog ez manapság, férjhezmenni. Aki már elvenne, ahhoz én nem megyek, akihez hozzámennék, az még nem vehet el. Régi nóta már ez és mégis mindig uj, ha a saját bőrünkre megy a játék. Igy hát nem is kalkuláltam ezt az életembe. Azért lehet, hogy mégis férjhez fogok menni, egyszer, később — fejezi be szórakozottan és fejében már bonyolult érettségi tételek nyüzsögnek. Egy pillanat alatt semmivé lesz a jövendőbeli férj, Chicagó, karrier és nem marad egyéb, mint a feje fölött Damokles kardjaként lebegő érettségi.

A sokat koptatott iskolalépcsőn leszaladva egynesen egy másik érettségiző karjaiba futottam. Szép magas, barna kislány. Gyanusan nyugodt, izgalomnak még a nyoma sem látszik rajta. Mint később kiderült: nyugalma valódi volt.

— Mi van a férjhezmennéssel? — kezdtem az utolsó kérdésnél. Észrevettem ugyanis, hogy lopva rá-pillant kezére, melyen egy kis arany karika csillogott. Nagyon uj lehetett még a kis gyürü, szinte maga se akarta még elhinni, hogy a sajátja. Éreztem, hogy itt az érettségi csak másodrangu kérdés.

— Csak a többieket sajnálom, amiért ugy izgulnak. Ha nem lennék menyasszony ,én drukkolnék most itt a legjobban. Azért én is érettségizem, de most már mindegy, jól vagy rosszul, nyáron meg lesz az esküvőnk. Magam sem tudom, milyen pályára akartam menni. Mintha sejtettem volna előre, hogy férjhezmegyek, nem választottam semmiféle életpályát. De talán jól is van ez igy, legalább nem kell most lemondanom semmiről. De ha lett volna is valami vágyám, a vőlegényem kedvéért könnyen tudnék lemondani róla. Oh, ha ismernéd a vőlegényemet, könnyen meg tudnád érteni, hogy semmit sem akarok, csak hozzámenni feleségül.

Na, gondoltam magamban, ez jól megy, akivel eddig még beszéltem, annak mind rendben van a szénája. Az életük körülbelül el van intézve és ha nem jön közbe egy vihar, akkor ezen a sinen fognak futni életük végéig. Egészen jókedvem lett a két gyerekkel folytatott beszélgetés után. Ekkor találkoztam korunk igazi kis hősével. Nagy szerénységében nem akarta elhinni, hogy érdekel a véleménye, élete ,tervei. Végre mégis beszélni kezd:

— Sok érdekeset nem mondhatok magamról. Ha visszanézek eddigi életembe, abban semmi egyebet nem találok, mint tanulást és tanitást. Igen, ez utóbbiból tanulok. Négy növendékem van, ez bizony sok időmet el vesz, különösen most érettségi előtt megerőltető egy kicsit. Mikor már nagyon fáradt vagyok, csak arra kell gondolnom, hogy négy év mulva tanári diploma lesz a kezemben, amit magam harcoltam ki magamnak a szó legszorosabb értelmében. Hogy aztán a diplomával mit fogok kezdeni, az már más kérdés. De muszáj, hogy azután is sikerüljön minden. Négy-öt év olyan hosszu idő, a viszonyok is javulhatnak, nem vesztem el a bizalmamat. Nem is tudom mi lett volna belőlem, ha nem remélek ilyen erősen...

Megtudom még, hogy férjhezmenni nem akar, nem is igen ismer férfiakat. Két kis öccsét fogja iskoláztatni, ez minden vágya. És ahogy ránézek, sápadt, elszánt kis arcára, el is hiszem neki, hogy két kézzel fogja kiverekedni magának az érvényesülés talpalattnyi kis helyét, amelyért annyit szenvedett és nélkülözött.

Mielőtt eljönnék, visszapillantok ezekre a kedves, okos kis tizennyolc évesekre, akik számára csak egy probléma létezik: az érettségi:

Hogy mi lesz azután? Arra egyelőre jobb nem is gondolni. Elég fenyegető veszély most az érettségi is. És az „azutánba" mind oly gyerekes hittel biznak, olyan erős akarattal hisznek, hogy az egyenesen csodálatraméltó. De mi lenne velük, ha még hitük se lenne? Ez vezérli őket a sötét éjszakában, a messze, messze libegő kis fény felé, mely adja Isten ,hogy ne csak lidércfény legyen.

Rudolffy Klára.

Világmárkás autó és motor kerékpár **PNEU,** autóalkatrészek amerikai kocsikhoz, Citroen összes typusaihoz, felszerelési cikkek legolcsóbb beszerzési forrása Saját érdekében kérjen árajánlatot. **Nagy József** automobil szaküzlete, Budapest, VI. Andrássy ut 34 Tel. Aut. 221-97. 285-63

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 17-én, szombaton a következő bejelentések történtek:

Születések: Balogh Ferenc Máv napszámos, fiu: Sándor. Varjassy Imre kocsigyártómester, leány: Éva. Horváth István napszámos, leány: Éva. Fried Frigyes napszámos, fiu: Andor. Baumann Olivér OTI tisztviselő, fiu: Olivér. Bodnár Ferenc kocsis, fiu: Ferenc. Debreczeni Gábor földmunkás, fiu: Gábor. Oláh Bálint ny. Máv. altiszt, fiu: János. Fehér Sándor cipészsegéd, fiu: Tibor. Oláh Gyula földmunkás, leány: Magda. Kovács Mihály lakatossegéd, leány: Elza. Mezei Lajos molnársegéd, fiu: Lajos. Zsákai Zoltán szerelő, fiu: Zoltán. Létrik András hentessegéd, leány: Adél és 2 törvénytelen ujszülött.

Házasságok: Végh Ernő—Tasi Zsuzsánna. Kardos Gábor—Tatár Zsuzsánna. Novák Mihály—Kalmár Gizella. Tasi Ferenc—Angyalos Mária. Nagy Sándor—Horváth Erzsi.

Halálozások: Özv. Rácz Gáborné Faragó Julia ref. 75 éves, Rákóczi u. 49. Krajnik József izr. 67 éves, Széchenyi ucca 34. Németi Imre ref. 3 éves, Poroszlai ut 28. Dézsi Sándor ref. 10 hónapos, Virág u. 16. Várady Károly ref. 44 éves, Nógrádi M. u. 10.

Jön A Jön

Gazdag Cirkusz

80 személy. Világvárosi müsorral, filléres belépti 80 személy. dijakkal. Jegyek előjegyezhetők: Schwartz pipásnál a Bika hallban.

Jön a Gazdag Cirkusz Jön

Vásároljon hirdetőinknél.

Cipők, kalapok legolcsóbban Révész Zsigmondnál

Püspöki palota. Hatvan-u. 1.

Junius 25-én primicia lesz Debrecenben

A debreceni Szent Anna-templom ritka szép ünnep szinhelye lesz junius 25-én: ekkor mutatja be első szentmiséjét *Kiss* László ujmisés, akit holnap szentel áldozópappá a pápai nuncius Budapesten. Kiss László Debrecenben végezte középiskoláit, az itteni Fazekas Mihály állami főreáliskola jelesen érett növendéke volt s mint ilyen került a fővárosi központi papnevelő kispapjai közé. Egyetemi tanulmányait kitünő sikerrel végezte el. Első miséje abból a szempontból is jelentős eseménye lesz a debreceni katholikus életnek, mert szentmiséje után a szokásos ujmisés áldás mellett pápai áldásban is részesiti a hiveket. A központi szeminárium növendékei ugyanis a közelmultban zarándoklaton vettek részt Rómában s a pápa kihallgatáson fogadva őket, felhatalmazást adott nekik, hogy első miséjük napján apostoli áldást oszthassanak a hiveknek. Kiss László dr. Lindenberger János apostoli kormányzót kérte fel, hogy ujmiséjén a kézvezetői tisztet lássa el, az ünnepi beszéd megtartására pedig Kovács Sándor káplánt.

A rossz időjárás miatt

1000 drb. fürdő dresszt és 1000 drb. gyermek nyári trikót

az általunk kéozpénzért olesón beszerzett gyári árnál is

5% o-al olcsóbban árusitjuk

HAVAS harisnyaház

Bádogos ucca 1.

Frottir anyagok és kész kabátok óriási választékban

A „Niki" szellem segitségével 2350 pengőt csalt ki egy hiszékeny spiritiszta családtól Csehák Ferenc, aki grófi kisasszonynak tette meg a kisgazda leányát

A csaló médium, mint repülőtiszt mulatozott fizetetlen számlák hátrahagyásával a vendéglőkben

A debreceni rendőrség bünügyi osztálya hetekig dolgozott most egy nagyarányu csalás ügyében, amelynek főszereplője példátlan agyafurtsággal fosztotta meg pénzétől az egyik hiszékeny debreceni családot. A szélhámos Csehák Ferenc, aki már többizben adott munkát a bünügyi hatóságoknak és el is itélték a birósánál. Csehák belesodródott egy debreceni spiritiszta körbe, amelynek tagjai *Oláh* Béláné Timár ucca 9. szám alatti lakásán tartották szellemidézéseiket. A spiritiszta körben megjelent egy jó nevü kisgazda leánya is a férjével. Csehák kiszemelte őket „áldozatnak". A körnek egy *Surányi* nevü irómédiuma is volt, aki a spiritiszta kör közvetitő szellemétől, „Niki"-től azt az utasitást kapta, hogy a kisgazda leányát figyelmeztesse, hogy *sürgősen Olaszországba kell utaznia, beteg idegeit gyógyitani, de nem kisérheti el az utra más, csak Csehák Ferenc.* A férjnek pénzt kell adni, de idehaza kell maradnia. A körben Csehák is médium volt és csodálatosképpen mindig a fiatalasszony olaszországi utját sürgette a „Niki" szellem, természetesen csak Cseháknak a társaságában.

A szellemidéző társaság egyes tagjainak feltünt Csehák szereplése és ugy gondolták, hogy egy „ál Niki" szellem avatkozik be a kör müködésébe Csehák utján és ezért megkérték, hogy maradjon távol az ő tiszta körüktől. Csehák elmaradt, de a hiszékeny emberek megfogására kiválóan alkalmas spiritiszta dolgot nem hagyta abba, hanem elment a fiatalasszony lakására és ott az egész család előtt jelentette, hogy a „Niki" szellem neki is jelentkezik, nem kell Oláhékhoz menni, megtarthatják a szellemidézéseket más lakáson is, de a férjnek nem szabad részt venni, azokban, mert az ő hitetlensége zavarja a szellem munkáját és közléseit. A férj nem is zavarta az összejöveteleket, amelyek felesége lakásán egyre gyakoribbak lettek. A „Niki" szellem pedig alaposan kihasználta a hitetlen férj távollétét és egyszer 150, máskor meg 400 pengő átadását követelte Csehák részére. A szellem parancsát teljesitették és Csehák a markába röhögött elmulatva vidáman a pénzt.

A pénzek felszedése után Csehák utján a szellem egy budapesti utazást sürgetett, természetesen csak az asszony társaságával, a férj hátrahagyásával. Az asszony elment Cseháékkal Budapestre, haza is jöttek, de a férj nem szólt semmit, türte a „spiritiszta dolgot", a sok zagyvaságtól ő is megzavarodott és elhitte, hogy a szellem izenget Csehák utján.

A „Niki" szellem egy szép napon azzal lepte meg a kisgazda családot, hogy közölte velük a hirt: A kismacsi tanyájukon 30 rablószellem gyüjtötte össze a kincseit elásva mélyen a földbe. *A kincseket azonban csak akkor tudják megtalálni, ha nagyon elegánsak lesznek, mert a fiatalasszonyban egy grófi leány szelleme van.* A család elhitte az agyafurt Csehák beszédét és nagyban készültek a kincs felásására. Csehák alaposan kiöltözködött, mert a *Takarékosságnál 600, az Uniónál is 600 pengő értékü ékszert és ruhanemüt vásároltak össze.* A hiszékeny asszonyka és Csehák elegánsan felöltözve kiautóztak a tanyára a mult év decemberének egy sötét éjszakáján. Csehák elindult, hogy megkeresi a kincset, de percek mulva visszatért az asszonyhoz és jelentette:

— Nincs kincs, mert elkéstünk. A kapzsi szellemek már elvitték! Az eredménytelen kincskeresés nagy zavart okozott a családban. Már nem hittek tovább Cseháknak és szidták a szellemével együtt. A fiatalasszonyt is zaklatták, aki végül is Csehák vendégszeretetét vette igénybe, de ráfizetett, mert ruháinak, ékszereinek egy részét zálogházba kellett vinnie. A kölcsönökről és kapott értékekről pedig egy ajándékozási szerződést iratott alá az asszonnyal, hogy azokat ne követelhesse többé vissza.

A férj egy idő elteltével visszafogadta a feleségét, de feljelentést tettek közösen Csehák ellen csalás miatt. Igy indult meg az utóbbi tiz év legfurcsább bünügye a rendőrségen. *A család összes kára 2350 pengő.* A férj elmondta a rendőrségen, hogy ő azért türte sokáig a dolgot, mert őt is megtévesztette a spiritiszta szélhámosság. Csehák annyira vitte a vakmerőséget, hogy egyszer beültette az autóba és kivitte az egyetemre. A kapu előtt rászólt:

— *Te őrült vagy, csak nem tudod. Én most megvizsgáltatom az elmédet!*

A jámbor ember nem mert ellenkezni, attól félt, hogyha lármát csinál, még tényleg kimondják rá, hogy bolond és bezárják. Türte az elmevizsgálatot, amelynek eredménye az lett, hogy épelméjünek nyilvánitották. *Ennek annyira megörült, hogy Csehákkal és feleségével együtt két napig tartó mulatozást rendeztek.*

A rendőrségi kihallgatások során akadt tanu, aki azt vallotta, hogy Csehák egy éjszaka elmulatozott 300 pengőt is. Nagyon vidáman élt, bőven szórta a pénzt. Feljelentés is érkezett ellene hitelezési csalás miatt, mert repülőtisztnek adva ki magát, egy másik „médiummal" rendezett vendéglői diszvacsorák számláját nem fizette ki.

Ezek derültek ki a rendőri nyomozás során a „Niki" szellem paracsait továbbító Csehák Ferencről.

— **A Katholikus Figyelő juniusi száma** a szokott gazdag és változatos tartalommal most hagyta el a nyomdát s a napokban került az előfizetők asztalára. Vezetőhelyen dr. Rózsa Jenő tollából közöl pünkösti cikket, amelyet dr. Karl János nagyszerü tanulmánya követ az Egyház és a müvelődés viszonyáról. Szeghy Péter a férfiak megszervezéséről értekezik, dr. Rassovszky Kálmán pedig Szent László királyról ir költői lendülettel. A Széljegyzetek rovata ezuttal is kiválóan érdekes. Sajtópropaganda, nivós és izléses elemizálás mellett igen tanulságos irást közöl az egyháztörténetirás hanyatlásáról, majd dr Pongrácz Kálmán tollából közöl pompás ismertetést az ifju katholikus törekvéseiről. Egész sereg egyházi hir mellett szellemes és pazar apróságok egész sorozata egésziti ki az uj szám tartalmát. A Katholikus Figyelő Kovács Sándor szerkesztésében havonta egyszer jelenik meg. Szerkesztőség és kiadóhivatal Debrecen, Szent Anna u. 21. Előfizetése félévre 3.— P. Mutatványszámot készséggel küldenek.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Gyászrovat

Özv. Rácz Gáborné sz. Farágó Juliánna életének 75. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor a köztemető díszravatalozó terméből; ugyanezen időben a 32 éve elhunyt Rácz Gábor, a boldogult férje földi részeit a Péterfia u. temetőből exhumálva a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után fogjuk egymás mellé örök nyugalomra helyezni. Az exhumálást és temetést Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Martinez Ferenc kulturmérnöki tisztviselő életének 59. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 3 órakor lesz köztemető ravatalozó terméből római katholikus egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után. Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Papp Margitka életének 6. évében elhunyt. Temetését köztemetőből vasárnap délután 3 órakor Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Sziráki Dezső gazdálkodó életének 44. évében elhunyt. Temetése Tiszacsegén lesz vasárnap délután református egyház szertartása szerint. Szállitását Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Birkás Jánosné Szalontai Irénke életének 20. évében elhunyt. Temetése Nagyiván községben lesz vasárnap délután római katholikus egyház szertartása szerint. Szállitását Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon kedves rokonok, ismerősök, jóbarátok, kik felejthetetlen kis fiunk, Ferikénk temetésén részvétükkel s vigasztaló szavaikkal mély fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek, fogadják ezuton is hálás köszönetünket.

Szathmáry Ferenc és felesége.

Néhai Nagy Gergely földi részeit kedden reggel hét órakor fogjuk a Hatvan uccai temetőből a köztemetőbe átszállitani és örök nyugalomra helyezni. Lakás: Vendég ucca 28. Exhumálást Bartha vállalata végzi.

Ifj. Várady Károly városi adóellenőr temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből. A temetést Gebauer temetkezési vállalata rendezi.

Drága Fincikém! Aki közülünk végigcsinálta a mult vasárnapi pragrommot, az talán még ma sem pihente ki végleg. Különösen, ha még vasárnap óta is lumpolt. Pedig igy tett az a magas barna, álcinizmusáról ismert fiatalember is, aki merészet és nagyot gondolt és kirándult egy szép esős este a Vigadóba. Természetesen en deux. A hölgy kitünő családból származik, szép és fiatal, magyarul azonban keveset tud, érteni meg talán még kevesebbet ért .De hát az már ugy szokott lenni Fincikém, hogy ha az ember elhatározza, hogy ma aztán igazán kettesben vacsorázok X. Y.-nal, mindig feltünik a láthatáron az a b izonyos és felesleges harmadik, jelen esetben nevezzük N. S.-nek. Mit volt mit tenni, hármasban kezdték el a vacsorát. Az egyik örült, a másik dühöngött, a harmadik mitsem sejtve üldögélt. N. S.-nek nevezett felesleges harmadiknak jelenlétén kivül volt még nagyobb hibája is: nem volt a szükséges anyagiak birtokában. Ezért rövid időközökben boldogtalan barátjába döfött, miközben a fülébe sziszegte: „Nem vagy szomjas?" Az szegény akkor már szomjas se volt és igy nem is reagált a mind gyakrabban megismétlődő suttogásra. Annál inkább a hölgy. Emlitettem, hogy magyarul nem sokat ért, az egyetlen szó, amiről azt hitte, hogy megérti a „szomjas" volt. Ezt azonban sajnos „Sonja"-nak értette és igy jogosan gondolta azt, hogy az N. S.-nek nevezett fiatalember csak erre a Sonjára gondol és ezért suttogja gyöngéden a nevét. A két fiatalember gondolta, hogy felesleges itt hosszasan magyarázni a tevédeést, egymásra néztek és megegyeztek Sonjában. Igy született meg a hét folyamán Sonja, akire a hölgy barátsággal, partnere átkozódva gondol, N. S. pedig már talán el is hitte, hogy a világon van.

Most gyászos kis történet következik Fincikém. Az a bizonyos széplelkü fiatalember, ki féltékenységéről volt rettegett, két héttel ezelőtt mégis rászánta magát, hgy itt hagyjon mindent és mindenkit és felutazott Pestre. Alig tette ki azonban a lábát, szörnyü hirek szálltak utána az itthonmaradottról, amelyek, sajnos, mind egytől-egyik igazaknak bizonyultak. Nagy volt az elkeseredés, elgondolhatod, de ugyanilyen mértékü volt a vigasztalódás is. Széplelkü barátunk esküvel állitja, hogy talált egy kislányt, akinek lelke szintén szép, jó is, kedves is, egyszóval tökéletes nő. Most aztán minden vasárnap oda rándul ki, hogy spárgát ebédeljen a világ egyetlen tökéletes nőjével. Vajh meddig?

Fincikém egy multkori végzetes tévedésről kell, hogy felvilágositsalak. Szó volt ugyanis legutóbbi levelemben egy szőke kislányról, aki a tennisz környékét kultiválja magasröptü lovagjával. Ugylátszik azonban több szőke kislány szereti ezt a terepet, mert egyszerre hárman védekeztek ez ellen a gyanusitás ellen. Fincikém, most már rajtad a sor, hogy megállapitsd a helyes tényállást, vagy talán bizzuk inkább a szőke kislányokra, hogy fejtsék meg maguk között ezt a talányt.

A hét legszebb, legünnepélyesebb napja a szerdai nap volt. Baltazár Iza és dr. Kontsek Béla esküvője olyan élmény marad, amelyet nem fogunk egyhamar elfejejteni. Debrecen egész előkelő közönsége felvonult, hogy együtt ünnepeljen a fiatal párral. A koszoruslányok rózsaszinü organdin ruhában méltó kiegészitői voltak ennek a gyönyörü esküvőnek. Ilyen szépet még nem láttunk és sajnálhatod, ha elmaradtál erről a szép ünnepségről.

Viszontlátásig csókol szerető barátnőd
Pletykássy Klarissz.

Legolcsóbban üdülhet, gyógyulhat a Konyári Sóstó fürdőn Strand, gyógy-gőzfürdő. Napi teljes pensió 3—4 P

MELÁK (leül a törzsasztalhoz): Pincér!

PINCÉR: Parancsoljon kremalázattal, Melák ur.

MELÁK: Mondja, van maguknál francia konyha is?

PINCÉR: Igenis! Miért tetszik kérdezni?

MELÁK: Mert nagyon el van rontva a gyomrom és azt hallottam, hogy a franciás ételek sokkal könnyebbek a magyarnál.

PINCÉR: Szóról-szóra igy van, kremalássan.

MELÁK: De biztos az, hogy van francia konyhájuk?

PINCÉR: A szakácsunk Párisban tanult, Melák ur.

MELÁK: Rendben van. Akkor hozzon öt keménytojást tormával és mustárral.

PINCÉR: (fejcsóválva el.)

GERŐ (bejön a kávéházba): Jónapot, Melák, jónapot! Mondja, volt már a Kamarában?

MELÁK: Volt a fene! Mit csináljak benne?

GERŐ: Na, mondhatom, szép kis kulturember maga. Látja, én minden este elmegyek.

MELÁK: Ne ugrasson, Gerőkém! Mi öröme van benne?

GERŐ: Megnézem a Bársonyt.

MELÁK: Hát maga a felesége ruháit ott tartja?

GERŐ: Micsoda blőd kérdései vannak?

MELÁK: Az ég szerelmére, Gerőkém, mit néz minden este azon a bársonyon?

GERŐ: Remek alakitásai vannak.

MELÁK: Most már végre értem. — Varrodát rendeztek be a kamarájukban és ott alakitják a felesége bársony ruháit.

GERŐ: Melák, ha a butaság fájna, akkor maga éjjel-nappal üvölthetne, mint egy gyárszirénа! Én a Kamaraszinház társulatáról beszélek, amelynek Bársony Aladár az igazgatója. Tegnap bemutatta a Kaméliás hölgyet.

MELÁK: Csinos?

GERŐ: Kicsoda?

MELÁK: Az a hölgy. Na és maga mit mondott neki?

GERŐ: Megőrült, Melák? Egy szót sem szóltam.

MELÁK: Hogy lehetett olyan gyáva? Miért nem udvarolt egy kicsit neki?

GERŐ (dühös): Csak nem képzeli, hogy botrányt csinálok?

MELÁK: Olyan erényes az a hölgy?

GERŐ: Nem arról van szó, mafla! Maga azt sem tudja, hogy a Kaméliás hölgy Duval Armand szeretője?

MELÁK: Ezt a pletykát még nem is hallottam. De ha igy áll a dolog, akkor pláne nem értem, miért nem csapta egy kicsit a szelet őnagyságának?

GERŐ (az asztalt veri): Értse már meg blődiáner, hogy a Kaméliás hölgy egy szinésznő, én pedig civil vagyok.

MELÁK: Mondja már! Azt hiszi, hogy a szinésznők csak tisztekkel állnak szóba? Annyi ezresem legyen, ahány civil.. .

GERŐ (toporzékol): Hallja Melák, csakugyan nem képes megérteni, hogy én, mint néző, nem beszélgethettem vele?

MELÁK: Nem értem, Gerőkém, nem értem. Ha engemet egy nőnek bemutatnak, akkor én...

GERŐ (megragadja Melák kabátgallérját és rázza): Ősbarom, nem engemet mutattak be, hanem a Kaméliás hölgyet! Érti már?!

MELÁK: Az mindegy. Most az a nő azt hiszi magáról, hogy ostoba és egy szót sem tud szólni.

GERŐ: Melák, az ég szerelmére, vegye már tudomásul, hogy a Kaméliás hölgy játszott.

MELÁK: Bridzsezett? Szóval maga csak kibicelt neki?

GERŐ (felugrik): Én itthagyom magát, csirkefogó! Nem hagyom kiszekirozni a vesémet! (Leül.) Különben, juszt is maradok! Engemet nem fog elüldözni a törzskávéházamból! De a szinházi téma, slussz-passz, be van fejezve!

MELÁK: Gerőkém, ma nagyon ingerült. Miért olyan rosszkedvü?

GERŐ: Van okom az idegeskedésre. A leányom neveltetése benne van huszezer pengőmbe és most férjhez akar menni egy kishivatalnokhoz, aki évente csupán ezerkétszáz pengőt keres.

MELÁK: Mit akar? Hol kap a mai időben hat százalék kamatnál többet a pénze után?

GERŐ: Jellemző magára, hogy ebből a szempontból nézi a dolgot. Mondja, mit szól a londoni világgazdasági konferenciához? A nagy nemzetek megbizottai most tárgyalnak a pénzrögzités megvalósitásáról.

MELÁK: Mit tárgyalnak? Jöjjenek el hozzánk tanulni. Magyarországon Weiss Fülöptől kezdve a legkisebb falusi bankigazgatóig már mindenki megvalósitotta.

GERŐ: Hogy-hogy?

MELÁK: A bankzárlat után beszivták a pénzt a páncélszekrényekbe és ugy odarögzitették, hogy azóta egy fillér hitelt sem adnak senkinek.

GERŐ: Hagyja már abba az örökös viccelést. Mitől van magának olyan jó kedve?

MELÁK: Egy szenzációs találmányom van. Holnap benyujtom a polgármesterhez.

GERŐ: Mi az a találmány?

MELÁK: Az én találmányom segitségével egyetlen fillér nélkül hullámfürdővé lehetne átalakitani a nagyerdei strandot.

GERŐ: Hogy-hogy?

MELÁK: Hivatalból engedélyezni kellene, hogy a medencék vizében a bohó fürdőzők egy kicsit malackodhassanak.

GERŐ: — ?

MELÁK: Képzelje, milyen hullámokat verne ez fel a komolyabb felfogásu közönség körében?

GERŐ (vak dühében elalél).

(Függöny.)

BRISTOL.....
BRISTOL.....
Bristol szálloda
Budapest Dunapart
árban és szolgáltatásban vezet!!
SZOBA teljes ellátással személyenként
napi 12'- pengőért.

— **Áramszünetelés.** Értesitjük a nagyérdemü áramfogyasztó közönségünket, hogy a villamos hálózatunkon eszközlendő javitások miatt a következő helyeken s időben az áramszolgáltatás szünetelni fog: Vasárnap, 18-án reggel 6 órától 10 óráig: Teleki, Timár, Vigkedvü M., Haláp, Szent Anna, Kandia, Zöldfa, Méliusz tér, Kossuth, Batthyány, Varga, Burgundia, Domb, Magoss, Kigyó ucca, Csapó ucca eleje, Vár, Nyomtató, Szappanos, Veres, Kölcsey, Meszena, Maróthy Gy., Faragó, Egymalom, Rákóczi, Eötvös uccák és Péterfia páratlan oldala. Vasárnap, 18-án 10 órától 14 óráig: Wesselényi ucca, Budai Ézsaiás ucca eleje, Hajnal ucca, vámospércsi ut, Baranyi ucca, Márton Kálmán-telep, Bocskay tér, Pacsirta, Lorántffy ucca, Árpád-tér, Virág ucca, Csapókert, Katz telep, Kut, Nyil, Apaffy, Nagy Sándor József, Rakovszky, Dobozy, Csillag, Csonka ucca, Kassa ut, Hadházi ucca, Kórház ucca, Simonyi ut páratlan oldala, Nagyerdő és Pallag puszta. Világitási vállalat.

KÁVÉHÁZBAN
ÉTTEREMBEN
CUKRÁSZDÁBAN
BORBÉLYNÁL
kérje
a Független Ujságot

Szánthó Gyula dalénekes és a Csorba jazz zenekar vendégszereplése az Arany Bikában

Az Arany Bika Rt. áldozatkész vezetősége egymásután hozza az attrakciókat Debrecenbe. Magyari Imre zenekara után Szánthó Gyulát, a kiváló dalénekest szerződtették a Csorba-jazz-zenekarral együttesen.

Szánthó Gyula országos hirü dalénekes, akinek Magyarország határain kivül az Egyesült Államokban is viharos sikerei voltak magyar nótáival és biztosan Debrecen közönsége is éppen ugy megkedveli, mint ahogy szeretik őt mindenfelé, ahol eddig fellépett.

A Csorba-jazz elsőrangu, fegyelmezett zenekar. Fiatal tagjai érzik, élik a jazz ritmusát. Az eddig itt szerepelt ilynemü zenekarok közül ez közeliti meg legjobban az igazi jazz-band-eket. Műsoruk változatos, a legujabb slágerekkel szórakoztatják a közönséget.

Eiselsberg tanár Billroth világhirü tanitványa és munkatársa tart előadást Debrecenben

Megirtuk, hogy vasárnap este Debrecenbe érkezik a bécsi egyetem világnirü sebészprofesszora, *Eiselsberg* tanár, aki hétfőn délután 6 órakor előadást tart a sebészeti klinika nagytermében. Előadása iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. Ez a nagy érdeklődés nemcsak a világhirü tudós személyének szól, hanem a felette érdekesnek igérkező témának is. Eiselsberg professzor a XIX. század nagynevü sebészének, a modern sebészet uttörőjének, *Brahms* testi-lelki jóbarátjának, a nagy *Billrothnak* volt tanitványa, majd hosszu éveken át asszisztense. Eiselsberg Billroth mellett, mint tanitvány és mint munkatárs végig élte a moderr sebészet kialakulásának kezdő éveit, együtt dolgozott annak kiépitésén mesterével. Hamarosan ő maga is vezető pozicióba jutott, Utrechtben, majd Königsbergben vezette a sebészeti klinikát, majd mestere örökében a bécsi kathedrára hivták meg. Eiselsberg a sebészet minden ágában széleskörü munkásságot fejtett ki, neve és munkássága világszerte ismert. A világhirü tudóst és operatőrt szükebb hazájában is igen nagy szeretettel és becsüléssel veszik körül, népszerüségét mi sem bizonyitja jobban, hogy legutóbb a köztársasági elnöki tisztségre egyhangulag jelölték. A nagy tisztséget ő azonban nem fogadta el, továbbra is szeretett hivatásában maradt és még ma is a nyugalom éveiben szakmája aktuális kérdéseivel foglalkozik.

Hétfői előadásának cime: „Mit mondana Billroth a mai sebészethez." A nagy mester tanitványa, asszisztense és munkatársa mondja majd el előadásában a modern sebészet fejlődésének történetét és von párhuzamot a mult század derekának és a mának sebészi müködése között. Az előadásra igen sokan érkeznek vidékről, sőt a fővárosból is.

Szabványos

Iőlapok

olcsón beszerezhetők

Nagy Károly és Társai

könyvnyomdájában

Ferenc József ut 49.

Telefon 20-18.

FÉRFI ING HÉT

Trikó sporting hosszu ujjal minden szinben	2·50	**Freskó divat ing** csodaszép szinekben 3·30	2·88	**Rövid alsónadrág** sima és mintás sefirből 1·40	1·20
Florida sporting lukacsos necc anyagból	4·80	**Selyemfényü puplin ing** bélelt mellel, 2 gallérral 4·40	3·80	**Nyári alsónadrág** fehér és szines cérnarayéból. 2·20	1·80
Panama sporting selyemfényü fehér és szines. 4·20	3·60	**Finom szines puplin ing** a legjobb kivitelben, 2 gallérral 5·80	5·—	**Hosszu köpper alsónadág** kiváló szabás, gombos 3·30	2·90
Panama apacs ing selyemfényü fehér és szines. 3·60	2·88	**Erős siffon hálóing** kétféle fasonban szines disszel 3·90	2·80	**Háló és strand pyjama** prima oxfordból és sefirből. 8·50	7·80
Oxford ing szép mintákban 2 gallérral. 4·20	3·60	**Mosott siffon hálóing** négyféle fasonban, csodaszép disszel 5·50	4·80	**Kemény és félkemény gallér** a legdivatosabb formákban. 0·75	0·65

Nyakkendők szenzációs árakon:
0·36 0·50 0·66 0·98 1·48 1·98

Fürdő ruhák és strand cikkek olcsó árusitása

Női és férfi fürdő trikó fekete szinben 1·45	1·30	**Női fürdődressz szoknyás** divat szinekben 5·50	4·60	**Frottir fürdőköppeny** fess fasonokban 14·—	12·—
Női és férfi fürdő trikó divatos, szines felsőrészsel. 2·50	2·20	**Női gyapju fürdődressz** szoknyás divat fasonokban. 7·50	6·50	**Villámzáros träning ruha** u. n. bemelegitő	8·80
Női és férfi fürdődressz modern fasonokban 3·50	3·—	**Gyermek fürdőtrikó** szines felsőrésszel 1·20	1·—	**Fürdő sapka** sok fasonban 0·70, 0·50	0·30
Női és férfi gyapju fürdődressz a legdivatosabb fasonokban. 5·50	4·50	**Gyermek napozó trikó** minden szinben és számban	0·78	**Fürdő cipők** óriási választékban 1·40	1·26

Fürdő ruhák erős hölgyeknek extra nagyságban.

CSILLAG TESTVÉREK

Piac- és Simonffy ucca sarok.

Ezrek és ezrek nézik esténként a Korvin szabadszinpad tarka előadásait

a Széchenyi ucca végén, ahol perselybe inkasszálják a beléptidijat, amelyből több a nikkel, mint az ezüst, több a réz, mint a nikkel és több a nadrággomb, mint a réz

Este 9 óra. A Széchenyi ucca végén az ugynevezett „slagon" ember-ember hátán szorong a sötétségben, Csak az egyik sarokban világit néhány villanykörte. Mit akar ez a sok ember ilyen hüvös este a szabadban? Mi lehet az a csoda, ami ennyi népet csábit ki a város végére? A kiváncsiság engem is a tömeg közé sodor és valóságos ökölharcok árán a világosság közelébe férkőzöm. A rejtély megoldódik. Egy deszka tákolmányon a következő felirás olvasható: Korvin szabad szinpad.

Tehát a szinpad előtt állok. Négy sarkán póznákra felszerelt villanykörte világit. A szinpad mögött utazó kocsik, amilyeneken a cirkuszok vándorolnak. Megkerülöm a szinpadot, az igazgató urat keresem, bemutatkozom.

— Legyen szerencsém szerkesztő ur, már csodálkoztam, hogy Debrecenben az ujságirók nem vesznek észre bennünket, pedig más városban hasábokat irtak rólunk. Tessék megnézni az előadást. — Eleinte tetszik tudni, a gyengébb számok jönnek, de a müsor második része nagyszerü, majd megtetszik látni...

A RIPORTER DISZULÉST KAP A SZINPADON

Mindezt egy szuszra mondja. Jó helyet kapok, a szinpadon egy sarokban külön székkel tisztelnek meg. A szinpadra létrán kell felmenni, nem a legkényelmesebb közlekedési eszköz számomra, akrobatáknak való.

Konferansz vezeti be a müsort:

— Üdvözöljük a nagyérdemü közönséget! Mielőtt előadásunkat megkezdenénk, tisztelettel kérjük, kiki tehetségéhez képest dobja be filléreit a perselyekbe. Elfogadunk pengőket is. Müvészi vállalkozásunkat becses jóindulatukba ajánljuk.

A nagyérdemü közönség ,legalább 5—6 ezer ember, feszült figyelemmel szegzi tekintetét a szinpadra. Megkezdődik az előadás.

Jóalaku fiatalember lép a szinpadra, udvarias taps fogadja. Az „első szám" szaltókat csinál. előbb a földön, azután az asztal tetjéről. Egy asztal, két asztal, négy asztal meg egy szék a sorban következő magasságok, de neki ez meg se kottyan. Mikor leesik a szinpad deszkájára, olyat dobban, hogy a közönség már várja, mikor repülök én is szaltóval a levegőbe.

BÉLA BÁCSI, TUSST!

A szinpad mögül kiabál a stráfszekeren játszó zenekarra:

— Béla bácsi, tusst!

Béla bácsi a rezesbanda főnöke, tulajdonosa vagy ha ugy tetszik karmestere. Minden számnak megvan a maga zenekisérete, a zenekar már tudja, kinek mi a nótája.

A következő szám: magyar tánckettős. Két nő pártával, pántlikával dekorálva magyar táncot lejt. Mérsékelt siker.

A közönség soraiban csörög a persely, egyesek állandóan változtatják helyüket, kerülik a találkozást a „pénztárossal".

Jönnek az augusztok. Pisztonnal felszerelve csinálnak tréfás jelenetet, a kö-

zönség kezd felmelegedni. Két auguszt mókázik és a nézők nem veszik észre a poént: a harmadik bohóc felkuszik a szinpadra és elrejtőzik egy ládában. Az egyik mókán nagyon jól mulat a közönség, a direktor háromszor is utasitást ad az ismétlésre. Hatezer ember nevet egyszerre.

Babrik Jancsi, az országoshirü énekes saját gitárkisérettel a következő szám. Borotváltarcu szinészember, civil ruhában, három dalt énekel. Pesten az Andrássy uti szinházban lépett fel, sokáig Bécsben, Berlinben előkelő szinpadokon vendégszerepelt ,most itt a szabadban, a Külsővásártéren szórakoztatja a hálás hallgatóságot. Különösen a „suttyomban" refrémü dalának van nagy sikere. A közönség vele énekli: suttyomban. A népszerüséget kamatoztatandó száma után személyesen megy perselyezni a nép közé. A lógósok azonban még előle is menekülnek. Suttyomban ...

Szőnyeget teritenek fel: a kigyóember jön. Tarka flitteres trikóban az „első számot" ismerem fel. Nyaka köré csavarja a lábát, ugy hajlik a teste, mintha nem is volna csont benne. Virágokat szórnak feléje mutatvány közben ,a kigyóember éppen végig hempereg a szőnyegen és a virágok máris le vannak préselve.

MÜVÉSZNEK MA ROSSZ NAPJA VAN

Lajos ur, a biciklimüvész száma következik. Udvariasan letessékelnek a szinpadról, mert a mutatvány veszélyes lehet rám nézve. A levonulás a rossz létrán óriási probléma számomra. Egy merészel határozás, egy lépés, egy zuhanás. Hamarabb értem a földet, mint gondoltam volna. A direktor sajnálkozva mért végig, mint aki mondja, ne reméljek nála szerződést. Megbuktam az artista vizsgán.

De hamarosan megvigasztalódtam, mert Lajos urnak is rossz napja volt, semmi sem sikerült neki. Pedig Lajos ur valamikor nagy cirkuszokban szerepelt, de már nem fiatalember. Mindig lefordult a bicikliről és ugy csinált, mintha ez csak móka lenne. De közelről jól lehetett látni, milyen lelkitusán megy keresztül Lajos ur, aki csak azért is ujra meg ujra megpróbálkozott ugyanazzal a figurával és ujra meg ujra zuhant. Szegény Lajos ur „mókából" alaposan összetörte magát és még furcsa grimaszt is csinált hozzá. A népnek nagyon tetszett a „humoros" szám és jót kacagott rajta.

A szinpad mögött Lajos ur családja észrevette a bajt és könyörgött, hogy hagyja abba a mutatványt. Az artista önérzet azonban nem hagyta nyugodni és végül is erőszakkal kellett elkapni előle a biciklit. Lajos ur könnyezve, szótlanul rohant öltözőjébe, gyorsan ruhát cserélt és egy őrizetlen pillanatban eltávozott. Felesége szaladt keresésére és ugy hozta vissza karonfogva. Talán világgá akart menni bánatában ...

Keleti tánc. Aranka lejti. Aranka Lajos ur lánya, aki jól táncol, még spiccelni is tud.

A müsor fénypontja: Bravmann Zoltán igazgató és két kis gyermeke akrobata száma. Ez valóban nagyszerü. Egy ötéves kisfiu és egy hároméves kislány, a papa fejére állnak és a papa forogni kezd, miközben a gyerekek nevetgélve tapsolnak. A gyerekek még nem tudják, hogy az életükkel játszanak, azért nevetgélnek. Sok virágot, meg cukrot dobnak fel nekik a pódiumra.

AMIG AZ ARTISTA DOLGOZIK, A TISZTELT PUBLIKUM BLICCEL

Müsoron kivüli szám, illetve bejelentés következik:

Öltöny szöveteket Silberstein és ruhavásznakat legolcsóbban posztóüzletében szerezhet be. Ferenc József ut 77.

— Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim! Sajnálattal látjuk, hogy a nagyérdemü közönség nagyon tartózkodóan viseltetik perselyeinkkel szemben, amelyek még mindig üresek. Ha ez igy folytatódik, kénytelenek leszünk előadásunkat félbeszakitani. Tessék figyelembe venni, hogy artisták kenyeréről van szó és nekünk is sok adót, rendőrségi dijat és helypénzt kell fizetni.

A figyelmeztetés használt, mert sürübben hallani a pénzcsörgést és pár perc mulva már telt perselyeket szállitanak be.

Egy fiatalember 1 pengőt dob a perselybe. A gyüjtő örömmel ujságolja a ritka tüneményt, hozzáfüzi, hogy biztosan valami gróf lehetett az illető. A legérdekesebb, hogy el is találta, mert az adakozó a fiatal gróf D. volt.

Későre jár az idő, menni akarok. A direktor kér, hogy maradjak.

— Most jön kérem a müsor fénypontja, a nagy revü. Érdemes megnézni.

A MÜSOR FÉNYPONTJA, A KORVIN REVÜ

Maradok, kiváncsi vagyok a nagy „Korvin revüre".

Kezdődik. A revüben az egész müvész személyzet szerepel. Egy artista ügynökség irodájában még Josephine Baker és Sarah Bernhard is megjelenik a közönség előtt. Persze csak képletesen. A közönség minden jelenetet harsogó kacajjal kisér. A Korvin revünek tényleg nagy sikere van. Lajos ur dijbirkozót játszik, nyilt szinen dijbirkózik, oda is vágják. Ennek az odakenésnek az a poenje, hogy a Lajos ur trikója alatt egy hólyag van elrejtve, amelynek a döntő pillanatban pukkadnia kell. Lajos ur forog a pamlagon, felülről dögönyözik is, de a hólyag juszt sem pukkad szét. Hiába, Lajos urnak nagyon rossz napja van...

A revüvel vége is az előadásnak. Éjfélre jár az idő, mikor a tömeg indul hazafelé. Az emberek elégedettek. Panem et circenses! Az utóbbit már megkapták, kenyerük még bizonyára nincs reggelre.

A direktor ur lakásán ad még bucsuzóul egy kis interjut. A lakás, az utazó kocsi, jól be van rendezve. Még külön gyerekágy is van benne.

— Igy utazzuk az országot. Ha minden néző csak 2 fillért adna, meg lennénk elégedve. De sok a potyázó. Pedig öt családot kell eltartani a bevételből. Vigalmi adó, forgalmi adó, kereseti adó, helypénz, rendőrség és világitás terheli bevételünket.

A BEVÉTEL TUL SULYOS, DE TUL ÉRTÉKTELEN

A villanykörték kialszanak. Egy csinosan öltözött kislány jön lélekszakadva, a kigyóembert keresi, fényképes levelező lapot szeretne vásárolni. A kigyóember már elment, a kislány csalódottan távozik.

Csörög a pénz, üritik a perselyeket. Sok a kétfilléres, de pléhgomb is kerül elő a perselyből. Sulyos pénzek pihennek egy asztalon. De csak kilóra sulyosak, értékre kevésbbé.

Vacsorához ül a társulat, bor is kerül elő. Munka után édes a pihenés. Lefekszik mindenki, még a szinpad alatti öltözőben is vannak ágyak, ezekben a családhoz nem tartozók alusznak.

Éjszakai sötétség, halotti csend uralkodik. A Korvin szabad szinpad pihen, hogy aztán holnap kezdődjék minden előlről.

— Üdvözöljük a nagyérdemü közönséget...

Hermann László.

Eladó butorok, házi felszerelési tárgyak

legbiztosabban vevőre találnak, ha lapunkban hirdeti azt.

50 fillérért 3 lapban jelenik meg apróhirdetése, ha nálunk adja fel.

A debreceni „embervásár"-ban napi 50 fillérre zuhant le a látástól-vakulásig dolgozó napszámosok bére

Irtózatos nyomoruságról beszélnek a napszámosok, akik seregestől vándorolnak messze vidékekről, hogy a civisek földjén munkát találjanak

A debreceni civis nem szereti cirázni a szót, nem keresi a szép szavakat, hanem nevén nevezi a gyermeket és ők bizony „embervásár"-nak nevezik századok óta azt a helyet, ahonnan munkára szerződtetik a szántás-vetéshez, aratáshoz értő napszámosokat. Komisz a szó nagyon, de igaz: tényleg vásár van a Hatvan utca végi széles köves téren, keserves és embertelenül olcsó vására a magyar napszámos két keze munkájának. Kinálják százan és százan a napszámosok testük erejét, de igen kevesen hajlandók bért fizetni érte. Nagy a kinálat, de kicsiny a kereslet. A széles, durva köves téren százával hevernek szanaszét az emberek. Az embervásár anyaga ők, — szenvedő nyomorgó emberek, akik szivesen fürdetnék izmos testüket a munka verejtékében, csak legalább a mindennapi kenyérrevalót meg tudnák keresni. Sóvár szemük figyeli, nézi az aszfalton tovazörgő szekereket, jön-é munkást szerződtetni a kisgazda. A hosszu napok csak várakozásban telnek el, igen kevés azoknak a száma, akik munkához tudnak jutni. A kisgazdának nincs már pénze napszámosra, kétszerannyit dolgozik, mint régen, családját is befogja az erős munkába és idegen munkaerő nélkül küzködik a földjén. A munkát kereső napszámosok pedig egyre jönnek csapatostul messze vidékről, 30—40 kilométert gyalogolva abban a reményben, hogy a debreceni civisek földjén még akad munka számukra.

Ott tanyáznak a hires „embervásár" téren, hajnaltól estig, várva a jó szerencsét. Öreg és fiatal napszámosok nyomoruságtól csontos testüket hevertetik a köveken végig nyulva. Mozdolatlanul hevernek csoportokban. Nincs fecsegés, nincs mozgás a széles téren s szinte félelmetes ez szótlan, mozdulatlan, néma várakozás. Nyugtalanitóbb, mintha beszélgetnének, szinte sugárzik a néma, visszafojtott elkeseredés, amelyet konokká kovácsolt a napok egymásra zuduló nyomorusága. — Nők is vannak a férfiak között, erős termetü falusi leányok, asszonyok, hitvány kis vászonruhákban. Az ő várakozásuk a legreménytelenebb, mert ahol a férfiaknak sem akad munka, ott az asszonymunkára már nem akad vevő.

A munkára várakozók 90 százaléka vidéki,, a falvakból jöttek be a nagy uradalmak melletti helységekből, mert az uradalmak már nem szerződtetik a munkások százait ugy, mint régen. Veszélyes vetélytársa akadt a magyar mezőgazdasági napszámosok ezreinek a gépekben. Az uradalmak traktorai és egyéb szántóvető gépei kiszoritották munkahelyéről a napszámost és az emberi munkaerő feleslegesé válva komoly veszélyt támasztott azoknak sorában, akik két kezük munkája után éltek meg és neveltek családot. Régen, ha sok volt már a vidéki napszámos és nem jutott mezei munkához, bejött a városba mühelyekbe, gyárakba, de csak el tudott helyezkedni. Ma már nincs lehetősége az elhelyezkedésnek azok számára, akik vidékről igyekeznek a mozgalmasabb város felé kenyeret keresni.

Ezt tudja a munkára váró tömeg és hallgat, mert ők már eljutottak oda, ahol belátják a szónak hiábavalóságát.

Az egyik csoport mellett a városi mázsaház végénél ül rongyos kabátján egy őszbecsavarodott haju napszámos. Mellette kapája, kaszája. Megszólitottam:

— Mióta vár munkára öregem?

— Tavaly óta uram, mivelhogy a télen is elkelt volna a munka, de most se akadok rá, pedig itt lesz már a Péternapja is!

— Debreceni ember?

— Ujvárosi ember volnék én uram, onnan gyalogoltam be sokadmagammal, várunk a munkára, de miért tetszik firtatni az embert, talán a rendőrségtől gyütt az ur?

— Ujságiró vagyok és szeretném megirni, hogyan van kenyere a magyar napszámosnak, mondja meg a nevét és beszélje el, hogyan van sora.

— Nevet azt nem mondok, név nélkül is nyomorgok én, meg a társaim is. Nem jó szemmel veszik, ha beszél a szeginy a maga bajárul, mindjárt azt mondják, hogy kommunyista szerzet s veszett hirét költik hamarosan.

— Mennyi most a napszám?

— Hát, ahogy vesszük, tudok olyant, aki elment látástól-vakulásig dolgozni az ondódi földre 50 fillérért. Nem igért többet a gazda, de a tesvir belevágott a tenyerébe, mert már mások is akadtak vóna. Jól is járt, hiszen nem hánykódik itt a gyalázat kövein.

— Miért gyalázat kövei?

— Hát nem gyalázat, hogy annyi ember várja itt a munkát, hogy kenyeret vegyen a családjának, hogy eltartsa magát kezemunkája után, de hiába vár, a kutya se szólitja meg. Nem kérdi senki, mit eszik a család, mi lesz, ha nem tud dolgozni?

— Miből élnek, ha nincs kereset?

— A nyomoruságból uram, tengődik hitelből, meg éhezik a szeginy, amig

birja. Látja uram, restellem, hogy idejutottam, de két nap óta kenyérhajat eszek, meg vizet iszok rá sokat. Tiz fillérért vettem jó néhány telemarok kenyérhajat, oszt azt rágcsálom, van benne darab kenyér is. Most még van a két zsebemben, de ha elfogy nem tudok ismét vásárolni. Lehet, akkorra akad munka és szalonnát kapok a gazdától.

— Sokan vannak, akik nem tudnak munkához jutni?

— Hát, hogy ne hazudjak, van napszámos ember, vagy 1500, akiknél felférne már a munka, mert leveri őket lábukról magammal együtt a gyengeség, az pedig nagy baj már, mivel, ha nem látszik ki az emberből a munkabirás, rá se néz a gazda, sajnálná belé a szalonnát, hogy erőre kapjon! Nem azért mondom, hogy tovább adja az ur a szót, de a magam egyszerü eszével ugy okoskodtam ki, hogy a gépi világ csinálta a sok bajt a szegény embernek. A nagy urasági földeken, ezer meg ezer holdakon zakatol az a büdös traktoros masina és eldógozza a földet a napszámos elől. Nem kell az uraságoknak már napszámos, csak a hordós benzin!

— A gép sokkal gyorsabban és olcsóbban dolgozik, azért dolgoztatnak azzal a nagy birtokokon.

— Hiába szaporább a motor, mert mégsem tud jobban megélni senki. A szegény nép pedig belepusztusl, embertelen sorsa van már nagyon... A kormánynak azt kellene kiadni rendeletben, hogy a masina csak akkor dógozzik a szántóföldön, ha munkáskezet már nem kapna a gazda. Elébb való az ember mégis, azt a keserves...

Az öreg napszámosból kitört a keserüség, belejött a beszédbe és ugyancsak figyelmen kivül hagyta azt a belügyminiszteri rendeletet, amely szigoruan eltiltja a káromkodást. Cifrázta, fogai között morogta el a káromkodást, beleöntötte minden gyötrődését, dühét, de meg is könnyebült, ahogy kiadta mérgét.

— Nekem is irtózatos a nyomorom, de hát az, mit csináljon, akinek családja ván, akitől kenyeret, ruhát vár az asszony, meg a gyerek. Egymagának sem tud eleget keresni mai világban a napszámos, ezért van az, hogy láttam sirni már olyan embertestviremét, aki a digók pergőtüzében se sirta el magát. Rosszabb az a világháborunál!

A beszélgetés megszakadt köztünk, mert háromlovas szekérrel egy jómódu civis állt meg a csoport mellett. Nem nagyon sokáig alkudozott, 90 fillér napszám mellett felpakolt szekerére 8 embert, köztük az én partneremet is és robogva vitte őket a három ló a lemaradtak irigykedő pillantásaitól kisérve.

Bencze Mihály.

Debrecenből jövő hó közepén elköltözöm — igy tehát

szövetáru üzletemet

teljesen megszüntetem. Raktáron levő tiszta gyapju divatszöveteket, addig még, minden elfogadható olcsón árusitom.

Csapó ucca 37.

pont szemben a Rákóczi piaccal.

— **Az evangélikus templomban** (Miklós ucca 3. szám) ma délelőtt 10 órakor a kormányzó születése napja alkalmából ünnepi istentisztelet. Prédikál: Pass L. lelkész, t. tábori főlelkész. Este 6 órakor esti istentisztelet igehirdetéssel. Prédikál: Pass László.

Szereti a világosságot?

Izzólámpák árai adóval együtt

10 Watt	15 Watt	25 Watt	40 Watt	60 Watt
P 1·—	P 1·10	P 1·16	P 1·20	P 1·76

Garantáltan elsőrendü minőségü világmárkás

TUNGSRAM vagy **ORION izzólámpák** árai adóval együtt

10 Watt	15 Watt	25 Watt	40 Watt	60 Watt
P 1·41	P 1·51	P 1·54	P 1·68	P 2·15

Kapható:

FÖLDES SÁNDORNÁL Püspöki palota.

Gömbös teljesen váratlanul Hitlerhez repült

A nácik külpolitikai hivatalának jelentése szerint a két állam a legnagyobb rokonszenvvel van egymás iránt — Gömbös és Hitler közgazdasági kérdésekben teljesen pozitiv eredményre jutottak?

A magyar miniszterelnök vasárnap elkiséri a német kancellárt a rohamosztagosok erfurti szemlejére

Budapest, junius 17. Illetékes helyről ma délben a következőket közölték:

— Gömbös miniszterelnök tegnap, pénteken délután a négy óra 30 perckor induló gyorsvonattal Wienen és Salzburgon át Münchenbe utazott, ahová ma reggel 7 óra 30 perckor megérkezett. A pályaudvarról autón a repülőtérre indult, ahohl várta őt a Hitler Adolf német birodalmi kancellár személyes használatára szolgáló hárommotoros Junkers-repülőgép. A miniszterelnök ezzel a repülőgéppel ma reggel 8 óra 30 perckor Berlinbe indult, ahová ma délelőtt 10 óra 40 perckor érkezett meg a tempelhofi repülőtérre. Gömbös miniszterelnök ma délután 3 órakor találkozik Hitler Adolf birodalmi kancellárral, este pedig Németország nemzeti szocialista pártjának vezető embereivel. Holnap, vasárnap indul vissza Budapestre, ahová hétfőn érkezik meg.

Berlin, junius 17. Gömbös miniszterelnök utitervének megfelelően ma délelőtt 10.40 órakor a tempelhofi repülőtérre érkezett és innen az Adlon-szállóba hajtatott. Délután 3 órakor a birodalmi kancellária épületébe ment, ahol Hitler birodalmi kancellárral két óra hosszat a legközvetlenebb eszmecserét folytatták. A beszélgetések során főként gazdasági kérdéseket tárgyaltak. Örömmel állapitották meg a két ország gazdasági jó viszonyát. Ennek szolgálatában álltak a már néhány héttel ezelőtt Budapesten megindult tárgyalások. A miniszterelnök és Hitler kancellár a gazdasági jó viszony további kiépitése érdekében szükségesnek találták a jövőben is minél élénkebb és gyakorlatibb eszmecserét a két ország között. Gömbös miniszterelnök ma este Rosenberg Alfrédnél, a nemzeti szocialista párt vezetőjénél van vacsorán, ahol ismét alkalma lesz a birodalmi kancellárral beszélgetni. A miniszterelnök holnap utazik vissza Budapestre. Az indulás órája még nincs meghatározva.

Berlin, junius 17. A nemzeti szocialista német munkáspárt külpolitikai hivatala közli:

Ma délután Hitler birodalmi kancellár és Gömbös miniszterelnök között megbeszélés volt, amelynek során megvitatásra kerültek a gazdasági és politikai problemák. Különösen behatóan megvitatták a közgazdasági érdekeket. Megállapitható, hogy éppen ezen a téren a két államférfi találkozása a legnagyobb jelentőségü és hogy teljesen pozitiv eredményre jutottak.

A birodalmi kancellár megbeszélése a magyar miniszterelnökkel rendkivül szívélyes módon és azzal a biztositással végződött, hogy a két állam a legnagyobb rokonszenvvel van egymás iránt.

Gömbös miniszterelnök a kancellárral együtt holnap Erfurtba megy a középnémet rohamosztagosok szemlejére.

Ne préseljenek ki a legyengült kereskedőtársadalomból raktárváltságot a boletta-alap javára

A debreceni iparkamara akciót indit a kereskedelmet megnyomoritó és igazságtalan terv ellen

A pénzügyminiszter felhatalmazást kapott arra, hogy a mezőgazdaság megsegitésére szolgáló alap javá a a textiliákra és egyéb árukra megállapitott forgalmiadóváltság kulcsát legfeljebb 50%-kal felemelheti.

Ezzel kapcsolatban felmerült az a kérdés, hogy a textiláruk forgalmiadóváltságának kulcsemelése kihat-e a raktári készletekre, más szóval a készlet után le kell-e róni az emlitett alap javára a készletváltságot?

Amikor 1931-ben a 4800/1931. M. E. számu rendelet a forgalmi adó alapkulcsát 2%-ról 3%-ra felemelte és ugyanekkor 50%-kal felemelte a forgalmiadóváltság kulcsait is, az emlitett rendelet 11. §-a értelmében azok a kereseti üzők, akik adóváltság alá eső áruk forgalombahozatalával foglalkoztak, tartoznak a náluk 1931. évi szeptember hó 12-én üzletzárás után készletben volt, váltság alá eső áruk mennyiségét megállapitani és az adóváltság többletet 1931. évi szeptember hó 30-ig befizetni.

Érthető, hogy a textilkereskedelem tart attól, hogy a raktáron levő készletek váltságkülönbözetét most is követelni fogják.

Pénzügyi oldalról azzal érvelnek, hogy ha a készletek után nem követelik a forgalmiadóváltság különbözet lerovását, abban az esetben kedvezőbb helyzetbe kerülnek azok, akik ma árukészlettel rendelkeznek, mint azok, akik szükségleteiket a már 50%-kal emelt váltságteherrel fogják fedezni.

A kamara ezzel szemben előterjesztésében kérte, hogy a váltságkülönbözet beszedésétől tekintsenek el.

A megváltozott gazdasági viszonyok változott intézkedéseket is követelnek, 1931 szeptemberében ha a helyzet sulyos is volt, hiszen a forgalmiadó kulcsának emelése éppen két hónappal, a bankzárlat bekövetkezése után történt, mégis azt mondhatjuk, hogy a mai viszonyokhoz hasonlitva 1931 szeptemberében a gazdasági élet és ezen belül a kereskedők sokkal teljesitőképesebbek voltak és nem voltak annyira legyengülve, mint amennyire le vannak gyengülve ma. Ha elvi szempontból érthető és meg is indokolható a készletváltságkülönbözet beszedése, a gazdasági viszonyok figyelembevétele viszont azt indokolja, hogy a készletváltságkülönbözet beszedésétől álljunk el. Nap, mint nap érdekeltségünktől kétségbeesett hangu leveleket kapunk, amelyek reámutatnak arra, hogy forgalom egyáltalán nincsen és az u. n. holtszezon most már az év nagy részére átterjedt.

Ha azt az érvet nézzük, hogy ha nem követeli be a pénzügyminiszter a váltságkülönbözetet, akkor kedvezőbb helyzetbe kerülnek a készlettel biró kereskedők, a készlettel nem birókkal szemben, ez az érv csak az első pillanatra annyira hatásos, mert hiszen gondoljunk arra, hogy az évek óta tartó árlemorzsolódás következtében a kereskedőket az áruraktár értékének csökkenésén keresztül különben is sulyos veszteségek érték. Az államnak különben sem lehet feladata kiegyenlitő kulcsokat alkalmazni a versenyfeltételek egyenlővététele érdekében.

Végül hivatkozott a kamara arra, hogy a bolettaalap bevételei szempontjából nem döntő fontosságu a raktári készletek megadóztatása, hiszen a bolettaalap fedezetéül elsősorban a 6100—1933. M. E. számu rendelet 2. §-ának 2-ik bekezdésében felsorolt adóemelések és uj adók szolgálnak és a készletek megadóztatása nem tartozik a bolettaalap bevételeihez, arról a rendelet nem is intékedik s igy a készletváltság ujabb lerovása nem következik feltétlenül a rendeletből magából.

Igen szépen sikerült a Kereskedő Ifjak Dalkörének hangversenye

Jól sikerült hangversenyt adott szombaton este a Kereskedo Társulat disztermében a *Kereskedő Ifjak Dalköre*. Beethoven: Himnusz az éjhez cimü örökszép kórusával nyitották meg a müsort, *Bodnár* Lajos zenetanár átirása és a precizen müködő hatszólamu vegyeskar előadása méltóképpen szólaltatták meg ezt a remekmüvet. Vitéz dr. *Dávid* Géza tartotta meg ezután elnöki megnyitóját, amelyet a közönség nagy tetszéssel fogadott. A vegyeskar számait Bodnár Lajos karnagy dirigálta, ami biztositotta minden egyes szám preciz és hangulatos előadását. *Enyedi* Gizella, *Böör*, Kálmán, *Muraközy* Tibor, *Hornung* Annus, *Töros* Erzsébet és *Enyedy* Erzsébet magánszámai tették változatossá a szép müsort, amelynek minden egyes szereplőjét lelkesen megtapsolta a társulat disztermét szinültig megtöltő közönség.

Vasárnap délután temetik Várady Károlyt

Mindnagyobb mértékben és szélesebb körben keltett őszinte és mély részvétet *Várady* Károly városi adóhivatali főtisztviselő elhunyta. A családot és barátokat, ismerősöket egészen lesujtotta a gyászeset, amely egy általánosan szeretett és tisztelt férfiut ragadott ki szerettei és barátai köréből.

Adóhivatali tisztviselőtársai a következő gyászjelentést adták ki:

„Leesett a mi fejünk koronája." Debrecen sz. kir. város adóhivatalának tisztikara és a kebelében alakitott „Segély-Egyesület" vezetősége és tagjai fájdalmas szivvel tudatjuk, hogy szeretett kartársunk és egyesületünk mindnyájunk megbecsülésétől körülvett elnöke, ifj. Várady Károly ur városi adóhivatali ellenőr folyó hó 16-án néhány heti sulyos szenvedés után Istenben elhunyt.

Az elhunytban a tisztikar meleg szivü kartársát, egyesületünk tagjai igaz barátjukat, megértő, szociális gondosságtól vezetett elnöküket vesztették el, akinek távozása közülünk egyesületünk életében pótolhatatlan ürt hagy maga után.

A megboldogult végtisztességtétele folyó hó 18-án délután 5 órakor a köztemető diszravatalozó termében fog végbemenni.

Debrecen, 1933 junius hó 16-án.

Emlékét mindvégig kegyelettel őrizzük meg!

Frontharcosok figyelmébe!

Várady Károly városi adóhivatali ellenőr frontharcos bajtársunk elhunyt, temetése f. hó 18-án, vasárnap délután 5 órakor lesz a köztemető szertartásteréből. Felhivom a frontharcos bajtársakat, hogy elhunyt bajtársunk végtisztességtételén minél számosabban vegyenek részt. Gyülekezés a központi ravatalozó épülete előtt. Elnökség.

Debreceni Helyi Vasut R. T.

HIRDETMÉNY.

Értesitjük a t. Utazóközönséget, hogy a Berettyóujfalu—Debrecen között közlekedő 111. sz. autóbuszjárat menetrendjét, amely ezidőszerint 17 órakor indul Berettyóujfalu pályaudvartól és 18 óra 30 perckor érkezik Debrecen Bika-szállóhoz, folyó évi junius hó 25-étől kezdve az alábbiak szerint változtatjuk meg:

Berettyóujfalu p. u. indul 16 óra 20 perckor. Berettyóujfalu községháza indul 16 óra 26 perckor, Berettyóujfalu laktanya indul 16 óra 30 perckor, Tilalmaspuszta 16 óra 40 perckor, Tépei ut 16 óra 47 perckor, Derecske községháza 17 óra 04 perckor, Derecske főszolgabirói hivatal 17 óra 05 perckor, Derecske p. u. 17 óra 08 perckor, Sárand 17 óra 20 perckor, Mikepércs 17 óra 27 perckor, Debrecen Máv. p. u. 17 óra 51 perckor Debrecen vármegyeháza 17 óra 53 perckor, Debrecen Bika-szálló 17 óra 55 perckor.

Debrecen, 1933 junius 16.

Az üzletigazgatóság.

Vásároljon hirdetőinknél.

PIAC UCCA 41.
Nemcsak olcsón, de jóminőségü gyapjuszövetet, bélés árut vásárolhat Feldheim Dezsőnél, Debrecen.
Takarékosság Rt. tagjainak beváltási helye.

hirek

Mindentudó

Ma: Junius 18. Vasárnap. Protestáns: Arnold, római katholikus: Efrém egyházatya, ógörög: junius 5., Dorot, izraelita: Szivan 24.

Holnap: Junius 19. Hétfő. Protestáns: Gyárfás, római katholikus: Gyárfás és Pr. vértanu, ógörög: junius 6., Hilário, izraelita: Szivan 25.

Hivatali fogadások: Lindenberger János apostoli helynök fogad: 9—12, 3—5. Báró Vay László főispán fogad: d. e. 10-től, dr. Vásáry István polgármester fogad: szerda és szombat kivételével d. e. 10—1.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.

Ügyeletes gyógytárak: Kigyó, Piac u. 33. Muraközy, Piac u. 72. Sas, Hatvan u. 70. Csillag, Árpádtér 1. Nádor, Szent Anna 64. Szentháromság, Homokkert. Hungária, Vargakert, K. Tóth u.

IDŐJÓSLÁS:

Délnyugati, nyugati légáramlással elég meleg idő. Nyugat felől ujabb esők vagy zivatarok. Távolabbi kilátások: Némi lehülés.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA

VASÁRNAP, junius 18.

9.15: Hirek. 10: Református istentisztelet a Kálvin téri templomból. Prédikál Muraközy Gyula lelkész. 11: Egyházi zene és szentbeszéd a királyi udvari és várplébánia templomból. Szentbeszédet mond dr. Brisch Frigyes. Utána: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 12.15: A nyiregyházi közvetitő rádióállomás ünnepélyes megnyitása. Utána körülbelül 1.45: Rádiókrónika. Irta Papp Jenő. Felolvassa Radó Árpád. 2: Gramofonlemezek. 3: Dr. Gulácsy Sándor: a gazdasági nőnevelés. 3.45: B. Sztojanovits Andrienne vokál együttese. 4.30: Időjelzés, időjárásjelentés. Majd: Huszárpör. Lőrinczy György elbeszélése. Felolvassa Kabók Győző. 5: Farkas Jenő és cigányzenekara. 6.15: Keletindiai élmények. — (Gramofonlemez bemutatással.) — Irta Zboray Ernő. Felolvassa Turchhányi István. 6.45: Schwarz János és fiai különleges hangszereken játszanak. 7.30: Thelóczy madara. Móra Ferenc vidám csevegése. 8: Operettelőadás a Studióból. Orlow. Operett 3 felvonásban. Szövegét irta Ernst Marischka és Bruno Granichstaedten. Forditotta Harsányi Zsolt. Zenéjét szerezte Bruno Granichstaedten. Utána körülbelül 10.30: Időjelzés, hirek, sport- és lóversenyeredmények. Majd: Len Baker jazz-zenekara a Duna-palota szállóból Horváth Ernő énekszámaival.

HÉTFŐ junius 19.

6.45: Torna. Utána Gramofonlemezek. 10: Lauka Gusztáv irásaiból. 2. Török költők versei (felolvasás). Közben: Gramofonlemezek. 12.05: Zenekari hangverseny. Vezényel Polgár Tibor. 1.30: Tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról. Záborszky Sándor: Bemutató tanitás. 3.30: A rádió diákfélórája. „Az ázsiai romvárosok felfedezője (Stein Aurél)." 4: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása). 5: Helyszini közvetités az Allatkertből. Halász Gyula és Kazacsay Tibor előadása. Közremüködik Halász Gitta és Kerpely Jenő. Bevezetőt mond Nádler Herbert, az Allatkert igazgatója. 6.45: Gramofonlemezek. 7.30: Terménytőzsdei árak. 7.40: „Jankó János, a rajztoll humoristája." Lyka Károly előadása. 8.10: Malcsiner Béla és Seress Rezső szerzeményei. Előadja Tóth Erzsi és Kalmár Pál. Zongorán kisér Malcsiner Béla és Polgár Tibor. 9.15: Időjelzés, hirek. 9.30: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult kamarazenetársas. Közben kb. 10.10: Időjárásjelentés. Utána kb. 10.45: Kiss Lajos és cigányzenekara a Gellért-szállóból.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1908. JUNIUS 18. CSÜTÖRTÖK. A debreceni főreáliskola érettségi vizsgájának eredménye a következő: Goldstein József és Nádasdi József jelesen érett, Lévi Sándor, Vági Sándor és Kohn József jól érett, Kohn Imre, Schwartz László, Moskovitz Béla és Váncsa Károly érettek.

Engel László, Engel Ignác dr. fia házasságot kötött Glück Irmával, Glück Miksa debreceni nagybirtokos, leányával.

Radó Andor oltár elé vezette Tafler Vilmát, Tafler Kálmán debreceni nagybirtokos leányát.

A Széchenyi kávéház kerthelyiségében belépő dij nélkül mozgóképestély a következő müsorral: Egy szerencsétlen és ártatlan leány megpróbáltatásai a bün karmaiban. (Vérfagyasztó dráma.) Kacsa ur halászni megy. (Pukkasztóan nevettető.) Nagypapa pirulái. (Pikáns bohózat.) Levélhulláskor. (Rendkivül érdekes megható történet.) A macskák .(Természetes.)

Stein László ujonnan ujonnan berendezett rőfös üzlete a Dégenfeld-tér és a Bádogos ucca sarkán megnyilt.

1908. JUNIUS 19. Hivatalos ünnep miatt lapszünet.

1913. JUNIUS 18. SZERDA. Az ügető versenyek második napján nagy és előkelő közönség jelent meg.

Ferenczy Károly és Aalbach hires kabarémüvészek kilenctagu társulatukkal az Angol Királynő fedett helyiségében előadásokat tartanak.

Az ingatlanforgalmi rovatból megtudjuk, hogy Békés Lajos Piac ucca 46. számu házát eladta Pavlovits Károlynak 210.000 koronáért.

Egy hir az apróhirdetési rovatból: Pipi! Irjál bőven mindenről és vedd tudomásul, hogy én már szeretném természetben kapni az igért dolgokat. Ezeregyszer csókol Hódolód.

1913. JUNIUS 19. Csütörtök. Hosszas harc után Beöthy László kapta meg a Csokonai szinház bérletét, de erről most anyagi okok miatt lemondott.

Schilling János tábornok Debrecenbe érkezett, hogy a 7. huszárezred itt tartózkodó zászlóalját átvizsgálja és a Vilmos huszárok felett lovasszemlét tartson.

Az első cserép és téglagyár részvénytársaságnál ezer darabonkként bordás cserép 66 korona, hód farku kiscserép 30 korona.

1923. JUNIUS 18. HÉTFŐ. A rendes lapszünet.

1923. JUNIUS 19. KEDD. A Csokonai szinház karszemélyzete már régóta nyomorog a szükös fizetés mellett és több izben inditottak fizetésemelési mozgalmat, de mindig sikertelenül. Most ujabb küldöttséget akartak az igazgatóhoz küldeni, de az nem is fogadta őket, mire haladéktalanul sztrájkba léptek, ugy, hogy a Kék mazur esti előadásából ki kellett hagyni azokat a jeleneteket, ahol a kórusnak szerepe van.

A Kollégium volt növendékei harminc éves találkozóra jöttek össze. A megjelentek névsora: Csatth Béla főigazgató, Ujfalussy József tanácselnök, Szentestyey László ezredes, dr. Ertsey Péter derecskei közjegyző, Török Gábor pezsgőgyáros, Mile Pál ny. rendőrkapitány, Bede László ref. lelkész, Ábrahám Dezső v. miniszterelnök, Zivuska Andor máv. tisztviselő, Mester István máv. felügyelő, Otrokocsi Nagy Sándor ügyvéd, Szabó Antal ref. lelkész, Szunyogh Béla ny. törvényszéki biró Békés Gyula földbirtokos, Fodor Vilmos tanár.

Reichmann Lili és Szőllősi Miklós jegyesek.

Az Apolló most „Tünő napsugarak" cimü drámát játsza Lidia Borelli főszereplésével.

Társadalmi események naptára

JUNIUS 18.

— Tornavizsga és évzáró ünnep a zsidó reálgimnáziumban. A debreceni zsidó reálgimnázium vasárnap délután fél 6 órakor az intézet udvarán tartja tornavizsgálatát és évzáró ünnepélyét.

— A KIE rendkivüli közgyülése. E hó 18-án, vasárnap délelőtt 12 órakor tartja a KIE rendkivüli közgyülését uj helyiségében, Piac ucca 36., I. emelet (régi postaépület). A közgyülésnek egyetlen tárgya van: részleges tisztujitás. A közgyülésre a KIE minden tagját, munkálkodó, tanácsadó, beirt és pártoló tagját szeretettel meghivja az elnökség.

— A Dóczi elemi iskola 79. sz. Ildikó csapata e hó 18-án, vasárnap délután 5 órakor a Dóczi elemi iskola évzáró istentiszteletének keretében cserkészavató ünnepélyt tart a Kistemplomban, amelyre a szülőket és az iskola barátait szeretettel meghivjuk.

JUNIUS 19.

— A Magyar Ujságirók Egyesületének debreceni csoportja hétfőn délután 4 órakor az Ujságiró Clubban fontos ügyben ülést tart, amelyre az összes tagok meghivatnak s megjelenésüket kéri az elnökség.

JUNIUS 22.

— A Volt Iskolatársak Szövetsége 22-én, csütörtökön délután 5 órakor tartja évi rendes közgyülését, melynek tárgya: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztári jelentés. Költségvetési előirányzat az 1934. évre. 4. Számvizsgáló bizottsági jelentés. 5. Tisztujitás. 6. Esetleges inditványok. A közgyülésre a tagokat és az érdeklődő közönséget ezuton is meghivja az elnökség.

JUNIUS 29.

— A Világitási Vállalat Önképzőkörének estélye. A Világitási Vállalat Ön-

Hétfőtől
Mosó Crepp ruhára 92 fillér
Szines Tropikál ruhára 99 fillér
Schreiber Adolf
Piac ucca 19.

képzőköre e hó 29-én a Csokonai-színházban müsoros estét rendez, amelynek jövedelméből az Önképzőkör dalos-csoportjának akarják lehetővé tenni, hogy részt vegyen a dalosversenyen. A polgármester a színházat az önképzőkörnek átengedte.

— **Cserkészek szerenádja a polgármesternek.** Szombaton este a cserkészriadó lefuvása után lámpionos menetben indultak a cserkészek dr. Vásáry István polgármester Kossuth uccai lakásához és szerenádot adtak a cserkészek nagy barátjának.

— **Meszet** és mindenféle épitési anyagot legjutányosabban Lukács Vilmos és Testvére szállit, Károly Ferenc József ut 3/b. Telefon 23-08.

— **A református elemi iskolák évzárója.** A református egyház iskolaszéke értesiti a szülőket, hogy az elemi iskolai tanulók évzáró istentisztelete 19-én, hétfőn reggel 8 órakor lesz a templomokban. A rendes beiratások pedig e hó 21. és 22. napjain tartatnak meg az illető osztályok tantermeiben. Az elnökség.

— **Evangélikus iskolai vizsgák.** Az evangélikus elemi iskola évvégi vizsgái a következő sorrendben lesznek: Junius 19-én, hétfőn délelőtt 11—1-ig a református vallásu tanulók hittanvizsgája az I. o. teremben. 20-án utolsó tanitási nap. 21-én, szerdán délután 6 órakor hálaadó istentisztelet a templomban. Utána az udvaron záró ünnepély. 22-én, csütörtökön délelőtt 9-től az I. osztály, délután 3-tól a II. osztály, délután 5-től a IV. osztály vizsgái lesznek. Az osztályok vizsgái után a bizonyitványokat is megkapják a tanulók. Junius 21-én és 22-én délután a tanulók kézimunka-, slöjd- és rajzkiállitása lesz a IV. oszt. teremben.

— **Oláh** autófényezéseket olcsón, kifogástalanul készit. Hatvan ucca 47.

— **A MANSz műsoros délután és hangverseny mühelyi menete.** Kapcsolatban a MANSz mai napon a Máv. mühelytelepen rendezendő ünnepélyével, félreértések elkerülése végett közöljük, hogy az ünnepély szinhelyére Debrecen állomásról inditandó mühelymeneteknek szerelvényeiben csakis vasuti alkalmazottak és ezek családtagjai utazhatnak.

— **Kerti vasbutorok** legolcsóbb gyári árban Vasbutorgyár Részvénytársaságnál szerezhetők be.

— **Tizéves találkozó.** A református főgimnázium 1923-ban végzett növendékei tizéves találkozóra jöttek össze szombaton. Az öreg diákok reggel 9 órakor az oratóriumban istentiszteletet tartottak, Magyar Bertalan lelkész imádkozott. Istentisztelet után a volt növendékek a nyolcadik osztály helyiségébe vonultak, a padokban elfoglalták régi helyeiket és lefényképeztették magukat. Este az Angol Királynőben vacsora volt, amelyen a régi tanárok is megjelentek.

— **Retikült,** böröndöt, aktatáskát, pénztárcát legjobbat legolcsóbban Feuermann böröndös m., Piac u. 26—28.

— **Katholikus egyetemi hallgatók évzáró ájtatossága.** Az egyetemi és főiskolai hallgatók Szent László Köre a katholikus diákok számára ez évben is tartat ünnepélyes Te Deumot. Az évzáró ájtatosságot ez idén a templomban tartják, még pedig vasárnap délelőtt fél 10 órakor. Az egyetemi hallgatók a szentélyben és a hajó első padsorai előtt foglalnak helyet. Az ünnepélyes Te Deumot jelen alkalommal is Kovács Sándor, a Katholikus Figyelő szerkesztője tartja.

— **Uriszabóság,** feltünő olcsó árak Feldheimnál, Bika-fürdő mellett, átjáróval szemben.

— **Beiratás a Dóczi-intézet gyakorló-iskoláiban.** A Dóczi-intézet gyakorló-iskoláiban, az uj épületben, folyó hó 19-én, hétfőn kezdődnek a beiratások. Tartanak junius 23-ig minden délelőtt 10—1 óráig. Az I., III., V. osztályokban még van hely. Egész évi dij 20 P, mely szeptembertől kezdve részletekben is fizethető.

— **A kollégiumi gyakorlóiskolákba** a beirások a jövő iskolai évre f. hó 20-án, 21-én, 22-én d. e. 10—12-ig tartatnak. A fizetendő dijak leszállitására a lépések megtörténtek.

— **A beiratások a Dóczy elemiben** folyó hó 20., 21., 22-én délelőtt 9—12-ig a régi Dóczyban, földszint balra. Fizetni valók csak szeptembertől esedékesek. Jövő évben összes évi költség 20 pengő, amely négy részletben is fizethető.

— **Tisztelettel értesitem** a rendelő közönséget, hogy Falussy Károly ezüstkoszorus cipészmester üzletét átvettem (mint a cég régi munkavezetője), egyben kiárusitom a visszamaradt tiszti csizmákat, cipőket olcsó árban. Szives pártfogást kér továbbra: Doró Lajos, Csapó ucca 41.

— **Német evangélikus kitünőség Debrecenben.** Dr. Geissler Bruno, a németországi evangélikus „Gusztáv Adolf Egyesület" vezértitkára, a magyarok melegszivű barátja tegnap délben Debrecenbe érkezett nejével. Ma délelőtt a 10 órai istentiszteleten résztvesz az evangélikus templomban, délben a lelkész vendége lesz nejével, délután pedig megtekinti Debrecen nevezetességeit. Debrecenből a Tátra hegyei közé utaznak üdülni.

— **Lakatos munkákat** mindenfélét nagyon olcsón vállal Fiu lakatos, Piac ucca 63.

— **A Magyar Izraelita Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Egyesületének keletmagyarországi csoportja** e hó 27-étől egyhetes tanulmányi kirándulást rendez Bécsbe. A kirándulás célja a császárváros nevezetességeinek megismertetése. Részvételi dij 26 P, amely összegben a Budapest—Bécs kétrendbeli hajóut, megfelelő szállás, reggeli és ebéd költsége bennfoglaltatik. Utlevél nem szükséges. Megfelelő számu jelentkező esetén a Budapest—Debrecen vasuti szakaszon is kedvezmény biztosittatik. Jelentkezni lehet a részvételi dij lefizetésével együtt Bárdos Györgynél, az OMIKE ifj. bizottsága elnökénél, Piac u. 68., II. emelet. Telefon: 10-77.

— **Kérelem.** Egy 50 éves német nevelőnő, aki teljesen magára hagyatva egyedül van s betegsége miatt a legnagyobb nyomorban sinylődik és kétségbeesésben vergődik, minden eszköztől megfosztva, kéri a nemesszivü embereket, hogy irtózatos helyzetében segitsék meg. Utolsó mentség cimen kér támogatást a lap kiadóhivatalába.

— **Mielőtt** posztó, vászonáru szükségletét beszerzi, tekintse meg dusan felszerelt posztó, vászonáru raktáramat. Kupfer, Kistemplombazár.

— **Elhizott egyéneknél** a természetes „Ferenc József" keserüvizkura hatalmasan előmozditja a bélműködést, a testet könnyeddé teszi és tiszta fejet és nyugodt alvást teremt.

— **Zongorahangoló** Gärtner, József kir. herceg u. 7.

— **Ismeretlen öngyilkosjelölt az Árpádtéren.** Az Árpádtéren szombaton este egy eszméletlen fiatal leányt találtak sulyos mérgezéssel. A mentők beszállitották a klinikára. Állapota olyan sulyos, hogy kihallgatni sem lehehtett. Igazoló iratot nem találtak nála, nem tudták megállapitani a kilétét.

— **Villanyát, rádióját Nánássy Lajossal szereltesse, javittassa.** Kálvin-tér 3.

— **Képkeretezés** nagy választékban, olcsó árban Kontznál, Kálvin-tér 5. Üvegezést, gittezést vállalok.

Gyapjuszövetet legolcsóbban
GABÁNYI posztó üzletében vehet.
Bádogos ucca 2.

— **Fogműterem,** Hatvan ucca 27., foghuzás, fogtömés, aranyhidalások, szájpadlásnélküli müfogak. Olcsó árak.

— **Kárpitos munkákat,** butor átalakitásokat legolcsóbban vállal Novák kárpitos, Batthyány ucca 7. Hivásra házhoz megyek.

— **Mérlegkészitést, javitást** nagyon olcsón vállal Csákó, Teleki ucca 96.

— **Épitkezési,** tüzelő anyagok legolcsóbban Bartha utóda, Székely és Csákinál, Ispotály 3.

— **Marólugot ivott egy debreceni asszony.** Veres Lászlóné, Faragó ucca 20. szám alatti lakos marólugot ivott és eszméletlen állapotban szállitották a klinikára. A rendőrség meginditotta a vizsgálatot annak megállapitására, hogy miért akart megválni az élettől Veres Lászlóné.

— **Tiszántul** legmodernebbül felszerelt müköszörüs üzeme: Bartha, Széchenyi ucca 1/b.

— **Sósavat ivott egy fiatal leány.** Daru Margit 16 éves leány a Hortobágyi ut 26. számu házban sósavat ivott. A mentők kiszállitották a klinikára. Állapota olyan sulyos, hogy kihallgatni még nem lehetett s nem tudják megállapitani, hogy miért akart meghalni.

— **Cipők,** kitünő minőség, állandó olcsó árusitása Nagynál, Hunyadi ucca 12.

— **A női szépség egyik kivánalma** a jó frizura. Strandra és fürdőhelyekre legokosabban teszi Asszonyom, ha **Kolozsváry Gyula, Rózsa ucca 3. szám** alatt ujonnan érkezett örökonduláló géppel egy óra alatt készitteti el nyári frizuráját.

— **Budapesti Férfiruha Áruházban** Csapó ucca 6., Tropikál öltöny 35 pengő.

— **Nem merte feljelenteni a szélhámost, mert előkelő urakkal látta vacsorázni.** A szélhámos Boros János Zoltán ellen egyre gyülnek a feljelentések, most jelentette fel Borost Béres Márton, aki az önkéntesi lakkcsizmát készitette el neki és nem kapta meg az árát. Jelentkezett egy tüzérönkéntes is, aki 10 pengős „uri becsületszóra" adott kölcsönét követelte vissza. Elmondta, hogy azért nem merte kérni a pénzét, mert nagyon előkelő urakkal látta vacsorázni Borost s nem merte hinni, hogy szélhámos.

— **Harisnyafejelés** és szemfelszedés legolcsóbban készittetnek: Paszománygyárban, Piac ucca 32.

— **Gépészeknek** csapágyfém, épitkezéshez sínvasgerenda, hitelesitett mérlegek, súlyok, antik iróasztal eladó. Klein, Hatvan ucca 49.

— **Hirek a rendőrségről.** A rendőrségen özv. Bessenyei Albertné elpanaszolta, hogy Györgyvirág ucca 11. számu házának öt ablakát ismeretlen tettesek beverték. — Komáromi József Szabó Kálmán ucca 30. szám alatti lakos udvaráról rózsákat loptak. — Mészáros János Jókai ucca 14. szám alatti lakos arról tett panaszt, hogy kertjében boszuból letördelték a rózsákat. — Vende István szerelőnek ellopták a kerékpárját. — Nagy János városi kertész jelentette, hogy a Kossuth-parkból disznövényeket loptak. — Szabó Imréné Miklós ucca 55. szám alatti lakos padlásáról ruhanemüeket loptak el. — Bódi Imre Dugonics uccai lakásáról ruhanemüeket, órát és 10 pengőt loptak. A rendőrség a lopások ügyében nyomozást inditott.

— **Cserépkályhák** állandóan nagy választékban. Átrakások Hardtmuth-rendszerre, tisztitást, javitást olcsón vállal Gönczy kályhásmester, Csapó ucca 19. Telefon: 25-68.

— **Hegedüs Kata** kalapszalonban Piac u. 16., II. e. 2. Bródy Margit-modellek junius 15-től 24-ig. 8—10—12 P-ért kaphatók.

— **Tartós gépondulálás** Raminger hölgyfodrászatban, Szent Anna ucca 10.

— **Jó ellátás, kényelem, gondosság Budapesten a Park Nagyszállodában** a keleti pályaudvarral szemben. Leszállitott árak. E lap előfizetőinek 20% engedmény.

•SZINHÁZ•MOZI•
•HANGVERSENY•

A MAGYAR JÁTÉKSZIN MÜSORA:
VASÁRNAP délután 4 órakor: **Botrány a Savoyban,** vigjáték. Filléres előadás 20—80 filléres helyárakkal!
VASÁRNAP este fél 9 órakor: **A kaméliás hölgy,** szinmü.
HÉTFŐN este fél 9 órakor: **Hannele.** Bemutató! Gerhardt Hauptmann világhirü szinjátéka.
KEDDEN este fél 9 órakor: **A templom egere,** vigjáték.
SZERDÁN este fél 9 órakor: **Kék róka,** vigjáték.
CSÜTÖRTÖKÖN délután 4 órakor: **Szépség vására,** vigjáték. Filléres előadás, 20—80 filléres helyárakkal!
CSÜTÖRTÖKÖN este fél 9 órakor: **Papa,** vigjáték.
PÉNTEKEN este fél 9 órakor: **A férfi szive.** szinmű. Bemutató.

Minden esti előadás után szinházi villamos áll a közönség rendelkezésére.

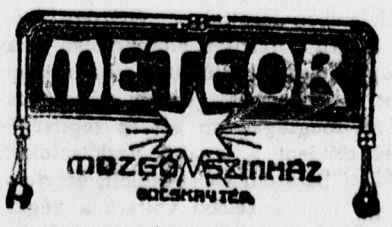
A MAGYAR JÁTÉKSZIN KABARÉJA

Szombaton este kabaré-müsort mutatott be a Kamaraszinház. Jól összeválogatott vidám és megható egyfelvonásos darabok kerültek szinre és a közönség ezuttal is kellemesen szórakozott, amit a hangos siker igazolt.

A mozik müsora:

Apolló

Két sláger!
„AZ EZÜST SAS"
Jack Holt
és
Ralp Graves.
„MEXIKÓ RÓZSÁJA"
dráma 8 felv.

Vasárnap:
„A SZEMTELEN FRÁTER", Douglas Fairbanks jr. világfilmje. — Megelőzi: **Alaskai rejtély,** izgalmas bünügyi dráma 8 felvonásban. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

Tenniszrakett hurozó mester **TANCZER** Batthyányi u. 6. Elsőrendű munka

Magyarország nyerte meg Európa kardcsapatbajnokságát

Budapest, junius 17. Ejjel egy órakor értek véget az Európa kardcsapat bajnoksági versenyek. A verseny eredménye a következő: I. Magyarország 6 pont, 3 csapatgyőzelem. II. Olaszország 4 pont, 2 csapatgyőzelem, III. Anglia 2 pont, 1 csapatgyőzelem, IV. Lengyelország 0 pont, 0 csapatgyőzelem.

A DMTE a kiesés, a Textil a második helyért küzd ma a Diószegi uti pályán

Az utolsó forduló az amatőröknél még mindig sok izgalmat igér.

A küzdelmek sorát a DMTE—Ny. KISE mérkőzés nyitja meg délután 2 órakor. A DMTE ugyanannyi ponttal rendelkezik, mint a KSE — a kisvárdai csapat ma biztosan győz a KMOVE ellen —, de gólaránya rosszabb s igy még kieshet, ha ma nem szerez pontot a NyKISE ellen. A nyiregyháziak viszont a második helyért harcolnak, bár erre a pozicióra a Textilnek is nagy esélye van, ha győz ma a DVSC ellen. Ez a mérkőzés fél 6 órakor kezdődik. A program középső mérkőzése a 4 órakor kezdődő DKASE—DTE találkozó, mely a két riválisszép játékát igéri.

A hármas mérkőzés egyben búcsú is a futballtól, mert az őszi szezonig legfeljebb még két elmaradt mérkőzést láthat a közönség.

MAGYAR CSAPATOK TURAEREDMÉNYEI

Szatmár, junius 17. A Budai „11" vándorcsapata szombaton Szatmár válogatottjával játszott és 4:1 (1:0) arányban győzött.

Budapest, junius 17. A magyar munkás válogatott labdarugócsapat szombaton délután a Millenáris pályán nagy közönség előtt 6:2 (2:1) arányban legyőzte az osztrák munkás válogatottat.

Szmirna, junius 17. A Kispest vándorcsapata Szmirna bajnokcsapata, az Alton Ordu ellen játszott és 4:1 félidő után 5:1 arányban legyőzte.

Brünn, junius 17. A Hungária vándorcsapata szombaton a brünni csapattal mérkőzött és 2:5 arányu vereséget szenvedett. Félidő 2:2 volt.

A DEAC ORSZÁGOS ATLÉTIKAI VERSENYE.

Vasárnap délután fél 4 órai kezdettel az egyetemi sporttelepen rendezi meg a DEAC országos atlétikai versenyét, amely a leadott nevezésekből itélve olyan nagyszabásunak igérkezik, amilyen még nem volt Debrecenben. E versenyen ugyanis Budapestről a Magyar Atlétikai Club és a Testnevelési Főiskolai Sport Club legkiválóbb versenyzői vesznek részt, ami az egyetem és a DEAC áldozatkészségén kivül Rugonfalvy Kiss István e. i. rector, dr. Milleker Rezső e. i. bölcsészkari dékán és dr. Haendel Vilmos egyetemi tanárok tiszteletdij felajánlása révén volt lehetséges. A nevezések kitünően sikerültek. Nagy (MAC) és Paku (TFSC) 100 méteren nagy harcot fognak vívni, de Ráthonyi (DTE) is beleszólhat a küzdelembe. — Szabó Miklós a középtávokon, Goda és Zsufka az ugrószámokban, Darányi dr. a súly-számokban, Kulitzy és Donogán ugyancsak a súly-számokban küzd a legjobb keleti atléták ellen.

A szép verseny iránt méltán nyilvánul meg nagy érdeklődés.

Felhivjuk az alant felsorolt DTE játékosokat, hogy vasárnap délután 3 órára a DVSC pályán teljes számban jelenjenek meg, miután a DKASE elleni csapat az itt felsorolt játékoskeretből lesz a pályán összeállitva: Radics, Vári, Gencsy, Rosenfeld I., Rosenfeld II., Tamássy, Szilágyi I., Szilágyi II., Fisch I., Fisch II., Forrai, Laczkó, Vincze I., Vincze II., Szőke. Vezetőség.

Háztartási alkalmazottat keres?

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése utján találja meg.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

KÖZGAZDASÁG

LANYHULT A GABONATŐZSDE.

A készáruvásáron buza 30—40 és rozs 10 fillérrel olcsóbb, zab nem változott, tengeri 5 fillérrel olcsóbb.

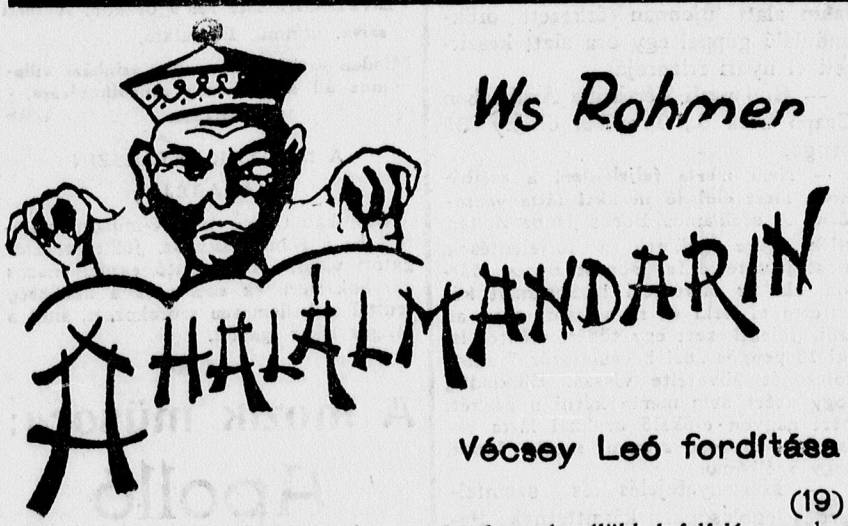
Határidőüzlet. Buza: junius 11.00, 10.95, zárlat 10.92—93, október 10.52, 54, 51, 52, 56, 57, 58, 56, zárlat 10.54—56. Rozs: junius 5.35, október 6.51, 53, 54, 57, 55, zárlat 6.55—56. Tengeri: julius 7.95, zárlat 7.95—98, augusztus 8.05, 03, 04, 05, 00, zárlat 8.00—02.

Készáruüzlet. Buza: felsőtiszai, jászsági 77 kg. 10.90—11.10, 78 kg. 11.10—11.30, 79 kg. 11.25—11.45, 80 kg. 11.40—11.60. Rozs: pestv. 5.10—5.20, egyéb rozs 5.10—5.20, tak. árpa I. 8.40—8.60, tak. árpa II. 8.20—8.40, zab I. 8.15—8.40, zab II 8.05—8.15, tiszai tengeri 7.90—7.95, egyéb tengeri 7.90—7.95, korpa 5.20—5.30.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

100 cseh korona 16.95—17.07, 100 dinár 7.20—7.70, 100 dollár 472.00—482.00. 100 francia frank 22.30—22.50, 100 lei 3.40—3.44, 100 lira 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 77.50—80.50.

Országos vásárok. Junius 18-án, vasárnap: Állat- és kirakodóvásár: Turkeve. Kirakodóvásár: Békés, Szarvas, Makó, — Junius 19-én, hétfőn: Állat- és kirakodóvásár: Csögle, Hédervár, Hetes (sertésvásár nincs), Magyarmecske, Mosonszentjános, Ricse, Szabadhidvég (sertésvásár nincs), Tokaj, Tolnanémedi. Állatvásár: Nagyvázsony. Kirakodóvásár: Ózd. — Junius 20-án, kedden: Állat- és kirakodóvásár: Kadarkut (sertésvásár nincs). Kirakodóvásár: Nagyvázsony. Marha- és kirakodóvásár: Őriszentpéter. Sertés- és kirakodóvásár: Borsodnádasd.

Vécsey Leó fordítása

(19)

Dus hajfelleg borult kibomolva a karcsu vállakra, amint a beszélő lehajolt, hogy átnyujtsa ezt a különös életmentő kötelet Smithnek és azt hiszem, csodálkozva ismertem fel benne a leányt, akit ezen a napon ott leptem meg Cadby szobájában. És azt hiszem, ez a felfedezés mentette meg az életemet.

Felfelé forditva tekintetem arra a gyönyörü, kipirult arcra, beletekintettem a szemeibe... amelyek vad félelemben izzottak... énértem!

Smith görcsösen előrehajolva valahogy a kezembe juttatta a hamis copfot és én a kétségbeesés végső erejével megragadtam azt és segitségével elértem a legalsó vaslétrafokot. Mikor barátom karja átölelt, éreztem, hogy már közelebb voltam a végkimerüléshez, mint sejtettem. Utolsó világos emlékem az volt, hogy fölöttünk a padló összeomlik és az égő gerendák és romok sziszegve loccsannak a lábunknál lévő vizbe. A vad lángoló fény megvilágitott két éles kardpengét, élükkel felfelé, annak a gerendának a tetején, amelynek eléréséért én küzdöttem.

— A levágott ujjak... — riadt fel agyamban és ezzel elájultam.

Nem tudom, hogyan jutott le hozzám Smith... azt sem tudom, hogyan jutottunk át a lángokban álló keskeny folyosón. Következő emlékem csak az volt, hogy felültem barátom karjai között és Rymen felügyelő egy poharat tartott az ajkamhoz.

Fényes ragyogás vakitott bele a szemembe. Nagy tömeg csoportosult körülöttünk és valami szirénázó zugás és kiáltozás egyre közelebb hallatszott.

— A tüzoltók jönnek, — magyarázta Smith. — Shen-Yan háza lángokban áll. Mikor leestél a kelepcébe, revolvergolyód eltörte az olajlámpást és ez csinált tüzet.

— Mindenki megmenekült?

— Amennyire tudjuk, igen.

— Fu-Manchu?

Smith vállat vont.

— Senki sem látta őt. Bizonyosan valami hátsó ajtón át...

— Gondolod, hogy talán...

— Nem, — mondta Smith komoran. — Nem hinném, amig holtan nem látom magam előtt.

Támolyogva bár, de feltápászkodtam.

— Smith, hol van a leány? — lihegtem. — Hol van?

— Nem tudom, — felelte.

— Megszökött tőlünk, doktor, — mondotta Weymouth, ép mikor a tüzoltóautomobil befordult a keskeny ucca sarkán. — Ugyanigy Mr. Singapore Charlie... és attól félek, még valaki más is. Talán hat vagy nyolc embert foghattunk csak el, néhányat ébren, másokat alva, de azt hiszem, mindegyiküket ismét szabadon kell majd bocsátanunk. Mr. Smith mondta nekem, hogy a leány kinai férfinak volt öltözve. Azt hiszem, ezért sikerült elmenekülnie.

Később, éjszaka, amikor a tüzoltók még mindig dolgoztak a megüszkösödött fekete romhalmazon, amely valaha Shen-Yan ópiumbarlangja volt, Smith és én egy kocsin elhajtottunk a kifürkészhetetlen bünök e szinhelyéről és ekkor történt, hogy nekem valami eszembe ötlött.

— Smith, — mondottam, — magaddal hoztad azt a copfot, amit Cadby hulláján találtak?

— Igen. Azt hittem, hogy megtalálom a tulajdonosát.

— És megtaláltad?

Zsebrevágtam kezemet a vastag felöltőben, amit Rymen kölcsönadott nekem és hátradőltem az ülésen.

— Sohasem fogunk zöldágra vergődni, — folytatta eltünődve Nayland-Smith. — Tulságosan szentimentálisak vagyunk. Tudtam, hogy mit jelent nekünk, Petrie, mit jelentene az egész világnak, ha ellenkezőkép cselekednék, de nem volt szivem hozzá; a te életeddel tartozom annak a leánynak... ki kellett egyenlitenem a számlát.

XII. FEJEZET.

Támadás a gyorsvonaton.

Éjszaka borult Redmoat-ra, a London környéki kisvárosra. Az ablakból kinéztem az alant elterülő ezüst és zöld éjszakai tájra. A rendetlen lombozatu tölgyfáktól nyugatra, a bükkösön tul a sürüségben egy nyiláson át látni lehetett a Waweney csillogását. Halk madárcsicsergés hallatszott a viz felett. Ezenkivül csak a falevelek suttogtak sejtelmesen.

Ideális vidéki béke és az angol nyári éjszaka muzsikája; de az én szemeim számára minden árnyék fantasztikus borzalmakat rejtegetett; az én fülemben minden hang uj borzalom jele volt már. Mert Fu-Manchu halálthozó keze Redmoat fölött volt kiterjesztve, most, hogy bármely pillanatban különös borzalmakat zuditson lakóira.

— Nos, — mondta Nayland Smith és odaállt mellém az ablakhoz — azt hittük, hogy halott és most kiderül, hogy él!

Főtisztelendő J. D. Eltham idegesen köhécselt és én megfordultam, rákönyököltem az asztalra és figyeltem a lelkész kifinomodott, érzékeny arcát.

— Gondolja, hogy helyesen cselekedtem, amikor önért küldtem, Mr. Smith?

Nayland Smith hevesen fujta a füstfellegeket pipájából.

(Folytatjuk.)

A jövő háboruja

Tizennyole szakértő véleménye a legközelebbi háboru borzalmairól, amely a technikai eszközök küzdelme lesz — A gyalogság csak ágyutöltelék lesz — Kaszárnya helyett a katonákat garázsokban kell alkalmazni

What would be the Character of a new war... a cime annak a Londonban nemrégen megjelent könyvnek, amelyben tizennyolc katonai, hadászati és kémiai szakértő — akik sem egymást, sem egymás munkáját nem ismerik — mondja el véleményét a legközelebbi háboru borzalmairól.

A technika — mondja Fuller angol tábornok — nemcsak a gazdasági életünket zavarta meg, hanem a hadviselés módját is teljesen megváltoztatta. A gyalogság például, amely eddig a főfegyvernemet jelentette, a háborut illetőleg ma munkás a gépek mellett. A jövő háboruját a gazdasági élethez hasonlóan mehanizálni, motorizálni fogják és abban az embernek épp oly kevés szerepe lesz, mint az iparban a kézmüvesnek. A legközelebbi háboru világosan be fogja igazolni, hogy a gyalogság épp ugy, mint a dicsőséges multakra visszatekintő lovasság, ma már csak anakronizmus... Motorizált csapatoknak van jövője. A gyalogság, amelyet békében nagy fáradtság árán menetelni tanitanak ,tiz-husz kilométereket oda-vissza 28 kilós torniszterrel a vállukon és a hátukon, fegyverrel és töltényekkel, a jövőben csak arra való, hogy a tankoknak legyen kiket letiporni. 1918 április 24-én 7 angol tank 5 tiszttel és 16 soffőrrel legázolt három német zászlóaljat és halálrazuzott 400 embert. A tank harca a gyalogsággal szemben nem háboru többé, hanem közönséges tömegmészárlás lesz. A gyalogságnak a motorizált különitményekkel való összekombinálása Fuller tábornok szerint a legnagyobb abszurdum, mert az egyik mozgási kapacitása egészen más, mint a másiké. A motorizált csapatokat mint teljesen önálló és különálló intézményeket kell és szabad alkalmazni. A kiképzés jelenlegi formái és a kaszárnyaélet helyett a katonákat garázsokban és gyárakban kell kiképezni. A legutóbbi világháboru beigazolta, hogy a legjobb katona a soffőr volt és a müszakilag képzettebb emberek voltak a legkapósabbak. Voltak ezredek, ahol tiz katonát adtak egy technikusért. Technikusokat kell tehát nevelni és nem gyalogságot, amely csak arra jó, hogy a tank és ágyu letiporják.

A FRONT NYUJTJA MAJD A LEGNAGYOBB BIZTONSÁGOT

Brat angol őrnagy szerint a legközelebbi háboru sorsa a levegőben fog eldőlni. A győztes az lesz, akinek a légiszerencse kedvezni fog. Eddig például az utak és vasutak jelentettek rendkivül nagy fontosságot. A motorizálás révén a vasutak ugylátszik, teljesen elvesztették jelentőségüket. A szárazföldi hadseregek, akármilyen hatalmas ágyukkal legyenek is felszerelve, nem lesznek képesek megatkadályozni, hogy az ellenséges repülőrajok felettük átrepüljenek és az utakat és vasutakat szétbombázzák. A támadócsapatoknak különben nem is lesz szükség arra, hogy utjait, vasutjait, erődjeit, lőszerraktárait védelmezze, mert az ellenséges repülőrajok ezzel nem is igen törődnek majd. A repülők az életközpontokat, a városokat, gyártelepeket, hadiüzemeket, bányákat, malmokat, műhelytelepeket fogják elsősorban bombáikkal szétrombolni, mert egy modern hadvezér már nagyon jól tudja, hogy az ellenséget nem a fronton ,a lövészárokban kell megverni, hanem otthon, a Hinterlandban, mert nem a hadsereg, hanem a Hinterland magatartása irányitja és dönti el a háboruk sorsát. A repülők egymással nem is fognak megütközni... egymást gondosan és figyelmesen elkerülve, mindenik a másik országának közepe felé vesz irányt és a nem harcoló, otthon maradt „rokonok", „hozzátartozók", „családtagok" és „gyermekek" között igyekszik majd hatalmas pusztitásokat véghezvinni. Ezekről a borzalmakról a front is tudomást szerez s akkor nincs az az erő, amely azt a családapát, aki az ily hirekről értesült, egy pillanatig is a fronton visszatarthatja. Ami tehát azt jelenti, hogy a legközelebbi háboru nem a lövészárokban, hanem bent az országban oly helyeken szedi majd az áldozatait, amely normálisan még a hadizóna közelében sem eshetne. A jövő háborujában tehát a legbiztosabb hely a front lesz.

MÉG A FÖLD IS MEGGYULLAD MAJD

Mme Gertrud Wolker svájci kémikusnő, akinek a neve ma már szaktekintély, szintén áldoz egy fejezetet ebben a könyvben és a baktériumok és kémiai anyagok szerepét boncolgatja. A gázok alkalmazása — irja Mme Wolker — már a legutóbbi világháboruban is borzalmakat produkált, de az elmult tizennégy esztendő óta ezen a téren oly nagy haladás történt, hogy aki ezt nem kisérte szakszerüen figyelemmel, annak még csak fogalma sem lehet arról, hogy a legközelebbi háboruban mire lesz majd a gáz képes. Ma már van olyan bombánk, amely alig nyom egy kilót, de ha háztetőre vagy földre esik, a robbanás pillanatában 3000 fok hőt képes kifejteni. Az acélburok ,amely a bombát körülveszi ,meg olvad és az egész massza, mint folyékony vas ömlik alá, átütve és fölégetve háztetőt, emeleteket, földszinteket. Van azután olyan bomba is, az előbbinél valamivel nehezebb kivitelben, amely mélyen lehatol a földbe és magát a földet is lángragyujtja, tönkreteszi a földalatti berendezéseket, kanálisokat, vizés gázvezetékeket és kábeleket. Háromnégy repülőgép elegendő ahhoz, hogy egypár ilyen bombát imitt-amott leengedve, egy fővárost tönkretegyen. A legujabb tipusu bomba, amit ugy hivnak, hogy berlini bomba. „Bombes de Berlin" a robbanás helyétől számitott 800—1000 méter körzetben minden élőlényt elpusztit.

LÁTHATATLAN REPULÓGÉPEK

Growes tábornok szerint teljesen illuzórikus volna arra gondolni, hogy olyan nagy váro sokat, mint Berlin, Páris, London meg lehetne védelmezni a repülőtámadások ellen, mint ez a legutóbbi háboruban még sikerült. Az uj bombák egész uccákat, házsorokat pusztithatnak el egyszerre. Legfeljebb a földalatti vasutak alagutaiban elrejtőzött emberek kerülik el a pusztulást, feltéve, hogy az összeomló házak el nem tömik a kijáratokat vagy a kiáramló gázok meg nem fojtják az alagutban tartózkodókat.

A tábornok azután részletesen ismerteti véleményében a legutóbbi repülőtámadási manöver részleteit ,ahol már olyan repülőgépek is szerepeltek, amelyek egy biz onyos folyadékkal bemázolva, a gépet teljesen láthatatlanná teszik. 250 ilyen bemázolt repülőgép közül az elképzelhető legerősebb fényü reflektor is csak 16-ot volt képes felfedezni egy éjjeli támadásnál... A többi 234 teljesen láthatatlan maradt, jóllehet alig pár méterrel röpködtek a házak felett.

Ami pedig a gázokat illeti — irja Growes tábornok — ezen a téren olyan óriási fejlődés van, hogy ezt alapulvéve bátran kijelenthetjük, hogy a világháboruban még nem is volt gázháboru .Ma már ismernek olyan gázokat, amelyeknek jelenlétét csak akkor lehet észrevenni, amikor az áldozatok már meghaltak. Itt van például az ugynevezett „Zöld gáz" (Ci C2, C3), amely a szervezetben száraz fulladást idéz elő. Ennek a gáznak a hatása alatt tünő sejtjei teljesen széjjelesnek, ugy, hogy a kiömlő vér a szószoros éretelemben megfojtja az áldozatot. Ugyanaz, mintha valaki vizbe esik, csakhogy ebben az esetben nem a szájba beömlő viz, hanem a tüdőből kiömlő saját vére fojtja meg.

HÁBORUBAN NEM ÉRVÉNYESEK AZ „EGYEZMÉNYEK"

Egy másik angol tiszt, Lefebvre kapitány azt irja, hogy egy légitámadás mindenkor előnyére szolgál majd a támadónak, amelynek helyes kiszámitása és végrehajtása a helyzet kulcsát jelentheti. Ami pedig az „egyezményeket" illeti, ahogyan azok még a legutóbbi háboruban is szerepeltek, mint a genfi egyezmény, amely szerint a sebesülteket, hadifoglyokat kimélni kell, vagy egy olyan megállapodás, amely valamely ország semlegességét a nagyhatalmak részéről garantálja, a legközelebbi háboruban csak papiron lesz érvényben. Igen... a hatalmak gyönyörüen megszövegezett és még gyönyörübb formában kiállitott, aláirásokkal és pecsétekkel ellátott okmányban garantálják majd egyes országok semlegességét, de abban a pillanatban, amint egy uj háboru kitör, az ellenfelek olyan vadul vetik magukat elsősorban a semlegeseknek deklarált országokra, amilyenre ezideig nem volt példa. Az ellenfelek a borzalmaknak és rettenetesnek olyan lehetőségeit fogják egymással szemben alkalmazni, amilyen módokat csak találhatnak.

Ugyancsak Lefebvre kapitány véleménye szerint a gázok ellen nincs semmiféle védekezés, mert már olyan gázok is vannak, amelyek még magán a maszkon is keresztültörnek.

Langevin professzor kimutatja, hogy 100 repülő teljesen elegendő arra, hogy egy hárommillió lakost számláló várost, mint Párist teljesen elpusztitson. Altrock német tábornok ugyanebben az értelemben nyilatkozik. Szerinte az otthonmaradt polgári lakosság teljes kivégzése a jövő háboru legfőbb jellemvonása, mig a lövészárokban és a frontokon aránylag a legtökéletesebb nyugalom és biztonság fog uralkodni. Lord Halsbury, az angol hadügyminiszterium robbantásügyeinek vezetője hosszabb tanulmányban számol be a „difenylcyanarsen" erényeiről, amelyből 40 tonne elegendő ahhoz, hogy 8 millió lelket — tehát Londont és környékét — megmérgezze és megölje. Ezzel szemben Squir amerikai tábornok egy sokkal „emberségesebb" gázt ismertet, amely 24 órára teljesen öntudatlan álomba ringatja azt, akit ér. Az illető 24 óra után ismét magához tér és a gáznak semmiféle utóhatása nem marad a szervezetre .Sajnos azonban — jegyzi meg Squier tábornok — nem sok remény van arra, hogy a közeljövőharcosai ezt a gázt alkalmazzák.

... Addig tanácskoznak a leszerelésnek épugy nem lesz semmi értelme, mint a mai — felszerelésnek .A gázok, a láthatatlan repülőgépek és tankok elvégzik azt, ami ma a fegyverek hivatása: az emberiség kipusztitását.

Háromemeletes társas bérházban

mely május hó elsején FÜVÉSZKERT UCCA 9. SZÁM ALATT ELKÉSZÜL:

egy kétszobás,
két háromszobás,
egy négyszobás

lakás még leköthető. :: Erdeklődőknek DÁVIDHÁZY KÁLMÁN okl. épitész, Füvészkert u. 9 szám alatt, délután 3—5 óra között rendelkezésre áll.

Már generációk óta kedvelt tartózkodási helye a magyaroknak

BADEN bei Wien

a világhirü thermálgyógyfürdő.
Mindenki megtalálja az igényének megfelelő elhelyezést az egyszerü ebédfőgadóiól a luxusszálló apartementjéig

STRANDFÜRDŐJE

eljes üzemében 10 000 ember számára!
Lóversenyek. — Sport. — Gazdag szórakozási program. — A legszebb kirándulások
Könnyitések a pengőátutalásnál!
Felvilágositással szolgál a városi vezetőség, az egyes szanatóriumok, szállodák, penziók és az OSZTRÁK IDEGENFORGALMI IRODA Budapest VI., Andrássy ut.

Bármilyen

könyvkötészeti

munkát

igen jutányos áron, elsőrangu kivitelben készitünk.

Nagy Károly és Társai

könyvkötészete

Ferenc József ut 49.

Telefon 20-18.

Mit mulasztott a magyar?

Csáky grófi, biboros uj méltatása

Fájó szivvel olvastam Ignótus irását a Magyar Hirlap vasárnapi számában a Debrecennel nagy harcban állott Csáky grófi, biboros monografiájáról, amintthogy kevés örömünk volt — magyaroknak — előbbi vasárnapi, zsidó nemzeti kisebbségi cikkében is. Azt hiszem, a kisebbségi cikk előtt nem irta volna ezt a másodikat s a monografia kapcsán nem lendült volna fel olyan magasra, ahol szerinte nézőpontot talált a magyar nemzeti jelleg megtartásáért két évszázad óta folyt harc egyetemesen lesujtó megbirálására. Mit mulasztott a magyar — teszi fel a kérdést s felel Ignotus, csak gondolva, de nem irva le a nézőpontot, amelyet azonban okoskodását visszafelé menve igy lehet megjelölni: — hogy megmaradt magyarnak. „A magyar birodalomba szerveződött volna bele a Balkán, Mária Terézia magyar császárnő, második József magyar császár, a Ferenc császár császársága magyar császárság lehetett volna — föltéve, hogy a habsburgi birtokoknak egyáltalában ki kellett volna szakadniok a német összefüggésből s a magyar császárság ugy, mint a Balkánt, nem szervezte volna meg egész Közép-Európát." Ignotus hozzáteszi: ahogy Mátyás akarta, de a történelemhamisitás épp ebben van, hogy hozzáteszi, mert Mátyás valóban magyar vezérlet alatt álló Közép-Európát próbált szervezni, ellenben minden történelmi adat azt bizonyitja, hogy ilyen magyar, vagy magyar szinezetü, vagy magyar vezérletü Balkánt és Közép-Európát nem óhajtott a Habsburg-ház. Ha németté állottunk volna át, — igy kellett volna őszintén, vagy helyesen mondania Ignotusnak — valóban meg lehetett volna valósitani azt a Balkános Középeurópát germán lázálmot, de — eltekintve attól, hogy mindenekelőtt a magyarságnak legszentebb, önmaga iránt való joga volt megmaradni magyarnak — merőben kérdéses, hogy az emberiség szempontjából nem volt-e olyan hasznos a magyarság anti-imperialista, sőt 1914-ik, a német imperializmus ellen szegülő magatartása és hősszelleme, mint egy olyan pángermán, nagy Közép-Európa, amelyben a németség egyik, hunból szeliditett, törzseként a magyar vitte volna a vezető szerepet? Külön-külön, mint egyéniségnek, talán jobb sorsunk lett volna és lenne — mint nemzet azonban csak történelmi emlékként léteznénk. És ez az, amit nem mulasztottunk el, ami a németté átválás árán még mindig előttünk áll, hiszen nem egyedül 200 év előtt lehető gondolat, hanem Vilmos császárnak épugy, mint Hitlernek programja.

Am — ez a különbség közöttünk, a történelmi szappanbuborékok kiinduló pontjára térve: Ignotus abban látja Csáky biboros nagyságát, hogy olyanféle törekvéseket próbált, mint Kollonics, mi pedig abban, amit ő nem vesz észre, nem következtet belőle, pedig leirja: „a modernséget ugy tervezte, hogy ezzel cölöpözze alá az önálló és magyar — a mai értelemben nemzeti Magyarországot." Miért, hogy Ignotus és Csáky biboros életrajzirója, Málnási tanár meg nem tudja látni, hogy:

1. a magyaros reformterveket nem a Rákóczi alatt kuruc, magyarságáért mindig üldözött nemzetréteg vetette el hanem a bécsi udvar pártja;

2. a németesitő, Kollonics-féle reformtervek megvalósitása pedig a többségi udvari párt lelkes pártolása mellett is a magyarságához ragaszkodó nemzetréteg lankadatlan kitartása, vérhullásig önfeláldozása folytán sikkasult meg;

3. a magyarság nemzeti érdekében való reformtörekvések igen ritkán fakadtak a századok folyamán főuri eredetből, császáriból még ritkábban;

4. a polgárságról beszél Ignotus, nos: — a polgárság (a felvidéki is) mindig azok mellett a szabadságtörekvések mellett állott, amelyekről „Rákóczi Ferenc óta 200 évig" megvető hangsullyal emlékezik Ignotus, Málnási nyomán;

5. inkább Versailles és Trianon, inkább az ország egyharmadán a többi visszaszerzéséért élő magyar nemzet, mint németté lett magyarokkal a Kárpát-medencében Nagy Germania Hamburgtól Konstantinápolyig. Aki azt vitatja, hogy abban a mammut Germaniában a magyar nemzet magyar és nemzet maradhatott volna, vagy oly ábrándozó, vagy oly rosszhiszemü, hogy a vitát mindenkép lehetetlenné teszi.

Ignotus és Málnási kész aulikus, vagy németes, vagy — igy mondjuk mi 200 év óta: — labanc hangsullyal hánytorgatja: „a török hódoltság alól „Magyarország . . . egy nagy familiának, a habsburginak magántulajdona..." Bizony, ugy osztogatták „kegyelemből" ezt a „magántulajdont", hogy „minden emberestül — barmostul" a nagyfamilia magántulajdonában tartsák. Óh-óh, persze, hogy „idegen császári erővel is főkép" vették vissza Budát s a Duna—Tisza közét. Annak a gátnak a munkája, amely a tenger hullámainak erejét megtöri, semmibe sem veendő hát, mert még egy gát kell hozzá, hogy a kikötő vizét elválasszák a tengerétől? Másfél évszázadig a török ostromokat a vérző Magyarország tartotta fenn s Bécs sem lett Szobieszky János lengyel király „magántulajdona", mikor „főkép" lengyel erővel felszabaditották. Másfél évszázad könnye, sarca, vére, karóbahuzatása, nagymagyarok török rabságban pusztulása nem adott tehát semmiféle jogot erre a földre, amelyet a magyar védőbástya mögött a maga nemzeti életét s gazdasági és kulturális fejlődését élő „császári és idegen" országok másfél évszázad alatt ehez megerősödve, a közben lerongyolódott és megfogyott magyarság csapatai mellett „főkép" visszafoglaltak? Eszerint a szarvas okoskodás szerint minden visszavert török hadjárat után a magyarságnak joga lett volna azokra a tőle nyugatra fekvő országokra magántulajdonul, amelyeket egyedül megvédett! (Holott nem kaptunk érte többet, minthogy egy ilyenért harangoznak déli 12 órakor a keresztyénség templomaiban.) Nem igy van ez! Arra, hogy az egész országot megántulajdonává tegye ,nem volt ereje a Habsburg-háznak. Ehelyett: kegyelemből osztogatott fünekfának, nem magyarnak, a visszavett földből, hogy igy tegye szolgájává. Emlékezzék csak Ignotus a neoaquistra commino-ra.

És ez sikerült is. A magyar nemzetnek felrója Ignotus és Málnási, hogy nem szavazott meg az országgyülés költséget követek küldésére a passzarovici béke megkötéséhez s emiatt esett el Magyarország a levantei kereskedelem irányitásától. Szó sincs róla, hiba volt ily fontos békéhez követeket nem küldeni, de: 1. a császárhü többség tagadta meg a pénzt, az erdélyi fejedelmek eléggé bebizonyitották a magyarság érzékét a diplomáciához; 2. még jó félszáz évvel a passzarovici béke után is a levantei kereskedelem tengeri utja Velencén, szárazföldi utja Erdélyen s Debrecenen át vezetett, amint azt nem szóbeszéd, hanem a nagy debreceni s erdélyi kereskedőházak feljegyzései igazolják. Hogy miért került el aztán, innen, annak sem a magyar meg nem értés, maradiság s az osztrák jószándék az oka.

Csodálatos az, hogy Ignotus, aki tudhatja, hogy a liberalizmus és a szociálpolitika Magyarországon soha nem az uralkodó hatalom s a köré csoportosult politikai tényezők segitségével, hanem azok akarata ellenére diadalmaskodott, mért kész magántulajdoni megvédési akcióvá alacsonyitani le felkeléseket és szabadságharcokat. Néha az ember legtermészetesebb joga, a vallásszabadság, máskor a nyelvi és nemzeti sajátosságokhoz való ragaszkodás jogának megvédése is szolgáltatott ilyen „akciókra" okot, alkalmat és jogot. Ignotusnak emlékeznie kell ilyenekre s azt is megértheti, hogy a vallása miatt üldözött, nemzetisége miatt hátravetett magyar (mért változtattak nevet — magyarról idegenre — törekvő, magyar familiák?) bizalmatlan volt a Csáky gróf reformjavaslataival szemben, hiába azok Kollonics terveit mgyar alapon valósitották volna meg. Ignotus nem érti az üldözött ember gondolkozását s megtagadja a kételkedés lehetőségét azoktól, akiknek az óvatosság — hosszu ideig lévén létérdekük, — megtagadhatatlan sajátosságukká vált. Nem gondolja, hogy kissé indokolt volt a félelem: hátha a központi hatalommal igazgatottá berendezett országban egyszerre majd Kollonicsék saját szinüre festik majd át Csáky magyar reformjait. A Csáky-szisztéma jó lett volna, de a császári háznak volt egy másik szisztémája is. És hiába dicsér Ignotus minden véleményt, mely szkeptikus a nemzeti jogfentartások iránt. A nemzeti jogfentartásoktól még mindig fakadhat egy nemzetre áldás, de soha abból a szellemből, amely kész a szkepticizmusra, ha arról van szó, hogy egy nemzet anyagi előnyökről és életsorsának könnyitéséről mond le nemzeti önállásának és nemzeti életének épségben tartásáért.

Nem illenék — argumentum ad hominem — megkérdezni, hogy hibáztatható-e, ha a zsidó nem tér át az üldözéstől szabaditó hitre s igy az ez eszmekörből adódó érvektől tekintsünk el, de aligha lehet elkerülni, hogy Ignotusnak a Csáky biboros monografiájáról irt cikkét összeköttetésbe ne hozzuk a zsidó nemzeti kisebbségről, cionizmusról irott cikkével. Am meg kell akkor kérdeznünk, hogy a magyar nemzeti öntudat szempontjai iránt való megértésre nem az előbbi cikkében kifejtett, uj meggyőződése teszi-e oly kevéssé hajlandóvá Ignotust? Kár lenne.

Valóban: „teremteni nincs mindig alkalom", de az alkalmakat sem használhatjuk fel, ha bármily kulturális, vagy gazdasági alkotásért nemzetünk létét kellene feláldozni, vagy kockáravetni, még szociális-liberális reformban is csak olyan kell nekünk, amely az egyesre áldásos hatása mellett a nemzet életefáját is táplálja. És: szorgalmazva a századok előttinél nagyobb odaadást, áldozatkészebb hazaszeretetet, az „egyéni áldások" elhárításával kell vállalnunk a magyar sorsot, amelynek minden jutalma nem több s nem kevesebb, mint a kereszt hordozásáé. A kereszthordozónak pedig sokmindent kell elmulasztania.

Thury Levente.

A pénzügyminiszter nem akarja leszállitani az adóbehajtási illetékeket

Hosszas kérvényezés után a pénzügyminiszter leszállitotta a közadók után fizetendő késedelmi kamatokat évi 6 százalékra, amennyiben az adótartozást az év végéig kifizetik. Az előző évről fennmaradt hátralék után 9 százalékos kamatot kell számitani, ellenben érthetetlen, hogy az adóbehajtás illeték kulcsát a pénzügyminiszter továbbra is az 1929. évben megállapitott 3 százalékos illetőleg 5 százalékos mérvben meghagyta. Felterjesztéssel fordult a kereskedelmi és iparkamara a pénzügyminiszterhez és felterjesztésében reámutatott arra, hogy a közadók behajtási illetéke rendkivül magas és tekintettel arra, hogy csaknem minden adózó adójával hátralékos, a magas adóbehajtási illetékek a hátralékokat még elviselhetetlenebbé teszik. A kamara felterjesztésében összehasonlitást tett a magántartozások behajtásának végrehajtási dijaival, amely összehasonlitásból kiderül, hogy az adóbehajtási illeték a birósági végrehajtók diját még több száz százalékkal meghaladja.

Sajnos, a pénzügyminiszter a kérelmet teljesithetőnek nem találta, mert szerinte „ez azt eredményezné, hogy a késedelmes fizetőkkel szemben foganatositott kényszerintézkedések költségeinek egy részét a pontos adófizetőkkel kellene megfizettetni.

Mivel azonban a közadók kezeléséről szóló hivatalos összeállitás szerint az adóbehajtási illeték ugyanazon hátralék után csak egyszer számitható fel.

A kamara azt az indokolást, amivel a pénzügyminiszter az adóbehajtási illetékek leszállitását elutasitja, nem veszi tudomásul. Különösen nem veszi tudomásul a mai rendkivül nehéz gazdasági viszonyok között azt a felfogást, amely szerint az adóbehajtási illeték büntetésjellegü közszolgáltatás, a közadók befizetésének elmulasztása miatt, mert hiszen a mai viszonyok között a legmagasabb foku adófizetőkészség fennforgása esetén is tömegesen előfordul az, hogy az adózó adóhátralékát pontosan fizetni nem tudja, sőt folyó adójának fizetési kötelezettségét sem tudja kellő időben eszközölni.

A kamara éppen ezért ujabb előterjesztést intéz a pénzügyminiszter urhoz.

BADEN bei Wien legszebb helyén, a festői Helenenthalban fekszik a
HOTEL SACHER és KURHAUS
a magyarok régi, kedvelt nyári tartózkodási helye. — A legmodernebb konfort. — Valamennyi szoba folyó hideg és meleg vizzel, balkónnal. — Kitünő konyha. — Kivánatra diéta. — Orvosi vezető: Dr. Neumann Alfréd. — Gyönyörü kertes kávéház. — A legjobb zene. — Hires bár. Teljes napi ellátás szobával már 12. pengőtől. Kérjen prospektust.

Tiszántúli Közgazdaság

Megmondjuk őszintén, hogy

sok-sok kereskedő számára akasztófát jelentene megvalósulás esetén az a terv, amelyről most tanácskoznak a minisztériumbeli urak. Miről van szó? Szinte hihetetlen! Az uj boletta-dézsma miatt meg akarják adóztatni a kereskedők raktárkészleteit. Ugynevezett raktár-válságot kellene fizetni. Mit jelent ez magyarra forditva? Zord adóhivatali urak leltárt készitenek az üzletek árukészletéről, a gyári számlák alapján felbecsülik a raktár értékét (hogy a szezonból kimaradt cikkek forgalmi ára a felére vagy negyedére zuhan, ugyan kérem, ki törődik ilyen csekélységgel?) és ilyen alapon vetik ki a válságdijat, amelyet persze csengő pengőkben egyszerre kell leróni.

Ez a terv, már igy a nyers formájában is, katasztrófa-illatot terjeszt. Kibirhat-e egy ekkora érvágást — anno Domini 1933 — a tönkremenés szélén álló magyar kereskedelem. Elképzelhető-e józan ésszel, komoly megfontolással, hogy az ezer sebből vérző magyar kereskedő képes lesz — hipp-hopp — előteremteni üres kasszájából ezt a hadisarc-szerü váltságot, hiszen üzletének puszta létét is alig képes egyiknapról a másikra fentartani. És elkivánható-e ettől az elkoldusodott magyar kereskedőtől, hogy lenyuzza a saját utolsó bőrét és odadobja áldozatul a Boletta-Bálványnak, amely a tetejébe nem is a kis és közép gazdák millióin segit, hanem csupán 5000 nagybirtokoson?

Nem birjuk, nem merjük elképzelni, hogy legyen bátorságuk az illetékeseknek ahhoz, hogy a raktárváltsággal egy olyan csapást mérjenek a magyar kereskedelemre, amelynek következményeképen sok-sok ezer kereskedő lehuzhatja majd véglegesen a redönyt és — mint egy partecédulát — kiirhatja a rollóra ezeket a szavakat:

„AZ ÉLETHEZ NEM HUROKRA, HANEM LEVEGŐRE VAN SZÜKSÉG!"

Mezőgazdaság

A gazdaadósságok rendezése és a gazdamoratórium

A Független Ujság hasábjain több oldalról történt hozzászólás a gazdaadósságok és a gazdamoratórium kérdéséhez. Most az alábbi cikkben a Tiszántul és Debrecen egyik pénzügyi kiválósága, aki a gazdaadósságok rendezésének kérdésében aktiv szerepet is visz és akinek figyelemreméltó, sőt a megoldásban alapvető érvényü javaslatai vannak, szól a kérdéshez.

A GAZDÁN MIELŐBB SEGITENI KELL

Az évek óta tartó magyarországi rossz terméseredmények és a mezőgazdasági termelvények árában beállott óriási áresések az eladósodott gazdák fizetőképeségét teljesen megrenditette. Ez a felismerés minden arra illetékes tényezőt arra a meggyőződésre vezetett, hogy

az eladósodott gazdák helyzetén mielőbb segiteni kell.

Természetesen az első igyekezet az volt, hogy a gazdaadósságok terén egy végleges megoldást, tehát végleges rendezést és végleges nyugalmat teremtsenek. Figyelemmel azonban arra, hogy Magyarországon nemcsak a gazdáknak, hanem magának az államnak is, egyéb termelési ágazatoknak is igen tekintélyes külföldi tartozása van,

egy végleges rendezésnek az az előfeltétele, hogy a külföldi hitelezőkkel kedvező megállapodás létesitessék.

Itt elsősorban arra kell törekedni, hogy a zálogleveles kölcsönök ne készpénzzel, hanem

magával a záloglevéllel legyenek visszafizethetők, mert ez esetben a tőketartozásoknak 50%-a elengedést nyerne automatikusan,

azután el kellene érni, hogy a hitelezők a későbbi részleteket ne csak készpénzben, hanem záloglevelekben fogadják el, ami további könnyitéseket jelentene az adósoknak, a megmaradó tartozások kamatai tekintetében lényeges könnyitéseket kell elérni és nem utolsó sorban kell arra törekedni, hogy éppen a magyar valutáris nehézségek miatt, de meg a mezőgazdasági termelvények belföldi alacsony szinvonala miatt

a fizetések készpénz helyett áruban történhessenek és lehetőleg olyan áron, mint amilyen árat e termelvények a tartozás felvétele alkalmával képviseltek.

A SZERZŐDÉS SZENTSÉGE HELYETT AZ IGAZSÁG SZENTSÉGE

Azzal a hitelzői felfogással szemben, hogy egy kapitalista rendszerben s illetve egy polgári társadalmi rendben a legelső feltétel az adott szónak és a szerződésnek a szentsége, előtérbe nyomul egy ennél sokkal erőteljesebb alappal biró valóság és ez

az igazságnak a szentsége, mert lehetetlen, hogy az a hitelező, aki egy waggon buza árát adta kölcsön, ma 3 waggon buza árát kapja vissza.

Ennek az utóbbi elvnek a megvalósulása önmagába hordaná a szerződésnek és az adott szónak is a betartását. Miután ezeknek a kérdéseknek a tisztázása hosszas tárgyalást igényel, s ezenfelül a világ több államában a valutáris politikában is egészen uj rendszerek kezdenek kialakulni, a gazdatartozásoknak végleges rendezését ezeknek a kérdéseknek elintézése kell hogy megelőzze.

A VÉGLEGES MEGOLDÁSIG IDEIGLENES SEGITÉS

Igy állván a helyzet, az arra illetékes tényezők azon igyekeznek, hogy addig az ideig amig a végleges rendezés megtörténik, elviselhetővé tegye a gazdaadósoknak a helyzetét. Ezt célozta a kormánynak az az intézkedése, amikor megteremtette a kamatsegélyalapot, aminek révén azok a mezőgazdasági adósok, akiknek tartozása a birtokuk kat. t. jövedelmének 15-szörösét meghaladja, az adósságuk után 2 és fél százalékos kamatkedvezményben részesülnek, mert az a felfogás, hogy a 15-szörös elterhelésen felül 5—5 és fél százalékos kamatot normális termésviszonyok mellett minden gazda elbir. Lehet, hogy ez az 5 és fél százalékos kamat is egy tulságos megterhelést jelent egyes gazdaadósoknak, nem szabad azonban ezen alkalomnál két tényről megfeledkezni és pedig az egyik az, hogy

Magyarországon a mezőgazdasággal foglalkozók 60 százaléka teljesen tehermentes,

másodszor nem szabad elfeledkezni arról sem, hogy ennek a 40 százaléknak a földbirtoka megint csak egy kisebb hányadában van elterhelve olyan mértékben, mint ahogy már ezeket a lecsökkentett kamatokat sem lehetne elbirni s végül, de nem utolsó sorban minden magyar mezőgazdának abban a tudatban, hogy

a tartozásoknak végleges rendezése soká már nem késhet,

mindent megtenni abból a célból, hogy a végleges rendezés idejét, vagy más szóval a feltámadást ő is megérje.

KAMATENGEDMÉNYEK

Figyelmmel már most arra, hogy a nagyon is csökkentett termelvényi árak mellett, különösen a Tiszántulon még egy más csapás is van, nevezetesen az, hogy immár negyedik éve rossz volt a terméseredmény, a gazdaadósok legnagyobb igyekezettel sem tudtak fizetési kötelezettségeiknek eleget tenni s ezért nem elégséges az, hogy a folyó kamatokra nézve kedvezményben részesüljenek, hanem szükséges volt gondoskodni arról, hogy az önhibájukon kivül felgyült kamatok megfelelően rendeztessenek. Ebből a célból az arra hivatottak azon igyekeznek, hogy

a kamathátralékokat nem követelik azonnal az adóstól, hanem a rövid lejáratu tartozások kamataiból elengednek 20—25%-ot, mig a fentmaradó 75—80 -ot 10 évi egyenlő részletben 5 és fél százalékos kamat felszámitásával fogják elfogadni.

Ez közelebbről azt jelentené, hogy akinek 10.000.— P tartozása van, ezt az összeget nem kell az idei termés-

Cséplési szenet

vagontételben vagy mázsatételekben jegyeztessen elő

PROHÁSZKA ÉS TSA

Bethlen u. 44.

TELEFON 11-61.

ből egy összegben megfizetni, ami képtelenség is, hanem évenként 750—800.— pengőt kell fizetnie ahhoz, hogy 10 év alatt kényelmesen letörleszthesse. Mindezekből tehát látszik az, hogy ugy a kormány, mint a hitelező azon igyekeznek, hogy a mezőgazdasági adósságok terén addig is, amig a végleges rendezés és könnyités ideje elérkezik, egy olyan nyugalmi állapotot teremtsenek, amely ugy az adós, mint a hitelező érdekit megnyugtató módon fogja kielégiteni.

A MORATORIUM KIVIHETETLEN

Az a gondolat, amit a sajtón keresztül egyes mezőgazdasági érdekeltségek, vagy egyes mezőgazdaságok felvetnek, hogy t. i. a gazdák tartozására nézve moratóriumot kell adni,

nemcsak kivihetetlen, hanem a mezőgazdasági adósok érdekével össze sem egyeztethető,

hiszen azzal nem megy előbbre a gazdának a sorsa, ha a tartozására momentán nem kell fizetést eszközölnie, a tartozása azonban változatlan összegben fentmarad, sőt továbbra is nő, mert amikor ez előbb-utóbb rendezésre fog kerülni, olyan teherrel szakadna az érdekelt adósnak a nyakába, hogy azzal megbirkózni ugy sem tudna.

NEM ÁRVEREZIK EL AZ INGATLANOKAT

Igen gyakran emlegetik és panaszolják fel a mezőgazdasági érdekltségek, hogy a pénzintézetek elárverezik a birtokot és hogy egy ilyen tendencia érezhető ki abból is, hogy most fel akarják állitani a földvásárló szövetkezetet. Itt csak egy tévedésről lehet szó, mert a pénzintézetek üzletpolitikájával teljesen ellentétben áll a birtokvásárlás s különösen nem akarnak ilyennel mostan foglalkozni, nehogy ezzel még tovább mélyitsék ki amugy is immobil helyzetüket. Annak igazolására, hogy ez a szándék tőlük távol áll,

az intézetek készséggel felajánlották már most is azt, hogy az ingatlanokat vegye át bármely földbirtokpolitikai szerv.

De nem vádolhatók a pénzintézetek sem a multban, sem a jelenben azzal, hogy árverésre törekedtek, aminek igazolására szolgáljon az, hogy békében a pénzintézeti követeléseknek még 3 százaléka sem került árverésig, jelenleg pedig 372 ezer mezőgazdasági adós közül tudomásom szerint mintegy 18,300 olyan per van, amelynél az eljárás az árverésig jutott, ez tehát 5 százaléka körül jár a perelt tételeknek. Ha már most figyelemmel vagyunk arra, hogy Magyarországon 18 millió kat. hold van s hogy a mezőgazdasági adósoknak 60 százaléka tehermentes és csak 40 százaléka van elterhelve a földnek, akkor könnyen kiszámithaó, hogy a magyarországi mezőgazdasági földterületnek még 1 százalékát sem fenyegeti az a veszély, hogy árverés-

ÜZEMKÉPES
európai karosszériás
FORD-KOCSI
és üzemképes prima Fordson-traktor
igen olcsón megbizásból eladó.
Mezőgazdák, Hunyadi ucca 13. szám.

sel fordulnak ellene, nem is beszélve arról, hogy az adósvédelem rendelkezések nem is engednek árverést foganatositani olyan adós ellen, ha a folyó kamatokat fizeti, még akkor sem, ha hátralékos kamattartozására egy fillért sem fizet.

A FÖLDTULAJDON HÁROM ALAPVETŐ BAJA

Mindezek dacára teljesen megérthető, hogy a mezőgazdasági adósok részéről minduntalan feljajdulásokat hallunk és segitségért kiáltoznak, mert tagdhatatlan tény, hogy a teljesen tehermentes földtulajdonosok is igen nehéz helyzettel állanak szemben, ennek azonban nem az az alapja, hogy az adósságok elviselhetetlenül nehezednek a gazdákra, mert hiszen ilyenről egy tehermentes birtoknál beszélni sem lehet, hanem a bajnak 3 igen fontos oka van:

az egyik az, hogy a mezőgazdasági termelvények ára rövid idő alatt azoknak egyharmadára esett s ezzel szemben a mezőgazdaságban szükségelt ipari cikkeknek az ára még mindig emelkedőben van, a másik, hogy ezen alacsony áru termelésnek is nem lehet piacot találni, harmadik pedig a földbirtokot sujtó horribilis adó és egyéb köztartozások összege...

FOLYNAK A TÁRGYALÁSOK A HELYZET JAVITÁSÁRA

Ez azonban nem ujság s arról minden olvasó ember abszulte tájékozódással bir, annyival inkább tisztában van ezzel a helyzettel az egész kormányzat s az adós gazdaközönségnek megnyugtatásául szolgálhat az, hogy immár 2 és fél hónapja szakadatlan folynak a tárgyalások ezeknek a sérelmeknek orvoslása tekintetében és megnyugodhatnak abban, hogy a kormány meg is fogja találni a módját annak, hogy ezen a téren egyelőre olyan átmeneti helyzetet teremtsen, amely addig is elviselhető, amig a végleges rendezés ideje elkövetkezik s amelynek megalapozására éppen most folytat tárgyalásokat Londonban Imrédy Béla pénzügyminiszter.

AZ 1062 MILLIÓS TEHER NEM ELVISELHETETLEN

Ha most már azt tudjuk, hogy a magyar mezőgazdáknak a tartozása magyarországi pénzintézeteknél 1062 millió pengő s ebből 51.7 millió pengő a kat. tisztajövedelem 30-szorosánál kevesebb elterhelésü, akkor azt kell látnunk, hogy 18 millió kat. hold földnek 1062 millió pengő nem is lenne tulságos nagy teher. De ha itt csak pusztán az eladósodott gazdákról beszélünk és figyelemmel vagyunk arra, hogy ma már 2 és fél százalékos kamatsegélyben is részesülnek, akkor átlagban egy 6 és fél százalék kamatot számitunk, ami egy évben az összes mezőgazdaság adósságok után kereken 69 millió pengő kamatterhet jelent. Ha ezzel szemben tudjuk azt, hogy Magyarországon az évi nemzeti jövedelem az 1931-es évnek 6 milliárd pengőjéről 1932. évben 3 milliárd pengőre esett le, akkor azt látjuk, hogy az évi nemzeti jövedelemnek visszaesése 3-szor annyi volt, mint az összes mezőgazdasági adósságok tőkeösszege és majdnem 50-szer annyi volt, mint az évi kamatteher. Ha ezt tudjuk, akkor az orvoslást is mindjárt látjuk, ami nem lehet más, mint a gazdasági termelvények árának felemelése. Hogy vajjon ezt az áremlkedést egy valuta politikai, vagy egy külkereskedelmi politikai mozdulattal fogja a kormány elérni, erről természetesen mostan felesleges beszélni, de miután a baj oka pontosan meg van állapitva, önként következik az, hogy hol kell az orvosláshoz folyamodni. Persze ez nem azt akarja jelenteni, hogy addig is, amig ezen a téren eredményeket lehetne elérni, ne hitelpolitikai téren történjék könnyités.

◆◆◆

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Buza 13.50—12.00 és boletta, rozs 8.20—8.00 és boletta, árpa 8.20—8.00, zab 7.20—6.50, tengeri 7.00—6.80—6.60, lucerna 3.20—3.10—3.00, széna 3.00—2.50—2.00, alomszalma 1.80—1.60, rozszalma 2.00.

Rovatvezető: H. FARKAS ILONA.

A FOGYÓKURÁK FOGYÓKURÁJA!

HOGYAN FOGYNAK LE A HOLLYWOODI SZTÁROK 18 NAP ALATT 5—7 KILÓT?

Pontosan megirjuk a kurák-kuráját azt, amelyiket Hollywoodban minden csak egy-egy kicsit is erősebb moziszinésznőnek könyörtelenül tartania kell, azt a kurát, amelyiknek az az előnye, hogy ugyan 18 napon keresztül erős önmegtartóztatást kiván, de viszont az egészség bárminemü csorbitása nélkül bámulatos eredményt mutat fel. Az még az előnye ennek a 18 napos kurának, hogy tényleg csak 18 napig tart, tehát nem is tul hosszu időre teszi próbára az illető türelmét. Utána? Istenem, utána sem szabad a tejszinhabokba, tésztákba, vajas kenyerekbe belefeküdni, de ha ne adj Isten valami vissza is jönne a nehezen leadott 5—7 kilóból, egy bizonyos idő mulva lehet — még egyszer a hollywoody kurát megpróbálni!

Meg kell még jegyeznünk, hogy ez a kura, ha tényleges és állandó eredményt akarunk vele elérni, szigoruan betartandó, tehát háromszor naponta az előirt menynyiséget (?) megenni és közben pedig csak is beszédre szabad a szájat kinyitni, még egy pohár vizet se engedjünk meg magunknak.

Tehát térjünk a kurára. A reggeli naponta egy narancsból és 1—2 csésze teából áll. A teába egy kockacukrot tehetünk. Ugyanennyi teát ihatunk meg minden étkezéshez.

1. nap: Délben: egy narancs, 1 kemény tojás, 6 szelet nyers ugorka, 3 szelet piritott kenyér, tea.

Este: 2 kemény tojás, 1 paradicsom, egy fél saláta, (olaj nélkül, citrommal elkészitve), 2 alma, tea.

2. nap, délben: 1 narancs, 1 kemény tojás, fél saláta, 2 szelet piritott kenyér, tea.

Este: egy snicli (kb. 18—20 deka hus hirtelen sütve), fél saláta, 2 szelet piritott kenyér, tea.

3. nap, délben: 1 narancs, 1 kemény tojás, fél saláta, 8 szelet piritott kenyér, tea.

Este: Borjukotlett (csont nélkül 18—20 deka hus, nyersen mérve), 1 kemény tojás, 3 retek, 2 szem oliva, fél saláta, 1 narancs, tea.

4. nap, délben: Egy feketekávés csészényi tehénturó, 3 szelet piritott kenyér, 1 paradicsom, 1 narancs, tea.

Este: Beafstak, vagy borjuszelet, saláta, 1 narancs, tea.

5. nap, délben: 1 narancs, kotlett vagy borjuszelet (mindig a megengedett mennyiség), saláta, tea.

Este: 1 kemény tojás, 3 szelet piritott kenyér, 1 narancs, tea.

6. nap délben: 1 narancs, tea.

Este: 1 kemény tojás, 2 szelet piritott kenyér, 1 narancs, tea.

7. nap, délben: 1 narancs, 2 kemény tojás, 1 paradicsom, saláta, 2 oliva, tea.

Este: hirtelen sült hus, 6 szelet nyers ugorka, 2 oliva, 1 paradicsom, saláta, 1 narancs, tea.

8. nap, délben: hirtelen sült hus, saláta, 1 narancs, tea.

Este: sült hus, két evőkanál spenót, (persze csak kifőzve, minden zsir és liszt nélkül), 2 szál spárgli, 1 narancs, 1 szelet piritott kenyér, tea.

9. nap, délben: 1 kemény tojás, 1 paradicsom, 1 narancs, tea.

Este: hus, 3 retek, 2 oliva, 1 paradicsom, tea.

10. nap, délben: tea, vagy kávé, hozzá négy nagy szelet piritott kenyér, vékonyan megvajazva.

Este: hus, vagy halsaláta (citrommal és egy kis olajjal), 1 szelet piritott kenyér, tea.

11. nap, délben: 1 narancs, kotlett, saláta, tea.

Este: 1 narancs, sült hus, tea.

12. nap, délben: kifőtt hal (nyersen mérve 20 deka), 2 keksz, 1 narancs, tea.

Este: hus, káposztasaláta, 1 narancs, 1 paradicsom, 3 oliva, tea.

13. nap, délben: 1 tojás, 3 szelet piritott kenyér, 1 narancs, tea.

Este: sült hal (20 deka nyersen mérve), 1 paradicsom, tea.

14. nap, délben: 1 tojás, 3 szelet piritott kenyér, 1 narancs, 1 paradicsom, tea.

Este: beafsteak, saláta, 3 retek, 1 narancs, tea.

15. nap, délben: 1 tojás, 1 narancs, 1 paradicsom, tea.

Este: hus, saláta, 1 narancs, tea.

16. nap, délben: 1 tojás, 1 narancs, 1 paradicsom, tea.

Este: hus, saláta, 1 narancs, tea.

17. nap, délben: 1 szelet hus, káposzta saláta, 1 narancs, tea.

Este: sült hal, két kanál spenót, 1 narancs, tea.

18. nap, délben: 2 kemény tojás, 1 paradicsom, 2 oliva, saláta, tea.

Este: hus, retek, 1 narancs, tea.

VARTA accumulátor és Service
Kovács Lajos-nál
Miklós ucca 9. • Telefon: 11-70.

26.600—1933. aii.

HIRDETMÉNY.

Közhirré teszi a városi adóhivatal, hogy a m. kir. pénzügyminiszter ur 1933. évi 3500—VII .a. számu rendelete folytán a hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárvák, vitézségi éremtulajdonosok és Károly csapatkeresztesek alábbi adókedvezményben részesülnek:

1. Hadirokkantak:

a) ha rokkantságuk mértéke 100%-os, amennyiben földadó, házadó és ált. ker. adó előirásuk 50 pengőt nem haladja tul, de 100 pengőn aluli, előirásuk 20%-ában,

b) ha rokkantságuk mértéke 75%-os és földadó ,házadó és ált. ker. adó előirásuk 50 pengőn aluli, ennek 20%-ában, amennyiben 50 pengőt meghaladó, azonban 100 pengőn aluli, ennek 10%-ában,

c) a többi hadirokkantak a terhükre előirt földadó, házadó, ált. ker. adó előirásnak, ha annak összege 50 pengőt nem haladja tul, 10%-ában.

2. Hadiözvegyek és hadiárvák:

a) amennyiben földadó ,házadó és ált. ker. adóból származó előirásuk 50 pengőt nem haladja tul, ezen összeg 20 százalékban,

b) amennyiben földadó, házadó és ált. ker. adóból származó előirásunk 50 pengőn felüli, de 100 pengőt nem haladja tul, ezen összeg 10%-ában.

3. Vitézségi éremtulajdonosok és Károly csapatkeresztesek, ha földadó, házadó és ált. ker. adóból származó előirásuk 50 pengőt nem haladja tul, ezen összeg 10 százalékában.

A kedvezmény kiterjed nemcsak a föld. ház és általános kereseti adók összegére, hanem az ezek után járó állami, törvényhatóság és községi pótadókra is a fent megjelölt mértékben.

A kedvezményre való igényjogosultság megállapitása akként történik, hogy az arra igényt tartó hadirokkant, hadiözvegy, hadiárva, illetőleg vitézségi éremtulajdonos ilyen minőségét igazoló eredeti igazolványát és annak másolatát a városi adóhivatalhoz, lakhelyére nézve illetékes kerületben ez év junius hó végéig személyesen bemutatja. A városi adóhivatal az eredeti igazolvány alapján a bemutatott másolatot hitelesiti s az eredeti igazolványt azonnal visszaadja.

Vitézségi éremtulajdonosok ilyen minőségüket a vitézi rend főszéktartósága által kiállitott igazolvánnyal kötelesek igazolni. A fent megjelölt kedvezmény csak azon Károly csapatkereszteseket illeti meg, kik erre szóló igazolásukat már 1932. december hó 25. napjáig a városi adhóivatalnál rokkant ellátási adókedvezmény elnyerése céljából bemutatták. — Azon Károly csapatkeresztesek, kik ezen időpontig igényjogosultságukat nem igazolták, azt pótlólag most már nem tehetik s ezen kedvezményben nem részesithetők.

Azon adókedvezményre igényjogosultak, kik ezen kedvezményükre való jogosultságuk igazolását junius hó folyamán elmulasztják, később igazolásuk folytán adókedvezményben csak 1934. január 1. napjától részesithetők, azokkal szemben, kik junius hóban igényjogosultságukat igazolva kedvezményben már ez év január 1. napjától fognak részesülni.

Debrecen, 1933. junius hó 9.

Városi adóhivatal.

LELEPLEZZÜK

a nemes, nemzetes debreceni színésztruppot, amelynek „tőlógósai" Kardoss Géza és Dózsa Jenő voltak

Egy könyv került a multkor a kezembe, Gerhart Hauptmann gyönyörü szinmüve, „Bernd Róza" s ahogy felnyitottam, mindjárt az első oldalnál érdekes felirás látszott:

„Kedves director urnak
a nemes szinésztrupp nevében
Kardoss Géza jegyző,
VII. gimnázista.

Nemes szinész-trupp? — akad meg az ember szemében a felirás, — ahol Kardoss Géza VII. gimnázista korában jegyző volt? És Debrecenben méghozzá? Ujszerü egy kicsit, mert nemes Debrecen városa történetében nem lehet ennek nyomát felfedezni, de nem árul el adatokat a nemes szinésztruppról egyik almanach sem.

Gerhart Hauptmann Bernd Rózája azonban D ó z s a Jenőé, a Nemzeti Szinház nyugdijas tagjáé, aki most itt lakik közöttünk. Hozzá kellett hát csak felvilágositásért fordulni, mégpedig hasznosan, mert Dózsa Jenő bátyánk nem rejtőzött el a rideg elzárkózottság kőfala mögé, hanem szapora és megkapó szavakkal mesélni kezdte az egykori nemes nemzetes debreceni szinésztrupp történetét, amely megalakult az Ur 1902-ik esztendejében Dózsa Jenő igazgatása és Kardoss Géza jegyzősége alatt, L i c h t m a n n Tódor és H e g y i János müködésével, akik akkoriban valamennyien a debreceni piarista gimnázium IV. osztályos növendékei valának.

Mint a legilletékesebb fórumhoz, az együttes igazgatójához kellett fordulnunk tehát s itt következik Dózsa Jenő szavaival előadva a nemes szinésztrupp története:

MEGALAKUL A SZINÉSZTRUPP

— M a k ó Lajos volt akkor a debreceni Városi Szinház igazgatója, amikor a négy elválaszthatatlan jóbarát, Kardoss, Lichtmann, Hegyi és én szinházba kezdtünk járni. Heteken át kuporgattuk a garasokat, amig össze tudtunk gyüjteni annyit, hogy elmehettünk a huszkrajcáros diákhelyre, de még igy is Kardoss pótolt valamennyiünk pénzéhez, mert mindig ő volt a burzsuj köztünk, neki volt mindig a barátok között a legtöbb pénze. (M o n d h a t o m , m a i s .) Elég az hozzá, hogy az első előadásról átszellemülten távoztunk és elhatároztuk, hogy ezentul sürübben fogunk szinházba járni.

A PREMIER

— De ezt még egy másik elhatározás előzte meg, amelyben kimondottuk, hogy mi négyen megalakitjuk a nemes debreceni szinésztruppot, amelynek tagja rajtunk kivül senki sem lehet s amely társaság hetenkint kétszer f og előadásokat tartani. Igy is történt. Megalakult a szinésztrupp és tanulni kezdtük az első előadás szerepeit. Könnyü dolgunk volt, mert Vörösmarty Hábadorját tüztük ki müsorra és nem is kellett megvennünk a szerepkönyvet, mert a Hábador benne volt a stilisztikai könyvünkben. Nagy izgalom előzte meg a premiert, de minden remekül sikerült.

Az előadást az akkor a Teleki uccában létező Brünn-féle fatelepen rendeztük meg. A Brünn fia ugyanis velünk járt egy osztályba s az előadások céljaira rendelkezésünkre bocsátotta a telep egyik üres fahodályát. Deszkákból épitettük fel a szinpadot s ugyancsak keskeny léceken keresztül fektetett deszkák voltak a padok.

— Már az előadás előtt egy héttel kihirdettük az osztályban, hogy megalakult a szinésztrupp, mely elsőnek a Hábadort fogja játszani. Az egész osztály nagy érdeklődéssel tekintett a bemutató elé s sikernek könyvelhettük el, hogy mintegy tizennyolc főnyi „közönség" gyült össze a Teleki uccai fahodályba a két krajcáros belépődij mellett. Másodjára Kisfaludy Mátyás királyát játszottuk, amely szintén benne volt a stilisztika könyvünkben. A többi előadásokra azután megvettük a Magyar Könyvtárban megjelent szindaraboksat s azokat „vittük szinre."

A KÖTELEZŐ „BELÓGATÁS"

— A nemes szinésztrupp tagjainak azonban volt egy másik kötelessége is. A lógatás. Ez abból állott, hogy be kellett lógatni egymást a szinházba. A fahodályban rendezett szinielőadások bevételéből ugyanis mindig vásároltunk egy jegyet, ritka esetben kettőt is. Amikor aztán kinyitották a szinházat, a diákok által inditott nagy rohamban a jegyesek besurrantak, mégpedig ugy, hogy a jegyszedőnő, aki szigoru és kérlelehetetlen matróna volt, nem vette őket észre. A jegy persze náluk maradt. Pár perc mulva aztán kijöttek, kértek egy visszatérő jegyet s azt átadták a trupp lent várakozó két másik tagjának, ők maguk pedig visszasétáltak az eredeti jeggyel, vagy pedig forditva. Annyi azonban tény, hogy Kardoss Géza mindig a jegyesek között volt, mert ő volt a legügyesebb „lógó". Géza ugyanis oly ügyesen tudott beslisszolni a jegyszedőnő mellett anélkül, hogy az elkérte volna tőle a jegyet, hogy erre való tekintettel már nagy tiszteletnek és becsülésnek örvendett a diákok között. Volt aztán rá eset, amikor nem volt diszponálva vagy nem volt kedve s akkor én mentem előre a jegygyel.

KI FOG „EMELNI"?

— A szerepeket persze, mint igazgató, mindig én osztottam ki s természetes, hogy a legjobb szerepeket magamnak tartogattam. De soha sem volt ezért veszekedés, vagy vita közöttünk, kivéve egyetlen egy esetben. Akkor sem a szerep kiosztása volt az összeszólalkozás oka. Ez már 1901-ben történt, hatodikosok voltunk, amikor a Városi Szinház előadta a Heidelbergi diákéletet. Itt statisztákra volt szükség s természetes, hogy a trupp valamennyi tagja jelentkezett. N a g y Teréz, — aki jelenleg a Nemzeti Szinház tagja — volt akkor a szinház naivája, akit az egyik jelenetben a statisztáknak fel kellett emelni. Én akartam ezt a szerepet „játszani", de egy másik pályázó is akadt a Géza személyében. Ő is emelni akart. Természetesen: vagy én, vagy ő, ketten semmiesetre sem emelhettük s emiatt támadt aztán a nagy vita. Aminek az vetett véget, hogy az utolsó pillanatban kivált közülünk Lichtmann Tódor s ő lett az emelő. Itt kell megjegyeznem, hogy jóval később már, amikor igazgató lett, Kardoss Géza maga játszotta Debrecenben a Heidelbergi diákélet főszerepét.

A KÉT KEDVENC PRIMADONNA

— A szinésztrupp kedvence K o m l ó s s y Emma volt, a primadonna, akit F e l h ő Rózsi követett. Vele nem voltunk megelégedve, bojkottáltuk is miatta a szinházat s csak hónapokkal a szezon megkezdése után metnünk el megnézni a Kukta kisasszonyt. De ekkor is ki volt adva a parancs, hogy nem szabad megtapsolni a játékát. A diáklélek is éppen olyan csapodár azonban, mint a többi férfilélek s annyira megtetszett az uj primadonna játéka, hogy azután már szinte csak az ő kedvéért jártunk az előadásokra.

BETYÁRBÓL LESZ A LEGJOBB PANDUR

— A nemes szinésztrupp 1905-ben feloszlott, de akkor már a Bánk bánt, a Fösvényt s más klasszikus darabokat játszottunk. A következő esztendőben aztán ujból összetalálkoztunk valamennyien a Sziniakadémián. Szinész lett mindannyiunkból s néha, ha összetalálkozunk és felelvenednek a régi emlékek, kibugygyan a könny ezeknek az öreg szinészeknek a szeméből is. Egyedül szegény Hegyi Józseffel nem találkozhatunk már soha többé, őt elvitte a halál. Lichtmann Tódor pedi g jónevü pesti színész s L á s z l ó Tivadar néven játszik a Belvárosi Szinházban. Végül még csak enynyit: ugy hallom, hogy Kardoss Géza most a legszigorubban ellenőrizteti a diákhely lejáróját s lehetetlen a lógás. Hja, ugy van . . . betyárból lesz a legjobb pandur . . .

* * *

Dózsa Jenőnek teljességgel igaza van. A debreceni diákság nem győz eleget panaszkodni a kérlelhetetlen szinházi jegyellenőrzés miatt!

Reményi György.

Panaszok és óhajtások a debreceni idegenforgalom körül

A debreceni idegenforgalom tulajdonképen — ha szabad ezzel a mondással élni — még nem is gyermek, hanem csecsemő cipőkben tipeg. Egyik legnagyobb ok kétségtelenül az, hogy az idegenforgalom emelésére és irányitására hivatott debreceni szervnek nem állanak anyagi eszközök rendelkezésére, pénz nélkül pedig kiadós eredményt elérni aligha lehet. Pedig az idegenforgalom ma már ugy országos viszonylatban, mint partikuláris szempontból is igen nagy jelentőséget vett nemcsak gazdasági szempontból, hanem nemzeti szempontból is, mert minél több idegen fordul meg nálunk és érzi jól magát és látja azt, hogy egy jobb sorsra érdemes kulturnemzet szenved és senyved itt, annál több barátja lesz a magyar gondolatnak. De éppen azért, mert még gyermekcipőben jár az idegenforgalom és különösen áll ez a debreceni idegenforgalomra, vannak még olyan dolgok, amelyek javitásra, pótlásra szorulnak ezen a téren. Bizonyos, hogy a külföldi ember előtt, de még nagyon sok magyar ember előtt is a Hortobágy varázsa előbb áll Debrecen igen nagy értékü és egyes esetekben páratlan kulturtényezőinél. Éppen ezért mindent el kell követni, hogy a Hortobágy valóban azt a vonzerőt gyakorolja is és az érdeklődést igazolja is a Hortobágyon való megjelenést érdemessé és kellemes emléküvé tegye. Ma ez azonban lehetetlen. Már a Hortobágy megközelitése is nehézkes, unalmas, fáradságos. E tekintetben csak arra kell hivatkozni, hogy a vonat a százegy kilométeres utat a hortobágyi csárdáig négy óra alatt teszi meg a Budapestről jövő vendégekkel, mert hiszen a legtöbb külföldi vendég Budapestről jön. Nem állapitható meg, hogy csak a vicinálisok emlékéből visszamaradt anekdota-e, vagy valóság ,de azt beszélik, hogy a legutóbbi hortobágyi filléres gyors utasai, mialatt a vonat a füzesabonyi állomástól a Nagyhortobágy felé haladt, menetközben leszállottak a vonatról, mezei virágokat szedtek, csokorba kötötték és megajándékozták vele a mozdonyvezetőt és a kalauzt. A másik dolog az elszállásolás kérdése. Ha négynél több vendég érkezik, már bajos az elhelyezése. A csárda helyiségei egyáltalán nem olyan romantikusok, hogy e romantika kedvéért szivesen venné a vendég a rendetlenséget, dohszagot és egyéb élő tehertételt. Ha Debrecen felől akarja megközeliteni a vendég a Hortobágyot, akkor viszont olyan időben kell utra kelnie és a Hortobágyról visszajönnie, amely semmiképpen nem szolgálja sem a vendég kényelmét, sem pedig azt a célt, hogy a vendégnek ideje legyen mindazt kiélvezni a Hortobágyból, ami kellemes lenne. Nem utolsó baj az sem, hogy Debrecen és a Hortobágy propagálása sem történik abban a lelkes tempóban, amilyenben kellene. Igy például éppen az idegenforgalmi bizottság részéről hangzott el a panasz, hogy amig minden városnak és minden látványosságnak, intézménynek plakátjai ott diszlenek és kiáltanak a budapesti keleti és nyugati pályaudvar falain, addig a debreceni plakátok, amelyeknek kifüggesztéséért pedig Debrecen város is 500 pengőt fizet, sehol sem láthatók ezeken a helyeken. Kétségtelen és bizonyos, hogy viszont Reszegepiskolt és Kisbürgözd községháza falán valahol és a borbélymühelyében ott van. Már pedig a falvak minden fodrászmüvészeti szalonjának fala helyett többet érne a budapesti két pályaudvar fala és hirdető táblája.

(—)

Bad Vöslau

Európa legszebb strandfürdője.

Bécs közvetlen közelében.

20 szálloda és penzió. — Minden igénynek megfelelő elhelyezés.

Teljes ellátás már napi . . 5.— P-től.

Ismert és régi gyermekfürdőhely.

Szórakozások. — Minden délután és este tánc a kávéházakban. — Gyönyörü kirándulások. — Nagy menetdijkedvezmények az osztrák vasutakon. A legjobb szubalpin klima.

Prospektust küld és felvilágositással szolgál: a KURKOMISSIO és az OSZTRÁK IDEGENFORGALMI IRODA, BUDAPEST VI, Andrássy ut

Telefonszámunk:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

32—12.

— **Fej-, váll- és ágyékrheumánál, idegfájásoknál, szaggatásnál és zsábánál a természetes „Ferenc József" keserűvíz rendkivül hasznos háziszer, mely kora reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát jól kitisztitja.**

HATVAN UCCA 6. SZÁMU BÉRHÁZBAN,

mely a legmodernebb és a legteljesebb konforttal van felszerelve,

K I A D Ó

kétszobás lakás és három üzlethelyiség azonnalra. Két-, három-, négy- és hatszobás lakás augusztus hó 1-re. Két- és háromszobás lakás november 1-re.

Értekezhetni ugyanott, a hitközség hivatalában (József kir. herceg u. 26.) és telefon 31-72. alatt.

HIRDETMÉNY.

Közhirré teszi a városi adóhivatal, hogy a m .kir. pénzügyminiszter ur 1933. évi 52.700—VII. a. számu rendelete folytán azon adózók, kiknek négynél több gyermekük van s a jövedelmadónak azon ok miatt nem alanyai, mert 1000 pengőt elérő tiszta jövedelmük, illetve 25.000 pengőt elérő tiszta vagyonuk nincs, a terhükre eliőrt föld-, ház-, általános kereseti adó, valamint az ezek után járó állami s törvényhatósági és községi adókból az ötödik s azon felüli gyermekei után egyenként 5 százalékos adómérséklésben részesittetnek. Az adómérséklés iránti igény megállapitása az érdekeltek bejelentése folytán történik meg.

Felhivja a városi adóhivatal az érdekelt adózókat arra, hogy **ez év junius hó végéig** adómérséklés iránti igényüket a városi adóhivatalnak lakhelyük szerint illetékes kerületnél jelentsék be s ez alkalommal igazolják azt, h ogy háztartásukban hány önálló keresettel nem biró törvényes, törvényesitett, mostoha, vagy örökbe fogadott gyermek, illetve unoka van. A bejelentés ezen körülményeknek irásbeli felsorolásával történik és a benyujtás alkalmával bejelentő lappal igazolandó az a körülmény, hogy bejelentővel egy háztartásban él és születési bizonyitvány, keresztelési jegy, vagy iskolai értesitővel a gyermek életbenléte. Azok, akik fenti bejelentésnek junius hó végéig eleget tesznek, az adómérséklési kedvezményben 1933. évi január 1-től számitott egy évi időre részesülnek. A junius hó vége után benyujtott bejelentések folytán adómérséklés csak 1934. január 1-től igényelhető.

Debrecen, 1933. junius hó 8.

Városi adóhivatal.

A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem gazdasági hivatala.

HIRDETMÉNY.

Az egyetemi klinikai telepen naponként összegyülő és kb. 250 litert kitevő moslék (kenyérhéj, burgonyahéj és csont is ide számit), valamint a Horthy Miklós kórházban naponként összegyülő és kb. 15—20 litert kitevő moslék 1933 julius 1-től 1934. év junius hó 30-ig terjedő időre folyó hó 21-én délelőtt 10 órakor az egyetemi gazdasági hivatalban (Nagyerdő, felvételi épület) nyilvános szóbeli árverésen külön-külön el fog adatni.

Bánatpénzül a gazdasági hivatal pénztárába a klinikai moslékért 50 P, a kórházi moslékért 10 P helyezendő letétbe. Aki a bánatpénzt az árverés megnyitására letenni elmulasztotta, azon részt nem vehet. Részletes feltételek a gazdasági hivatalban tudhatók meg.

Debrecen, 1933. évi junius hó.

Dr. Balogh Gyula s. k.
egyetemi gazdasági hivatali igazgató.

Laptulajdonos:
Debreceni Független Ujság Vállalat.
Nyomatott **Nagy Károly és Társai** körforgógépén. Debrecen, Piac ucca 49. sz.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig, három napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban és a Debreceni Polgárban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér.

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Házasság

Házasságának
közvetitésével keresse fel bizalommal Hegedüsnét, Ferenc József ut 70. 4774

Ismeretség
hiányában nősülés céljából ezuton ismerkedne meg nyug. tiszthelyettes 40 körüli nővel. Vagyona ház-, földben tizenötezer. Megfelelő vagyon megkivántatik. Lehet vidékről is. — Csak cimmel, esetleg rokon cimmel ellátott levélre válaszolok. Levelek „Becsületes szándék" jeligére a kiadóba. 187

Intelligens,
csinosnak mondott, jó állásban levő hivatalnoknő komoly uriember ismeretségét keresi házasság céljából. Levelet „saját házam van" jeligére kiadóba kérek. 4755

Levelezés

Befőzéshez
üveghártya, pergament papir, kötöző zsineg, papirszalvéták, mindennemü papiráruk olcsón beszerezhetők VÁMOSI papirkereskedésében, Szinház átjáró. 4772

Propaganda árak!
Ezer boriték, bármely alak, 5.—. Ezer fehér irópapir 11.50. Ezer fogalmi papir 8.20 Springer papirüzletében. 1356k

Fair Lady
wants spiritual correspondenze winth fifty years old gentleman Request betters motto „Spiritual", Debreceni Ujság kiadóhivatala. 182[illegible]

Ellátás

Izletes
kóser ebédkaszt bentétkezésre vagy kihordásra kapható. Miklós ucca 43. 4415

Izletes
házikoszt bentétkezésre és kihordásra kapható, kivánatra házhoz szállitom. Pauchly Béláné, Batthyány u. 9. 1851

Betöltendő állás

Napicikk
eladásához jóbeszédü nőt vagy férfit keresek. Boldogfalva ucca 3. 4786

Hölgyfodrászkisasszonyt
azonnalra keresek. Esetleg lakással, reggelivel. Piac ucca 5., félemelet kapu alatt. 4722

Csizmadia
segédet felvesz Kopa, Kinizsi ucca 15. 4745

Mindenes
szakácsnőt keresek jó bizonyitvánnyal, aki gyermekekl is tud bánni. Jelentkezni naponta délután Hadházi ucca 30-E. szám alatt. 1781

Bevezetett
szorgalmas helyi ügynököt felvesz Breuer papirüzem, Bádogos u. 2. 4778

Borügynököt
helyben és vidéken magas jutalékkal felveszek. Cim a kiadóban. 4733

Helyben
és vidéken jó összeköttetésekkel biró egyének fix- és jutalék mellett felvétetnek. Ajánlatok „Rendes megélhetés" jeligére a kiadóhivatalba. 4747

Háziteudőben
jártas német leányt keresek nyári hónapokra. — Krasznay Sándor, Nyiregyháza. 1700

Kifutó
felvétetik női szalonba. Széchenyi ucca 26. szám. 4776

Igazolványos
rikkancsokat fizetéssel felveszünk Független Ujság kiadóhivatala, Piac 49. 10089

Parkett
kezeléshez értő takaritónő bejárónő délelőtti órákra felvétetik. Csillag, Király ucca 2. 4752

Női ruha
varrodába tanulóleányok felvétetnek. Gergelyné, Simonffy u. 37. szám. 4514

Kifutófiu,
szorgalmas, 15—16 éves felvétetik Debreczeninél, Vigkedvü 25.

Jó kereset.
Régi, jól bevezetett cég a városban lakó magánvevők látogatására keres ügyes elárusitókat egy könnyen eladható szükségleti cikk részére. Jó beszélőképességü urak küldjék be ajánlatukat „D. V. jeligére ezen ujság kiadóhivatalába. Jutalékkereset. 4673

Megbizható
házaspár, a férfi már volt tisztiszolga, inasteendőket el tudja látni, az asszony pedig a főzést jól érti, julius 1-re felvétetik. Cim a kiadóban. 1793

Kereskedelmileg
képzett intelligens fiatalembereket keres akviziciós munkára előkelő vállalat jó javadalmazással. Ajánlkozások „Biztos megélhetés" jeligére a kiadóhivatalba küldendő. 1742

Életbiztositó
társaság üzletszerzőket keres, szakmában járatlanokat kioktatjuk. Jelentkezés reggel 8—10-ig Piac u. 58., I. em. 190

Mindenes,
megbizható, felvétetik tanyára. Ajtó ucca 8. sz. 183

Gyakornokul
alkalmazna helybeli cipőáruház rt. iskolázott, jó családból való fiatalembert. Irásbeli ajánlatot: „Jövő" jeligére kiadóba. 189

Kondás-számadót
keresek azonnali belépésre. Jelentkezni lehet vasárnaponként Ujvárossy István, Hajduböszörmény, Tisza István u. 27. 1834

Jobb
házból való mindenes szakácsnőt jó bizonyitvánnyal felveszek. Széchenyi ut 38. 1828

Intelligens
kisasszonyt keresek vidékre 1 éves kisfiam mellé jó ellátásért, bánásmódért és zsebpénzért. — Cimet kiadóba kérek. 1812

Csomagolólányok
gyakorlattal felvétetnek Kontsek Géza cégnél. 1813

Gyermektelen
házaspár házmesternek felvétetik. Ugyanott világos cserépkályha megvételre kerestetik. Vénkert, Sinay Miklós 38. 1806

Bejárónőt
keresek azonnali belépésre. — Bethlen u. 17., 2. ajtó. 1807

Állást keresők

Perfekt
házvezetőnő, aki kitünően süt, főz, varr, a gazdaság minden ágában teljesen perfekt, elhelyezkedne uriháznál, uradalomban, vendéglőben vagy fürdőhelyen. Bartsuff Erna, Timár u. 50. 10038

Ingatlan

296 holdam
villamosnál urilakkal, felszereléssel kiadó. Hirlapiroda, Széchenyi 6. 4783

Arany János
ucca 7. és 9. számu épitkezésre alkalmas házastelkek olcsón eladók. 4727

Házhelyek
Rásó Gyula uccában olcsón kaphatók Simonffy ucca 2-a ügyvédi irodában. 4771

Sarokház eladó
Hajduszoboszlón, üzletnek vagy vendéglőnek alkalmas. Értekezhetni Hajduszoboszlón, Bethlen ucca 28. 4692
sze, cs, v

Sürgősen
eladom elköltözés miatt 12 ezer pengős házamat 6500 pengőért korcsmahelyiséggel. Nyil ucca 107. sz. Érdeklődni Darabos u. 57. sz. 4760

Adómentes
uj ház kétrendbeli lakással eladó. Ára 8000 pengő. Felét, mint saját pénzem rajta hagyom egyezség szerint. Értekezni a helyszinen: Kingyeshegy u. 18. vagy Piac u. 49. sz. a nyomdában Lehotaival.

Eladó
478 négyszögöl házhely Tócóskertben. Értekezni: K. Tóth u. 1. sz. 4796

Eladó
7 hold ondódi föld. Dr. Debreczeny Barna, Piac ucca 22—24. 1520

Eladó
Széchenyi ut 10. számu és külön Andrássy uti telekből 300—600 négyszögöl telek. Radó, Piac ucca 41. 4798

A város
legszebb helyén, a központi egyetem előtti téren villatelek eladó. Értekezni: dr. Szabó, Első Takarék. 1340

Keresek
megvételre 20—40 hold terjedelmü földet, lehetőleg tanyaépülettel. Cim a kiadóban. Ügynököket nem dijazok. 1779

Tócóskertben
2 hold lucernás nyári haszonbérbe, vagy első kaszálásra kiadó. József kir. herceg u. 42. 181

Tócóskertben
2 hold lucernás nyári haszonbérbe vagy első kaszálásra kiadó. József kir. herceg u. 42. 181

Eladó
280 négyszögöl sarok villatelek a Nagyerdő alatt. Értekezhetni Piac u. 14., sorsjegyárudában. 1843

50 hold
föld a város közelében eladó, vagy 8—10 ezer pengő értékü házzal elcserélem. Cim a kiadóban. 1848

16 holdas
tanya Ondód, Perec-dülő 29. számu, azonnal kiadó. Első minőségü fekete föld. Értekezni: Bárczy u. 36. 1842

Haszonbérbeadó
földek: A debreceni ref. Kollégiumban julius hó 4-én tartandó nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe adatnak a következő földek: Péterfia dülőben 7 és háromnegyed hold, Piac dülőben 2 és fél hold tanya nélkül, Fáy dülő 4. és 7. szám alatt 58 és háromnegyed hold és 37 és fél hold, Szepes 373. szám alatt 16 és fél hold, Veréb dülő 38. szám alatt 4 hold tanyákkal. Feltételek a jegyzői hivatalban megtudhatók. 1836

Kondor
ucca 3. alatt 3880 négyszögöl szőlő gyümölcsös háromszobás házzal eladó. Szent Anna 4. 1831

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig, három napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban és a Debreceni Polgárban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér.

APRÓHIRDETÉSEK

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Elcserélném
Tisztviselőtelep, Földi ucca 5. számu házamat a városhoz közelebb eső házzal. 4800

SAMU JÁNOS
O. F. B. engedélyes hirdetései: Eladó ingatlanok. Földek: Várositól 22 km. 760 holdas, felerészben prima homokbirtok, — kastéllyal, dohányengedéllyel, összvételár 150.000.— pengő, 70,000 P-vel átvehető. Debrecentől 12 kilométerre 103 kat. h. buzatermő prima tanyásbirtok dohányjoggal 50.000.— P, 17.000 P-vel megvehető, illetve átvehető. Feketén 200 hold prima birtok kedvező fizetési feltételekkel. Ondódon 14, 10, 8, Vágóhidhoz közel 6, 7, 5, 16, Cserén 10, 20. Házak: Aczél ucca 9., Károly Ferenc József ut 9., Aczél ucca 35., Boldogfalva ucca 24. és 17., Vörösmarty ucca 17., Varga ucca 7. és 10., Pozsonyi ut 20., Sárosi ucca 4, Eötvös ucca 88, Apaffy 59., Sebes ucca 31., Szegfü ucca 10., Teleki ucca 47., Székely ucca 15., Lengyel telep, Kabar ucca 9., Csillag ucca 48., Kemény Zsigmond ucca 9., Márton Kálmán ucca 42., Kiss ucca 7-A. számu szép adómentes ház. Telkek: Zrinyi 47. alatt, Kondor ucca 3. alatt, Komlóssy és Poroszlay uton, Domokos Lajos uccákban szép házhelyek olcsón. Bővebb felvilágositással készséggel szolgál Samu János, Hunyadi ucca 24. 1854

Eladó
Andrássy ut 15. számu ház, kettő szoba, konyha, egy szoba, konyha 800 négyszögöl telekkel, két részben is. Értekezni: Árpádtér 8. 1830

Eladó
több adómentes kis ház telepen, részletfizetéssel is. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth uccán. 1819

Eladó
vagy elcserélendő egy belvárosi házzal város alatt 34 holdas földbirtok. Sertéshizlalás, tehenészet és konyhakertészetre nagyon alkalmas, szőlő, gyümölcsös, jó tanyai lakás és gazdasági épületekkel ellátva. Értekezhehtni Gazdák Bankja, Kossuth hucca. 1817

Üzletek

Forgalmas
helyen jól bevezetett füszerüzlet kevés áruval, berendezéssel átadó. Cim a kiadóban. 4749

Hajduszoboszlón
fürdő közelében egy üzlethelyiség lakással, mellékhelyiségekkel kiadó. Érdeklődni lehet Deutsch Mihályné tulajdonosnál, Attila ucca 377. 1792

Forgalmas
helyen egy hentesüzlet berendezéssel együtt olcsón kiadó. Ugyanott egy uj tengeri morzsoló és egy kutszivattyu eladó Cegléd ucca 4. 4775

Kiadó
Árpádtér 38., Nyil ucca sarokházban bolthelyiség konyhával, azonnal elfoglalható, lakásnak is. 1856

Kétkemencés
pékség bármilyen célra üzlettel azonnal kiadó. Csapó 73.

Kiadó
Virág ucca 38. szám alatti füszerüzlet berendezéssel forgalmas helyen. 1782

Kiadó
pékség üzlettel, lakással, berendezéssel. Boldogfalva u. 17. sz. 4779

Bérbeadó
forgalmas korcsma. 8. és 6. cséplőgarniturák csépléssel eladók. Vohanka 8 benzin favágó hasogató eladó. Késes 90. 4734

Kiadó
pince üzlethelyiség, mühelynek is. Nyomtató 16. Ugyanott akácfaoszlopok eladók. 4781

Kiadó
pékség, 30 éve tennálló, uj kemence. Széchenyi ucca 50. 4716

Egy
üzlethelyiség kiadó. Széchenyi ucca 42. 4791

Biztos
existenciát nyujt kiadó bolthelyiség Csapó ucca 10. szám alatt. Értekezni az udvarban, a háztulajdonosnál. 1692

Hajduböszörményben
a piactér legforgalmasabb sarokhelyén átadó egy füszer, csemege és vegyeskereskedés alacsony boltbér mellett, rendkivül szép berendezéssel, árukészlettel vagy ezek nélkül. — Állandó uri vevőkör, intenziv vezetés mellett emelhető forgalommal. Érdeklődni lehet Hajduböszörményi Kereskedelmi Szövetkezetnél Hajduböszörmény. 4746

Kiadó
egy üzlethelyiség julius 1-re. Piac u. 66. 1845

Augusztus
1-re kiadó egy üzlethelyiség. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 1835

Kiadó lakás

Olcsó
csinos butorozott szoba kiadó, azonnal elfoglalható, Szentanna u. 35. 4763

Uccai
kétszobás, előszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Széchenyi ucca 57.

Vigkedvü
Mihály ucca 49. különbejáratu butorozott szoba kiadó. 1841

Kiadó
szép uccai szoba irodának, rendelőnek vagy lakásnak. - Batthyány ucca 7. 1840

Kiadó
modern négyszobás szép lakások azonnalra és augusztusra. Csapó 59. 1844

Uccai
két szoba, előszoba, konyha, speiz kiadó. Cegléd u. 19. 1811

Kiadó
november elsejére háromszobás udvari lakás fürdőszobával. Vár ucca 8. 1820

Péterfia
ucca 16. szám alatt háromszobás udvari lakás mellékhelyiségekkel kiadó. 1855

Club
helyiségnek Simonffy ucca 5. sz. a. emeleti helyiség kiadó. — 4767

Átadó
főuccai első emeleti 2 szobás össszkomfortos lakás azonnalra, esetleg augusztus 1-re. Érdeklődi Killer Ede butorüzletében. 4748

Piac 10.
háromszobás uccai, háromszobás udvari, Vargakert kenyérgyártelep egy-, kétszobásak. 4793

Különbejáratu
uccai butorozott szoba kiadó. Széchenyi u. 12. sz. 10052

Négyszobás
modern lakás augusztusra kiadó. Nemzetőr ucca 4. 4788

Mühelynek
raktárnak rendkivül alkalmas helyiség, nagy pincével központban olcsón kiadó. Értekezhetni Galamb lerakat Püspöki palota. 4714

Nagyerdőn
butorozott szoba kiadó. Komlóssy ut 43. 4784

Háromszobás
uccai és négyszobás kertes komfortos lakás kiadó november re Szent Anna 29. 1715

Négyszobás
uccai lakás augusztusra, kétszobás, uccai egyszobás előszobás azonnalra kiadó József kir. herceg 41. 4765

Négyszobás
földszinti uccai modern urilakás augusztusra avagy későbbre kiadó. Arany János 20. Értekezhetni az emeleten. 4723

Uccai
két szoba, előszoba, konyha, spájz kiadó Rákóczi u. 66. 4766

II. emeleti
5 szobás, komfortos lakás kiadó Értekezhetni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1077

Négyszobás
lakás fürdőszobával azonnalra is kiadó. Miklós u. 22. 4779

Teljesen
különbejáratu szoba parkirozott udvarban, nyaralóknak kitünő üdülőhely, kiadó. Cim a kiadóban. 3887

Három-,
illetve négyszobás uccai földszintes lakás mellékhelyiségekkel november elsejére kiadó. — Széchenyi ucca 25. szám alatt. Értekezhetni ugyanott az emeleten. 4789

Száraz,
tiszta pince raktárnak azonnalra kiadó. Széchenyi u. 12. uccai lakás. 4204

Kiadó
két szoba, konyha mellékhelyiségekkel és egy kis üzlethelyiség. Széchenyi ucca 44. 4791

Kiadó
egy 3 szobás modern lakás aug. és novemberre. Cim: Szent Anna 22. 1785

Kiadó
azonnal egy szoba, konyha. Tócóskert, Szondy 14. Több lakó nincs. 1789

Lakás,
komfortos, 4 esetleg 6 szobás, augusztus vagy november elsejére kiadó. Komlóssy ut 28. 1575

Ispotály
7. alatt 3 szoba, előszoba, konyha kiadó. Szent Anna 4. 1831

Kiadó
vagy eladó Pozsonyi ut 31. modern egy szoba, előszoba, konyha, kamarás uj lakás 450 négyszögöl kerttel, villanyfőzés, jószágtartás. Villamoshoz 10 perc. — Értekezni hétköznap, Agárdi u. 10. 1857

Három
szobás udvari lakás mellékhelyiségekkel, egy szoba fáskamrával julius elsejére kiadó Arany János ucca 45. 4753

Kiadó
augusztusra II-ik emeleti uccai négy- és hatszobás, hallos urilakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 1565

Simonffy ucca 13.
szám alatt másodemeleti, esetleg földszinti kétszobás, fürdőszobás modern lakás kiadó. 4754

Egy
vagy két szépen butorozott uccai szoba kiadó. Piac 49., II. e.

Különbejáratu butorozott
szoba üresen is azonnal kiadó. Hatvan ucca 24., 4. ajtó. 4756

Háromszobás
elsőemeleti udvari lakás központi fütéssel a Bika-bérházban augusztusra kiadó. 1703

Borpincék
raktárhelyiségek olcsón kiadók Hunyadi ucca 21. Ugyanott ládák eladók. 4757

Szép
garzonlakás butorozva, minden kényelemmel, kapualatti bejárattal központban kiadó. Iskola ucca 8. 1800

Kiadó
augusztus 1-re 4 szobás emeleti uri lakás, fürdőszobával és gázzal. Hunyadi ucca 24. 4758

Kétszobás
szép lakás baromfi-, sertéstartással azonnal kiadó. Kishegyesi ut 12. 124

Nagy
szoba, konyha mellékhelyiségekkel, ugyanott pincelakás, szoba, konyha kiadó. Nemzetőr u. 3. 4759

Kiadó
kétszobás lakás mellékhelyiségekkel és egy üzlethelyiség. — Méliusztér 15. 1860

Kiadó
3 és 2 szobás komfortos lakás. Varga ucca sarok, Timár 52.

Kétszobás
udvari lakás központban kiadó. Hüvelyes 6. 1848

Háromszobás
lakás mellékheliségekkel, külön udvarral augusztusra, József királyi herceg 25.

Uccai
elsőemeleti 4 szobás komfortos lakás kerthelyiséggel Batthyány ucca 10. sz. alatt augusztus elsejére kiadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1067

Kiadó
uccai házmesteri pincelakás felnőtt családoknak. Ugyanott uccai pincelakás is. Kandia u. 5. 4751

Kiadó
négyszobás, alkovos és elsőemeleti ötszobás modern uccai lakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 1566

Kiadó
lakások: Jánosi ucca 14. egyszobás lakás, udvarra nyiló, második lakás szoba, konyha, előszoba és üveges verandával ellátva julius elsejére. 10055

Modern
uccai 3 szobás, fürdőszobás lakás keresztyén családnak kiadó. Barna ucca 11. 1794

Szoba,
konyha, fáskamara villannyal fixesnek kiadó juliusra. Kinizsi 32. 1849

Kiadó
szép nagy uccai szoba, konyha, speiz. Vargakert ucca 8. Vargakert. 1863

Kiadó
két- és egyszobás modern lakás Tisztviselőtelep, Földi u. 22. 1856

Modern,
minden kényelemmel ellátott I. emeleti 5 szobás uccai lakás november hóra, egy 2 szobás komplett udvari lakás és egy kétszobás uccai lakás augusztusra kiadó központi fütéssel. Varga ucca sarok. 1839

Kétszobás,
fürdőszobás uccai lakás aug. 1-re kiadó. Vigkedvü M. u. 16. 1847

Nyaralóknak
olcsó butorozott szobák Nagyerdő közelében kiadók. Poroszlay ut 58. 1827

Két-
vagy háromszobás lakás aug. 1-re kiadó. Mester ucca 31. Pincelakás minden órán kiadó. 1851

Fürdőzőknek
kétszobás, fürdőszobás bebutorozott lakásom kiadnám. Csapó u. 59. 1837

Négyszobás
uccai fürdőszobás lakás kiadó augusztus 1-re. Péterfia u. 17 1826

Strandfürdő
közelében butorozott szoba keresztyén családnak kiadó. Cim a kiadóban. 1808

Kiadó
november elsejére háromszobás udvari lakás fürdőszobával. Vár ucca 8. 1820

Kétszobás
udvari lakás szép udvarban kiadó. Villany- és gázfőzővel ellátva. Szent Anna 34. 1821

Kiadó
nyugdijasnak alkalmas ujonnan festett kisebbszerü szoba konyha, mellékhelyiség. Csapó 96. 1809

Görömbölytapolcán
különbejáratu butorozott szoba azonnal kiadó. Felvilágositás az itélőtáblai kapusnál. 1816

Lakást keresők

Keresek
augusztusra kettő háromszobás lakást lehetőleg fürdőszobával, külön udvarkerttel, jószágtartással. Ajánlatokat Darabos 48. alá. Lehet kertségben, külsőségen. 4782

Nagyerdőben
vagy közelében egészséges butorozott szobát keresek. Cim a kiadóban. 4711

Simonyi
uton vagy környékén julius és augusztus hónapokra keresek egy vagy két butorozott szobát fürdőszobával. — Telefon zám 27-97. 4761

Tisztviselő,
gyermektelen keres egy szoba, konyha, kamarás lakást, esetleg két kisebb szobás mérsékelt bérrel. Ajánlatokat „Tiszta lakás" jeligére Független kiadóba. 10045

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig, három napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban és a Debreceni Polgárban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér.

APRÓHIRDETÉSEK

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Oktatás

Soffőrvizsgára
előkészitünk, szerelés, olcsó tandij. Csapó 65. 4794

Naményi
gyorsiró- és gépiróiskolában szakszerü, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Államérvényes bizonyitvány. — Batthyány u. 9.

Tanyasi
elemistát pótvizsgára vagy következő osztályra előkészitene, nagyobb leánykákkal németül társalogna tapasztalt gyógypedagógusnő. Cim a kiadóhivatalban. 10.000

A nyári
szünidőre gimnáziumi és polgári iskolai tanulók mellé instruktornak mennék. Kassai ut 29. C. épület 17. 1769

Pénz

Pénzt
házra, földre folyósittatok. — 55 hold várostól négy kilométernyire kiadó. 121 vetéssel eladó. 4000 pengővel megvehető. Mandel, József kir. herceg u. 44. 4677

Betétekre
magas kamatot ad Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 1818

Eladás

Mészáros-jégszekrény,
plüssgarnitura ebédlők, iróasztalok, autóminimax, szőnyegek, üstház, fosznideszka, lószőrmadracok, háló, pianinó eladók. Csapó u. 16. 4729k

Férfi trencskó,
sportöltöny, keménykalap, egy női piros komplé olcsón eladó. Kut ucca 138. 1539

Jókarban
lévő gyermekkocsi eladó. Lukács László, Fürdő ucca 2. Műkőgyár. 4787

Óbor
literje 40, öt liter vételnél 36 fillér. Boldogfalva ucca 13. 1795

Ford-autó,
üzemképes, uj gumikkal és egy irógép elfogadható áron eladó. Hatvan u. 58. 4785

Ica hölgyfodrász
árai igen olcsók, 2—3 hölgy együttesen 10 százalék kedvezményben részesülnek. Cégtulajdonos Szombathy Ilona Csap ucca 30. és Vendég ucca 29 .sz. Átjáró udvar. 4730

Faragott diófa
teljes ebédlőbutor olcsón eladó. Megtekinthető 2—4 között Miklós ucca 4. 4770

Méray-motorkerékpár,
350 kbc., generáljavitott, Boschvilágitással, hátsóüléssel, kifogástalan állapotban eladó. — Hungária müszaki lerakat, Hunyadi uccán.

Rizsraktárkönyv
uj rendelet szerinti, kapható Mihály Sámuel papirüzletében. Piac u. 30. 4768

Gyermekkocsi
tiszta, jókarban eladó. Baranyi 42. cipészüzlet. 10053

Vétkezik,
ha ablakaira faszövött és vászonredőnyt nem Feiszt gyár lerakatától veszi részletre is. Ügynökség Bundi 7. 4595k

Jóhangu
mestercselló és vendéglősöknek alkalmas automata zongoraszekrény eladó. Vámospércsi ut XXII. épület 2 .ajtó. Kolónia. 10046

Indián motorkerékpár
oldalkocsival és Ford-autó kifogástalan állapotban eladó. — Cim a kiadóhivatalban. 1204

Iskolakönyveket
elad, vesz becserél Harmathy könyvkereskedése Piac ucca 7. (Bika szálló mellett). 4466k

Kerti
butor legjobb kivitelben gyári árban, sodronyágybetétek 10.— pengőért Debreceni Vasbutorgyárban, Ispotály ucca és városi minta-lerakatában, Piac ucca 72. P154

Építkezési
anyagok, tüzifa, szén legolcsóbban beszerezhetők Barta utóda, Székely és Csáky-cégnél, Ispotály 3/b. Telefon 27-85. P155

Tajtékpipa
ébenfa szárral, elenfántcsont és borostyán szopókával, történelmi becsü, olcsón eladó. Cim a kiadóban. S

Uj tégla
nagyobb mennyiségben is és egyéb épitési anyagok jutányos áron eladók. Egyetem központi épület épitési irodánál. Telefon 24-00. 1775

Bontásból
kikerült tégla, ajtók, ablakok, deszkák, faanyagok eladók. — Egyetemi központi irodánál. 4773

Eladó
cserép, tégla, ajtók, faanyagok, üvegfal. Bercsényi u. 67. 178

Perzsa
szőnyeg 80x120, olcsón eladó. Timár ucca 40. 4764

Rétesliszt,
törökszentmiklósi Galambos féle kapható a Deutsch üzletekben. 4450k

Könyvszekrény,
vitrin, komót, szekreter, Biedermayer-garnitura eladó. Piac 44. III. ajtó.

Ágysodronyok,
drótkeritések, összecsukós vaságyak, mosdók, álló fogasok, gyermekvaságyak, kerti butorok olcsón készülnek Ottónál, Rákóczi 13.

Ebédlő
elsőrangu állapotban, nagy csiszolt tükör, olajfestmény csendélet, konyhaszekrény, kizárólag uriházba valók, eladók. Piac ucca 41., Trieszti. 4799

Tenniszrakett
gázrezsó, gázsütő, tenniszcipő olaszfal olcsón eladó Miklós u. 4., földszint. 4762

Legjobb
kovácsszén, retorta faszén, petróleum, gipsz, cement és tüzifa legolcsóbb beszerzési forrása — Grünfeldnél, Csapó 16. 4726

Füszerberendezés
olcsón eladó. Szathmáry, Vigkedvü Mihály u. 30. 4769

MAKULATURA
kisebb-nagyobb mennyiségben olcsón eladó. Nyomda, Piac u. 49. S

TISZTELETTEL
értesitem az igen tisztelt vevőimet és ismerőseimet, hogy az eddig „Alföldi Faértékesitő Vállalat" tüzifaosztálya, cégtulajdonos Ihász Henrik név alatt Pesti ucca 2. szám alatt folytatott tüzifatelepemet Böszörményi ut 3. szám alá, közvetlen a „Hortobágy"-malom mellé helyeztem át. Villamos megálló. Főzésre alkalmas tüzifa, mig a készlet tart, 2 P 80 fillérért kapható. „Erdélyi Tüzifa- és Szénkereskedés, cégtulajdonos: Ihász Henrik. Telefon 32-31. 1081

Budge
Whitworth 500-as nagyon keveset használt motorkerékpár olcsón eladó. Rothermere 14. sz. 4732

Garderob-szekrény,
hálók, konyhaszekrény, siffon, ágy olcsón eladó. Hatvan ucca 21. 4591

Gladiator
borotvapengék gyári árban beszerezhetők. Viszonteladóknak főraktár: Papp Lajos illatszerraktára, Csapó ucca ötvennyolc. 184

Eladó
keményfaháló butor, konyhabutorok és egy mesterhegedü. Érdeklődni: Varga ucca 20. III. ajtó. 188

Eladó
alig használt rézzel diszitett vas gyermekágy. Teleki u. 12. 1803

Évzáró
vizsgákra ajándékul ajánlom 10 pengős fényképezőgépemet, — mely minden igényt kielégit. Berzéki fotoszaküzlet, Ferenc József ut 38., udvarban. 3924k

Ikerablak
jó állapotban, kisebb-nagyobb, spalettával vagy anélkül olcsón eladó. Kinizsi u. 33. 1824

Tiszta
uj varrógép olcsón eladó, vagy kerékpárral elcserélem. Kuruc ucca 78. 1823

Feloszlatott
háztartásból butorok, konyhaberendezési tárgyak, háztartási eszközök eladók. Megtekinthetők Miklós ucca 21., hétfőn, kedden, délelőtt 11—12-ig. 125

Eladók:
garantált tiszta fehér sodronyos vaságy, — egyszerübb csillárok, virágtartók. Cim a kiadóban. 3736

Singerendák,
vasablakok, tüzhelyek, tüzhelyrészek, dugattyuk, kanális rácsok legolcsóbban Fischer, Csapó 89. 3752

Kőrisfa
ismét kapható az Erdélyi Tüzifa- és Szénkereskedés telepén, Böszörményi ut 3. sz. Telefon: 32-31. 1670

Modern
négyszögletes puliturozott diófaasztal, 100×120, teljesen uj, eladó. Szent Anna 55. 1853

Használt
háló olcsón eladó. Késes ucca 16. 123

Négykerekü
kézikocsi eladó. Miklós 25. 186

Fürdőkádak,
kertilócák, lócalábak, nyugágyak, tüzhelyek, mézbödönök, műlépek Nagy vasüzletében, — Csapó kanyarodó. 1428

Vétel

Használt
tankönyvekért és kottákért legmagasabb árt fizet Aczél antikvárium, Széchenyi ucca 2. 4777

Használt
tankönyveket (egyetemieket is) legmagasabb áron vásárol Grünmann Sándor antikvárus, Piac 69. (Megyeházzal szemben). 4725

Tejet
keresek állandó hordásra üzletbe. Debreczeni, Vigkedvü M. u. 25.

Buzaaljat,
repcealjat és köles keveréket bármilyen mennyiségben veszek. Apaffy ucca 20. 656

Tejet
veszek napi 35—40 litert termelőtől. Kálmán, Kossuth 55. 4795

Óriási árat
fizetek aranyért, zálogcéduláért. Ékszerek készitése, javitása legolcsóbban Feldheim ékszerész és vésnöknél Piac 75. 4412k

Motorkerékpár
oldalkocsit jó állapotban levőt megvételre keresek. Cimet ármegjelöléssel kiadóba kérem. 1720

Diszmagyart
megvételre keresek. Rákóczi u. 10. Házmesternél. 1852

Selejtpapirt
veszek. Károly Ferenc József ut 26-a. 1833

Anyarozsot
legmagasabb napi árban vesz Tisza gyógyszertár, Debrecen, Magoss György tér 9. 1810

Tejet
keresek napi 25 litert, jó minőségüt. Spiridonov, Kossuth 58. 1822

Rádió

Rádiót,
csillárt, kerékpárt, gumit, alkatrészeket legolcsóbban vásárol: Katznál, Piac 60. 3753k

Fényképezés

Családi
összejövetelekre, névnapokra és iskolai érettségi találkozókra hivja Berzéki fényképészt, Ferenc József ut 38. 3924k

Amatőr-munkák
tökéletes kidolgozása, modern fényképek, müszaki felvételek Burg fotó, Piac u. 42. Pannonia-udvar. P179

Különféle

Széntelepnek
alkalmas épületet, vagy kazalozásra alkalmas körülbelül két holdnyi területet keresek bérbe vámon belül, kövesut mentén. Használt hidmérleget veszünk. Cim a kiadóban. 1832

Elveszett
Hadházi uccai nyaralóból 16 méteres gumitömlő. Nyomravezető jutalomban részesül. Cim a Debreceni Ujság kiadójában. 126

Hirdetmény.
Mészárszékemet házikezelésben vettem át. A közönségnek minden rétegét, a mai nehéz gazdasági viszonyokhoz képest, minőségben is, speciál gyenge borjuhust a legkielégitőbben szolgálom ki. Robicsek Jenő, Csapó ucca 14. sz. 4696

Függönyök,
ágyteritők, kézimunkák, kelengyék olcsón készülnek. Gépazsurozás, endlizés. Jókai u. 7. 4750

Poloskairtást
cyángázzal és lakások vizsgálását felelősséggel vállalom. Poloska- és patkányszer kapható. Kossuth ucca 47. Nánássy. cs, v, k 4702

Modern
cellofán ernyő, selyemernyő drótváz készitését vállalom. — Szent Anna 11. 4728

Pauló
vésnök és bélyegzőkészitő üzlete Szent Anna ucca 10. alatt. 3855k

Ékszereit,
óráit már 30 fillértől felelősséggel megjavitjuk. Aranyért, zálogjegyekért legtöbbet fizetünk. Fogel és Ungár ékszerkészitők, Király u. 3., udvarban. 4797

Vasondolálás —.50,
vizondulálás —.80, manikür —.30 fillér Irénnél, Varga ucca 1. szám. 4688

Harisnya-,
zoknifejelés párja 30 fillér. — Csokonai u. 5. sz., keresztépület.

Tennisztársaság
jól játszó két játékost keres. Cim a kiadóban. 10000

Ruhásszekrényemet,
diófa, turnéros, jókarban, szép kivitelben elcserélném kisebbfajta üveges könyvszekrénnyel. Cimem a kiadóban. 1399

Kertberendezéseket,
sirok beülltetését, szobanövények átültetését jutányosan vállalom. Farkas József mükertész Piac u. 14. virágüzlet. 3631

Elveszett
női aranygyürü kis gyémántokkal, rubinnal. Kedves emlék. Megtalálónak nagy jutalom Benyáts üzletében. 1861

Szombaton
délelőtt elvesztettem tervrajzokat Varga ucca környékén. — Visszahozóját dijazom. Szent Anna 20., félemelet. 1859

Érettségizett
gyermekszerető leány elmenne ellátásért uri családdal nyaralni. Cim a kiadóban. 185

Borpincék,
raktárhelyiségek olcsón kiadók. Hunyadi ucca 21. Ugyanott ládák eladók. 1798

500-as
B. S. A. oldalkocsis gépem elcserélném 350-es szólóra. Érdeklődni a kiadóban, Kossuth u. 3. 1838

Uj épületek
és síremlékek tervezését, valamint meglévő régi épületek gazdaságos áttervezését jutányosan készíti a legegyszerübbtől a legmüvészibb kivitelig Csörgő József épitőmester, Kétmalom ucca 5. 1814

Tenyérjósnő
jelent, jövőbe beszél. Kut u. 1., ajtó 3. 1815